

Pohjois-Savon ELY-keskus
Kallanranta 11, PL 2000
70101 Kuopio
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Viite: POSELY/107/2025, Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntopyyntö

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto Harjulinjan 2 x 400 + 110 kilovoltin voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Hankkeen kuvaus

Etelä-Savon ELY-keskukselle on toimitettu Pohjois-Savon ELY-keskukselta lausuntopyyntö koskien Harjulinjan 2x 400 + 110 kilovoltin voimajohtohankkeen YVA-ohjelmaa.

Fingrid Oyj on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). YVA-menettelyssä tarkastellaan Fingrid Oyj:n suunnitelmaa rakentaa uusi 2 x 400+110 kV voimajohtoyhteys Pyhäjärven Murtooperän ja Kangasniemen Kauppilan välille, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat reitit kulkevat osin uusissa maastokäytävissä ja osin nykyisten johtojen rinnalla. Pylväiden korkeus ukkosulokkeineen on keskimäärin 35–37 m ja pylväsväli 250–350 m. Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 km ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 km riippuen toteutettavasta vaihtoehdosta. Tarkastelussa on viisi reittivaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan.

Voimajohto kulkee Etelä-Savon alueella Kangasniemellä vaihtoehdon VE 1, VE 2 ja VE 5 mukaan 0,8 km ja vaihtoehdon VE 3 ja VE 4 mukaan 4,8 km. Pieksämäellä voimajohto kulkee vaihtoehtojen VE 3 ja VE 4 mukaan 18 km. Etelä-Savon ELY-keskus toteaa YVA-ohjelmasta Etelä-Savon alueella seuraavaa:

Kaavoitus

Etelä-Savon maakuntaliitto on syksyllä 2025 päättänyt, että aiemmin tiettujen maankäyttömuotojen päivittämiseen tarkoitetun 3. vaihemaakuntakaavan sijaan kaavoitusprosessia jatketaan kaikkia maankäyttömuotoja koskevana koko maakuntakaavan uudistamisena. Muilta osin Etelä-Savon kaavoitustilanne on arviointiohjelmassa todetun mukainen.

22.12.2025

Arviointiohjelmassa todetaan Pieksämäen kaupungin Pyhäjärven rantayleiskaavassa *Maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle* (M) sijoittuvan johtoalueen osalta, ettei hanke ole ristiriidassa kaavassa osoitetun maankäytön kanssa. Etelä-Savon ELY-keskus yhtyy toteamukseen.

Edelleen Pieksämäelle sijoittuvan Vanajan ja ympäristön rantayleiskaavan osalta voimalinja leikkaa niin ikään *Maa- ja metsätalousvaltaista aluetta* (M) sekä vähäisessä määrin myös *Metsä- ja maatalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja* (MY). Arviointiohjelmassa ei oteta kantaa hankkeen ja Vanajan yleiskaavan suhteeseen. Etelä-Savon ELY-keskus kuitenkin katsoo, että MY-alueen osalta on tässä vaiheessa syytä todeta hankkeen todennäköinen ristiriita kaavamerkinnän ja siihen liittyvän määräyksen kanssa. Ristiriidan merkitystä tulee arvioida alueen todettujen ympäristö- ja virkistysarvojen näkökulmasta, minkä perustella tulee arvioitavaksi edellyttääkö hankkeen toteuttaminen aikanaan rakentamislain (RakL 751/2023) 57 §:n mukaista poikkeamista kaavamääräyksestä.

Kulttuuriympäristöt

Etelä-Savon alueella voimajohdon vaihtoehtoisille linjausalueille ei sijoitu rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai arvokkaita maisema-alueita. Lähimmät kohteet, kuten maakunnallisesti merkittävä Selänpää (toiselta nimeltään Häkkilä) sijaitsee noin kilometrin päässä linjauksesta. Maakunnallisesti merkittävät kohteet on tunnistettu YVA-selostuksessa, mutta tiedossa olevaa paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ei. Paikallisesti arvokkaiden kohteiden osalta on todettu, että ne selvitetään YVA-selostusvaiheessa. Etelä-Savon osalta lähteenä tulee käyttää myös Etelä-Savon kulttuuriperintötietokantaa. Asiasta voi olla yhteydessä Riihisaari -Savonlinnan museoon.

Paikallisesti arvokkaiden kohteiden osalta arviointiohjelmassa on todettu, että kohteet selvitetään "YVA-selostusvaiheessa aiemmin selvitettyjen, tiedossa olevien arvoalueiden pohjalta korkeintaan 300 metrin etäisyydeltä voimajohdon keskilinjasta." Maisematarkasteluissa etäisyys on suppea, etenkin kun huomioidaan johtokäytävän leveys (noin 96 m, s. viii), joskin tämä riippuu maiseman rakenteesta. Etäisyysrajaus tulee perustella. Samoin on selvittävä, onko suunnittelualueella tehty aiemmin selvityksiä kuten esimerkiksi rakennusinventointeja, joihin voidaan tukeutua.

Lunastuslupalain valvonta

Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta (768/2004) eli ns. lunastuslupalaki liittyy oleellisesti YVA-ohjelman sähkönsiirron ympäristövaikutuksiin. Lunastuslupalain uudistuksen myötä lain piiriin kuuluvien energiansiirtohankkeiden toteutuksen mahdollistaviin lunastuslupiin voidaan liittää aiempaa täsmällisempiä määräyksiä

22.12.2025

merkittävien ympäristövaikutusten rajoittamisesta (lunastuslupalaki 4 §). Uuden lunastuslupalain myötä ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) esittää lunastuslupaviranomaiselle näkemyksensä lunastuslupaan liitettävistä lupamääräyksistä. Lupamääräysten laatimisessa hyödynnetään etenkin perustellussa päätelmässä esille tulleita muutos-, lievennys- tai jatkoselvitystarpeita. ELY-keskus myös valvoo myönnetyn lunastusluvassa ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamista.

Lunastuslupalaki on huomioitu YVA-ohjelmassa tarvittavalla tavalla.

Luonnonsuojelu

YVA-ohjelmassa on lueteltu sekä arvioinnin lähtötietoina käytetyt aineistot, että tehtävät tai jo tehdyt luontoselvitykset. Tehtyjä luontoselvityksiä ei ole kokonaisuudessaan liitetty arviointiohjelmaan tai lausuntopyynnön liitteeksi, jolloin selvitysten toteutuksen oikea-aikaisuuden ja riittävyyden arviointi on mahdotonta. Selvitysten tuloksia muun muassa linnustوسelvitysten osalta on esitetty hyvin yleispiirteisesti. ELY-keskus huomauttaa, että tehdyt selvitykset on aina syytä liittää mukaan arviointiohjelmaan tai -selostukseen sellaisessa muodossa, että selvitysajankohdat, metodit, tulokset ja luontoselvittäjän tulkinta tuloksista ovat viranomaisen käytettävissä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa YVA-menettelyä. Tämä pienentää riskiä sille, että luontoselvityksiä joudutaan täydentämään myöhemmissä vaiheissa.

Arviointiselostuksessa luetelluista lähtötiedoista puuttuu maininta yksityisistä suojelualueista, ja miltä vuodelta aineisto on. Vaihtoehtoisten johtoreittien läheisyyteen sijoittuvat yksityiset suojelualueet on kuitenkin lueteltu taulukossa 5-19. Valtion maiden muut suojelualueet ja yksityiset suojelualueet-aineistot on syytä ladata uudelleen vuonna 2026, jotta mukana ovat myös mahdolliset uudet suojelualueet. Samoin Lajitietokeskuksen tiedot uhanalaisesta ja silmälläpidettävästä lajistosta on syytä hakea uudelleen vuonna 2026, jotta käytettävä aineisto on ajantasainen.

Luontodirektiivin IV-liitteen tiukasti suojeltujen lajien osalta on selvitetty erityisesti liito-oravan esiintymistä. Havaitut liito-oravan elinympäristöt on esitetty kartoilla, sekä taulukossa 5-21. Kartoilta puuttuu selkeä tulkinta siitä, millainen näillä kohteilla on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 § mukaisen lisääntymis- ja levähdyspaikan rajaus, jos se eroaa esitetystä elinympäristön rajauksesta. Liito-oravakohteiden osalta ei ole myöskään esitetty vaikutusten arviointia siitä, miten suunniteltu johtoreitti vaikuttaa esimerkiksi liito-oravan puustoiisiin kulkuyhteyksiin, joiden heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 § mukaisesti kiellettyä.

22.12.2025

Viitasammakon, saukon ja kirjojokikorennon osalta arviointiohjelmassa on mainittu, että näiden lajien potentiaaliset elinympäristöt on selvitetty riittävällä laajuudella hankkeen vaikutusarviointeja varten. Jos vaikutusarvioinneissa todetaan vaikutuksia kohdistuvan näihin potentiaaliin elinympäristöihin, on näistä kohteista ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvittävä kyseisten lajien esiintyminen oikea-aikaisilla maastoselvityksillä. Myös kirjoverkkoperhosta mainitaan olevan havaintoja johtoreitillä. Arviointiohjelmassa ei kerrota, millaisia jatkoselvityksiä kyseisen lajin osalta tehdään, ja millaisia vaikutuksia hankkeella on lajiin.

Johtoreittien läheisyydessä sijaitsevien Natura 2000-alueiden osalta on tehty arviointivelvollisuuden selvityksiä, sekä tunnistettu Natura-arvioinnin tarve osalla kohteista. Etelä-Savon osalta johtoreittien vaihtoehdot eivät kulje Natura 2000-alueiden läheisyydessä. Yleisenä huomiona arviointivelvollisuuden selvittämisestä ELY-keskus toteaa, että selvitys tehdään aina ilman lieventävien toimenpiteiden huomioon ottamista. Jos todennäköisesti merkittävien vaikutusten todennäköisyyttä ei voida objektiivisesti sulkea pois, on kohteelle laadittava luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi, jossa esitetään lieventäviä toimenpiteitä.

Vesiensuojelu

Kummunkylä-Kauppila-johto-osuuden varrella ei ole Etelä-Savon alueella mustaliuskealueita GTK:n happamat sulfaattimaat-aineiston mukaan.

Hankkeessa tulee huolellisesti kartoittaa ja huomioida vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §:n mukaiset luonnontilaiset purot, joiden luonnontilan vaarantaminen vaatii vesitalousluvan, sekä vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset luonnontilaiset pienvedet (norot, lähteet ja alle hehtaarin kokoiset lammet), joiden luonnontilan vaarantaminen vaatii poikkeusluvan Lupa- ja valvontavirastosta. Kaikkia noroja, lähteitä ja tihkupintoja ei ole merkitty karttoihin tai paikkatietoaineistoihin, joten niiden huomaaminen vaatii huolellisen maastotarkastelun. Esimerkiksi **Lähteikköjen esiintyminen ja muuttuneisuus** -aineiston mukaan voimalinjareitin 300 metrin etäisyysvyöhykkeen varrella on joitain YVA-ohjelman liitekarttoihin merkitsemättömiä lähdekohteita. Lähteikköjen luonnontilasta ei ollut kaikissa kohteissa tietoa.

Voimalinjareitin 300 metrin etäisyysvyöhykkeen varrella on joitain Metsätaloudelle herkät vedet -aineistossa herkiksi tai erittäin herkiksi arvioituja vesiä. Herkkyyden taustalla on mm. pitkäksi tai erittäin pitkäksi (> 1000 vrk) arvioitu veden viipymä. Lisääntynyt kuormitus voi merkittävästi heikentää tällaisten vesikohteiden tilaa. Metsäkeskuksen Virtausverkko- ja DTW2ha(2023)-aineistojen perusteella voimalinjareitin varrella on maastokarttaan merkitsemättömiä potentiaalisia norokohteita. Esimerkiksi

22.12.2025

336. Hiilikankaan muurainkorvesta etelään saattaa kulkea maastokarttaan ja YVA-aineistoihin merkitsemätön noro.

Yleisesti ottaen YVA-ohjelma on huomionnut hankkeen vesistövaikutukset Etelä-Savon ELY-keskuksen alueen kohdalla riittävällä tarkkuudella. Hankkeen rakennustoimien aiheuttamien vaikutusten lieventämiskeinojen periaatteet on selostettu riittävällä tarkkuudella.

Norosten ja muiden pienvesikohteiden kartoituksen tukena Etelä-Savon ELY-keskus suosittelee hyödyntämään Metsäkeskuksen avoimia vesiensuojelun paikkatietoaineistoja:

<https://aineistot.metsakeskus.fi/metsakeskus/rest/services/Vesiensuojelu>

Mahdollisten norokohteiden tunnistamiseen voi käyttää **Virtausverkko-** sekä **DTW2ha(2023)**-aineistoja. **DTW2ha(2023)** kuvaa maaperän kosteusoloja normaaleissa (loppukesän) kosteusoloissa. Näiden aineistojen tukena voi käyttää esimerkiksi Korkeusmalli 2m-vinovalovarjostusta, joka helpottaa maaston muotojen hahmottamista esimerkiksi maastokartan tai ortokuvan taustalla. Aineistojen avulla voi tunnistaa myös kiintoainekuormituksen synnylle herkkiä maa-alueita **Rusle-eroosiomallilla, DTW2ha(2023)- ja massataseaineistolla**. Eroosiolle herkkiä vesiuomia voi tunnistaa **Virtausnopeus cm/s**-aineiston avulla.

Lausunnon antaneet asiantuntijat

Kaavoitus: maankäyttöasiantuntija Satu Karjalainen

Kulttuuriympäristöt: kulttuuriympäristöasiantuntija Laura Hesso

Lunastuslupalain valvonta: luonnonsuojeluasiantuntija Pauliina Ahlqvist

Luonnonsuojelu: luonnonsuojeluasiantuntija Jenni Ruottinen

Vesiensuojelu: vesistösuunnittelija Juuso Pätynen, vesitalousasiantuntija Elina Häikiö

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Pauliina Ahlqvist ja ratkaissut luonnonsuojeluasiantuntija Pasi Ryhänen.

Jakelu

kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Tämä asiakirja ESAELY/63/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/63/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ahlqvist Pauliina 22.12.2025 13:39

Ratkaisija Ryhänen Pasi 22.12.2025 14:10

Kokousaika: 15.12.2025 klo 16:00 - 17.00

Kokouspaikka: Kunnanvirasto

Päätöksentekijät Anja Kauppinen, puheenjohtaja
Esko Pöyhönen, I varapuheenjohtaja
Kari Häkkinen, II varapuheenjohtaja
Arto Rämö
Kirsi Laitinen
Katariina Siikki
Marjo Pihlaja
Jukka Hänninen
Varpu Pöyhönen

Muut osallistujat Päivi Hänninen, kunnanvaltuuston puheenjohtaja
Leena Jäntti, kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja
Helmi Hyvönen, kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja
Matti Mäkinen, kunnanjohtaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan varmennus

Anja Kauppinen	Matti Mäkinen
Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Marjo Pihlaja	Jukka Hänninen
Pöytäkirjantarkastaja	Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Hankasalmen kunnan verkkosivuilla
16.12.2025.

§ 214 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Julkinen

Päätösehdotus Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

§ 219 Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Julkinen

Selostus

Fingrid Oyj on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma).

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

ELY-keskus on varannut muuan muassa Hankasalmen kunnanhallitukselle mahdollisuuden antaa lausunto arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Asiakohdan liitteenä on lausuntopyyntö, jonka pohjalta kunnanhallitukselle valmistellaan lausuntoluonnos kunnanhallituksen kokoukseen mennessä. Lausunto pyritään toimittamaan sähköpostilla kunnanhallitukselle viimeistään sunnuntaina 14.12. ennen kokousta.

Valmistelija/lisätiedot Kunnanjohtaja Matti Mäkinen, p. 040 505 2198

Esittelijä Kunnanjohtaja Matti Mäkinen

Päätösehdotus Kunnanjohtajan päätösehdotus tehtiin ennalta ilmoitetusti kokouksessa ja se kuului:

Hankasalmen kunta katsoo, että Fingrid Oyj:n Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelman pitää sisältää myös nollavaihtoehdon tutkiminen.

Hankasalmen kunta nostaa kokonaisuudessaan arviointia koskien esille seuraavaa:

1. Kaikki Harjulinja-voimajohtolinjan vaihtoehdot tulisivat menemään Hankasalmen kunnan läpi, mutta erityisesti linjavaihtoehdot 1, 2 ja 5, joissa linja kulkisi jopa 19 kilometrin matkan rinnakkain jo olemassa olevan voimajohtolinjan kanssa kuntamme alueella, muuttavat kyllä merkittävästi

vähintäänkin alueen maisemakuvaa. Ja samat linjavaihtoehdot 1,2 ja 5 ovat niitä, joissa sama vaikutus (uusi leveä voimajohtolinja kulkee rinnakkain jo olemassa olevan vieressä) toistuu mm. Pyhäjärvellä, Vesannolla ja Konnevedellä.

Fingridillä voi siis hyvin perustellusti katsoa olevan suuri halu rakentaa Harjulinjansa olemassa olevien johtolinjojen yhteyteen. Ja Fingrid myös perustelee, että hankkeen toteuttamatta jättäminen (niin sanottu "nollavaihtoehto") ei ole mukana YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelussa, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Siksi arvioinnissa on erityisen huolellisesti käytävä läpi haitat, joita rinnakkain jo olemassa olevan johtokäytävän kanssa rakentaminen aiheuttaa. 60-70 kilometriä 200 metristä voimajohtokäytävää ei ole ihan merkityksetön haitta.

Edellä mainitun johdosta Hankasalmen kunnan mielestä erityistä huomiota tulee YVA-arvioinnissa kohdentaa valittujen linjavaihtoehtojen vuoksi vaikutuksiin asukkaiden asumisviihtyvyyteen, maisemaan ja virkistyskäyttöön sekä maaseudun elinkeinojen toimintaedellytyksiin ja tuotantoeläinten hyvinvointiin. Arvioinnissa olisi hyvä ottaa huomioon myös johtokäytävän taloudelliset vaikutukset yksityisille kiinteistönomistajille ja yritystoimintaan - erityisesti metsätalouden harjoittamiseen. Laukaan kunta omassa lausunnossaan on jo samoja asioita nostanut esille.

2. Hankasalmen kunnan näkemyksen mukaan olisi perusteltua tarkastella myös nollavaihtoehto (hankkeen toteuttamatta jättäminen) YVA:ssa huomioiden suunnitelmat energian siirrosta pohjoisesta etelään vedynsiirtolinjoja pitkin. Eli vaikuttavatko nämä uuden runkolinjan tarpeeseen ja laajuuteen.

Nollavaihtoehdon tarkastelu tulisi tehdä siksikin, koska hanke aiheuttaa suuruusluokassa kansallispuiston mukaisen maa-alueiden menetyksen pääosin tavanomaista metsä ja maaseutuympäristöä, mutta myös lukuisia erityisen arvokkaita luontoalueita. Lisäksi vaikutukset metsä- ja vesistöalueilla ulottuvat huomattavasti itse johtoaukeaa laajemmalle. Esimerkiksi Hankasalmen alueella Läyniönsuon entisellä turvetuotantoalueelle on muodostunut kosteikko, jolla on huomattavia linnustollisia arvoja. Linjalla on paljon vastaavia turvetuotantoalueita, joille on muodostunut kosteikkoja ja ne ovat myös usein teerien soidinalueita. Samoin tavanomaiset talousmetsäalueet ovat metsälajistolle pääasiallinen tarjolla oleva eläinympäristö, koska yli 90 % alueen metsistä on talouskäytössä.

Edellä mainitun johdosta on erittäin outoa jättää nollavaihtoehto tarkastelu pois YVA-menettelystä. Koska vasta YVA-menettelyn jälkeen Fingrid voi, kuten laaditusta YVA-ohjelmastakin käy ilmi, hakea sähkömarkkinalain mukaista hankelupaa Energiavirastolta ja vasta tuolla lupapäätöksellä vahvistetaan, että suurjännitejohtojen rakentaminen on sähkön siirron turvaamiseksi tarpeellista - nyt energiaviraston kanta ilmoitetaan käytännössä ennen YVA-menettelyä.

3. Hankkeen kohdalla tulisi tehdä arvio menetetyistä luonnonarvohehtaaareista käytettävissä olevilla siihen kehitetyllä laskentamenetelmällä ja arvioida kuntakohtaisesti kompensatio menetyksille. Tämä on tarpeen, jotta merkittävät valtakunnalliset hankkeet ovat linjassa luontokadon pysäyttämisen tavoitteiden kanssa, joihin Suomi on sitoutunut.

4. Myös maakaapelivaihtoehto tulisi huomioida voimalinjaratkaisuissa erityisesti herkkien kohteiden osalta, vaikka rakentamis- ja huoltokustannukset ovat suuremmat. Ilmajohtojen haitalliset vaikutukset voivat myös aiheuttaa suuria epäsuoria kustannuksia. Kustannukset tulisikin arvioida myös mm. menetettyjen luonnonarvohehtaareiden kautta tai kiinteistönomistajille maksettujen korvausten kautta.

Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen
Täytäntöönpano	Pohjois-Savon ELY-keskus
Liitteet	Lausuntopyyntö Fingrid Oyj Harjulinja

Tiedoksi

Tiedoksianto sähköisesti 16.12.2025
Vastaanottaja: Pohjois-Savon ELY-keskus

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Hankasalmen kunnan www-sivuilla 16.12.2025.

Muutoksenhaku

OIKAISUVAATIMUSOHJEET (Kuntalaki)

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Hankasalmen kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on asian käsittelyt toimielin

Kirjaamon yhteystiedot: Hankasalmen kunta

Osoite: Keskustie 41, 41520 Hankasalmi

Sähköpostiosoite: hankasalmi@hankasalmi.fi

Puhelinnumero: 014 267 1000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-14.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Viite: Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/017, YVA-laki) 17 §

Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Ohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Paperimuodossa selostus ja kuulutus ovat nähtävillä tämän lausuntopyynnön liitteenä olevassa kuulutuksessa mainituissa paikoissa 17.11.2025–31.12.2025 välisen ajan.

ELY-keskus varaa Teille mahdollisuuden antaa lausuntonne arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi. Toivomme, että lausunnot lähetettäisiin mahdollisuuksien mukaan vain sähköisessä muodossa. Pyydämme lisäämään lähetykseen tunnisteen "POSELY/107/2025".

YVA-ohjelmaa koskevat esittelytilaisuudet pidetään seuraavasti:

2.12.2025 klo 17:30-19:30 etäyleisötilaisuus Teams-yhteydellä, osallistumislinkki julkaistaan verkkosivuilla osoitteissa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA ja www.fingrid.fi/harjulinja lähempänä tilaisuutta.

9.12.2025 klo 17:30-19:30, Nilakan Yhtenäiskoulu, tila: Suvanto, Koulutie 3-4, 72600 Keitele

10.12.2025 klo 17:30-19:30, Konneveden kunta, tila: Konnevesisali, Kauppatie 25, 44300 Konnevesi

17.11.2025

Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että hankkeen toteuttamisen edellyttämät **luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) mukaiset Natura-arvioinnit** on tarkoitus toteuttaa nyt alkavan YVA-menettelyn yhteydessä (yhdistetty menettely, ks. LSL 35 § 4 momentti). Nähtävillä olevassa YVA-ohjelmassa on esitetty Natura-arvioinnin tarveselvitys kuuden Natura-alueen osalta. Lisäksi viidelle alueelle on jo päätetty tehdä varsinaiset Natura-arvioinnit, joiden tulokset esitetään myöhemmin valmistuvan YVA-selostuksen yhteydessä. Alueiden haltijoille varataan mahdollisuus esittää lausuntonsa Natura-arviointien tuloksista YVA-selostusta koskevan kuulemisen yhteydessä.

Yhteysviranomaisen puolesta lisätietoja antaa: Ympäristöylitarkastaja Jutta Mikkonen, puh. 0295 016 321, jutta.mikkonen@ely-keskus.fi. Hankkeesta vastaavan ja YVA-konsultin yhteystiedot ilmenevät kuulutuksesta.

Liitteet

Kuulutus

Jakelu

Lausuntopyyntö YVA-lain 17 §:n mukaisesti:

Kunnat

Pyhäjärven kaupunki, Kaupunginhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Kiuruveden kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Pielaveden kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Keiteleen kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Pihtiputaan kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Viitasaaren kaupunki, Kaupunginhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Vesannon kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Rautalammin kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Konneveden kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Suonenjoen kaupunki, Kaupunginhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta,

Laukaan kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Pieksämäen kaupunki, Kaupunginhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Hankasalmen kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

Kangasniemen kunta, Kunnanhallitus, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, kaavoitus ja rakennusvalvonta

17.11.2025

ELY-keskukset

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat
vastuualue, Liikenne vastuualue

Keski-Suomen ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue,
Liikenne vastuualue

Etelä-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue,
Liikenne vastuualue

Aluehallintovirastot

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Maakuntaliitot

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Savon liitto

Keski-Suomen liitto

Etelä-Savon liitto

Alueelliset vastuumuseot

Museo- ja tiedekeskus Luuppi

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Riihisaari-Savonlinnan maakuntamuseo

Keski-Suomen museo

Muut

Energiavirasto

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Metsähallitus

Museovirasto

Puolustusvoimat, 3. Logistiikkarykmentti (3LOGR) esikunta

Suomen metsäkeskus

Suomen riistakeskus

Säteilyturvakeskus

Työ- ja elinkeinoministeriö

Väylävirasto

Tieto YVA-selostuksen vireilläolosta ja mahdollisuudesta lausunnon
antamiseen sähköpostilla myös:

Ala-Keiteleen luonnonystävät ry

Bird Life Keski-Pohjanmaa

Bird Life Keski-Suomi

Etelä-Savon Lintuharrastajat Oriolus ry

Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri

17.11.2025

Etelä-Savon riistakeskus
Keski-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri
Keski-Suomen luonnonsuojelupiiri
Keski-Suomen riistakeskus
Kiuruveden riistanhoitoyhdistys
Konneveden riistanhoitoyhdistys
Lintuyhdistys Kuikka ry
Luonnonvarakeskus
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo
Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savo
Metsänhoitoyhdistys Päijänne
Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala
Metsänhoitoyhdistys Savotta
MTK Etelä-Savo
MTK Keski-Suomi
MTK Pohjois-Savo
MTK Pyhäjärvi
Pielaveden riistanhoitoyhdistys
Pihtiputaan riistanhoitoyhdistys
Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri
Pohjois-Pohjanmaan riistakeskus
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri
Pohjois-Savon riistakeskus
Pohjois-Suomenselän luonnonsuojeluyhdistys ry
Pyhäjärven riistanhoitoyhdistys
Sisä-Savon luonnontälvät ry
Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry
Suonenjoen riistanhoitoyhdistys
Vesannon riistanhoitoyhdistys
Viitasaaren riistanhoitoyhdistys

§ 292

Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

KNGDno-2025-1312

Valmistelija / lisätiedot:

Kimmo Kainulainen, Kunnanjohtaja, kimmo.kainulainen@kangasniemi.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö_Fingrid Oyj_Harjulinja.pdf
- 2 Kuulutus_Fingrid Oyj_Harjulinja (1).pdf

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma).

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Ohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Paperimuodossa selostus ja kuulutus ovat nähtävillä lausuntopyynnön liitteenä olevassa kuulutuksessa mainituissa paikoissa 17.11.2025–31.12.2025 välisen ajan.

ELY-keskuksen lausuntopyynnön mukaan kirjallinen lausunto arviointiohjelmasta tulee toimittaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle 31.12.2025 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Kimmo Kainulainen, Kunnanjohtaja

Kangasniemen kunta lausuu Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavasti:

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettava uusi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteys sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat voimajohtoreitit kulkevat Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien / kuntien alueilla. Rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen.

Hanke on osa Pyhäjärveltä Kouvolaan suunniteltua suurempaa hankekokonaisuutta, eli niin kutsuttua Harjulinjaa. Kangasniemen Kauppilan ja Kouvolan Korian väliselle voimajohtoyhteydelle tehdään suunnitelman mukaan erillinen YVA-menettely myöhemmin. Tässä YVA-menettelyssä tarkasteltavan voimajohtohankkeen pohjoisempana päätepisteenä on Fingridin Pyhäjärvelle rakennettava Murtoperän

sähköasema ja eteläisempänä päätepisteenä on Fingridin Kangasniemelle rakennettava Kauppilan sähköasema.

Kangasniemen kunnan kannalta myöhemmin tarkasteluun tuleva ja Kouvolaan suuntautuva voimajohtolinja on todennäköisesti vaikutuksiltaan nyt tarkastelussa olevaa hankekokonaisuutta merkittävämpi. Kangasniemen kunta pitää tärkeänä jo tässä vaiheessa, että uuden Pyhäjärveltä Kouvolaan suuntautuvan hankkeen vaikutuksia kuntalaisiin, vapaa-ajan asukkaisiin, maanomistajiin, metsätalouteen ym. tarkastellaan kokonaisuudessa siten, että negatiiviset vaikutukset pystytään minimoimaan jo ennen seuraavaa YVA-menettelyä. Koska Kangasniemen kunta sijaitsee Harjulinjan pohjoiseen ja etelään menevien voimajohtojen risteyskohdassa, olisi kokonaisuuden hahmottamisen kannalta ollut parempi, että koko voimajohtolinjalle olisi tehty YVA-menettely samanaikaisesti.

Tarkasteltavat voimajohdon reitit sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohdon rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Pylväsväli on noin 250–350 metriä.

Kangasniemen kunta pitää tärkeänä, että voimajohtoalueen ja reittien lopullisessa määrittelyssä huomioidaan mahdollisimman laajasti ja osallistaen kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden, maanomistajien, elinkeinoelämän tarpeet ja intressit eli tahot, joiden elinoloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa (mm. lunastuslupien, käyttöoikeuden lunastuksen ja lunastuskorvausten osalta). Voimajohto rajoittaa maankäyttöä johtoalueella ja osin sen läheisyydessä.

Lopullisessa voimajohtoreittien valinnassa tulee esimerkiksi huomioida se, että metsäkattoa aiheutuisi mahdollisimman vähän. Tällä on suuri merkitys kunnan elinvoiman ja vetovoiman kannalta. Nyt tarkastelun kohteena olevan YVA-alueen ja voimajohtoreitin läheisyyteen sijoittuu Kangasniemen alueella yksittäisiä asuinrakennuksia ja lomarakennuksia. On tärkeää, että menettelytavoista käydään avointa keskustelua rakennusten omistajien kanssa riittävän hyvissä ajoin ennen päätöksiä. Kangasniemen kunta toivoo, että Harjulinjan voimajohtohankkeen kokonaisuudesta järjestetään jatkossa yleisötilaisuuksia myös Kangasniemellä.

Kangasniemen kunta pitää tärkeänä myös laajaa luontovaikutusten arviointia eri sidosryhmien näkökulmasta. Kangasniemelle sijoittuvan voimajohtolinjan osalta oleellisia asioita ovat mm. luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen sekä pohjavesialueiden huomioiminen.

Kangasniemen kunta pitää myös tärkeänä, että voimajohtoyhteyksien yhteisvaikutukset muihin energiahankkeisiin nähden huomioidaan laaja-alaisesti kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta sekä vaikutukset muiden sidosryhmien elinoloihin ja elinkeinotoimintaan (mm. yhteisvaikutukset vireillä olevaan Huuhtimäen tuulivoipuiston osayleiskaavan ja mahdolliseen aurinkovoimahankkeen kannalta).

Kangasniemen kunta ymmärtää voimajohtoyhteyksien yhteiskunnallisen merkityksen eli sen, että uusi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohto on tärkeä osa tulevaisuuden puhdasta sähköjärjestelmää. Voimajohtoyhteys tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun pohjois-etelä suuntaiset

sähkönsiirtotarpeet kasvavat merkittävästi Suomen tavoitellessa hiilineutraaliutta vuonna 2035. Lisäksi voimajohtoyhteys parantaa koko kansallisen sähköverkon energiatehokkuutta vähentämällä sähkönsiirron energiahäviöitä.

Hanke perustuu Fingrid Oyj:n perustehtävään. Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Yhtiötä valvovana viranomaisena toimii Energiavirasto.

Lopuksi Kangasniemen kunta kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen sekä kutsusta osallistua hankkeen seurantaryhmän toimintaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Pohjois-Savon ELY-keskus, tekninen johtaja

Pöytäkirja on nähtävillä 17.12.2025 alkaen kunnan verkkosivuilla.

Tarkastetusta ja 17.12.2025 alkaen nähtävilläolleesta pöytäkirjasta otetun otteen oikeaksi todistaa

Kangasniemi
17.12.2025

Johanna Järvensivu

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköisesti 17.12.2025.

Oikaisuvaatimus

§292

Oikaisuvaatimusohje

Kunnanhallituksen päätöksestä tehtävän oikaisuvaatimuksen ohje:

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kangasniemen kunnan kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös postitse tai sähköisesti. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain (410/2015) 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa kunnan kotisivuilla.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään on

Kangasniemen kunnanhallitus

Otto Mannisen tie 2
51200 KANGASNIEMI

kirjaamo@kangasniemi.fi

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen, ja se on tekijän allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua,
- se, millaista oikaisua vaaditaan,
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kangasniemen kunnan kirjaamosta tai päätöksen tehneeltä viranomaiselta.

Kangasniemen kunta
Otto Mannisen tie 2
51200 Kangasniemi
kirjaamo@kangasniemi.fi
Puh. 040 719 9370

KOKOUSAIKA	Torstai 11.12.2025 kello 18.00–20.01	
KOKOUSPAIKKA	Keiteleen kunnanvirasto, Laituritie 1, 72601 Keitele Etämahdollisuus	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Metso, Marko Jäntti, Sirpa Jääskeläinen, Janne Makkonen, Pirjo Kuisma, Antti Orta, Laura	puheenjohtaja varapuheenjohtaja, varajäsen
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Heikkinen, Elisa-Maria Pellikka, Minna	ympäristönsuojelutarkastaja, valmistelija, esittelijä kunnanhallituksen puheenjohtaja, Keitele, poistui klo 19.55
LAILLISUUS JA PÄÄ- TÖSVALTAISUUS	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja saapuvilla olevien jäsenten määrään nähden päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§§ 42–44, lisäpykälänä 45, 46 ja 47	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja - aika sekä tarkastajien valinta)	Tästä kokouksesta laadittava pöytäkirja tarkastetaan 12.12.2025. Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan 2 jäsentä. Laura Orta Antti Kuisma	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Marko Metso Pirjo Makkonen (45 ja 47 §)	Pöytäkirjanpitäjä Elisa-Maria Heikkinen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika Tervo 12.12.2025 klo 17.30	
Pöytäkirja on tarkas- tettu ja todettu kokouk- sen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelyleh- det on samalla varus- tettu nimikirjaimillamme	Allekirjoitukset Laura Orta Antti Kuisma	
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Tämä pöytäkirja on 15.12.2025 nähtävillä Keiteleen kunnan verkkosivuilla. Pöytäkirjanpitäjä Allekirjoitus	

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Pykälä	Liite	Asia
42	1, 2	Lausuntopyyntö; Hanke ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi
43	3	Tiedoksi ilmoitusasiat
44	4, 5	Tiedoksi viranhaltijapäätökset
45	6–8	Lausuntopyyntö Pyykkimäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)
46	9–11	Lausuntopyyntö Munterinkankaan tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheen kaava-aineistosta
47	12–14	Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

LAUSUNTOPYYNTÖ FINGRID OYJ:N HARJULINJAN 2 x 400+110 KILOVOLTIN VOIMAJOHTOHANKETTA KOSKEVASTA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA (YVA-OHJELMA)

Ymp.ltk
47 §

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). YVA-ohjelmaa koskeva lausuntopyyntö saapui kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 2.12.2025.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhjärven Murto-perän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Pyhjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien / kuntien alueille.

Tarkasteltavat 2 x 400+110 kilovoltin voimajohdon reitit sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohdon rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruksin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Ylimmät 400+110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250–350 metriä.

Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 kilometriä ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Tarkasteltavista voimajohtoreiteistä muodostuu viisi vaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan.

Pyhäjärvellä Murto-perän ja Salmelanperän välille rakennetaan kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuteen maastokäytävään, jolloin johtoalueen leveydeksi tulee noin 96 metriä.

Salmelanperällä reitti jakautuu kahteen vaihtoehtoon. Läntisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Viitasaaren Kolkun välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuden maastokäytävän osuuksilla, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle sijoituvalla osuudella Pyhäjärven Vuohomäeltä Kaakkomäelle rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

Itäisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Keiteleen Kummunkylän välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuden maastokäytävän osuudella, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle sijoittuvalla osuudella Keiteleen Rauhanmäeltä Kummunkylään rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin nykyinen johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

Läntisellä reitillä Kolkun alueella reitti jakautuu taas kahteen vaihtoehtoon. Viitasaaren Kolkun ja Vesannon Ahvenisen välillä sekä Kolkun ja Keiteleen Kummunkylän välillä rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuisivat uuteen maastokäytävään. Johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä molemmilla johto-osuuksilla.

Itäisellä reitillä Kummunkylän alueella reitti jakautuu kahteen vaihtoehtoon. Keiteleen Kummunkylän ja Vesannon Ahvenisen välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, jolloin johtoalue levenee erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä. Keiteleen Kummunkylän ja Kangasniemen Kauppilan välillä rakennettaisiin Kummunkylästä Rautalammin Suurisuolle kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuvat uuteen maastokäytävään. Johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Rautalammin Suurisuolta Kangasniemen Kauppilaan rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa. Rautalammin Suurisuolta Vehkamurtoon kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa sijoittuisivat nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, jolloin johtoalue levenisi noin 74 metriä. Rautalammin Vehkamurrolta Kangasniemen Kauppilaan kaksi 400+110 voimajohtoa sijoittuisivat uuteen maastokäytävään, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä.

Läntisellä reitillä Vesannon Ahvenisen ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuisivat osin nykyisten voimajohtojen rinnalle ja osin uuteen

maastokäytävään. Voimajohdot sijoittuisivat nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle Vesannon Ahvenisesta Konneveden Varuskuntaan, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä. Voimajohdot sijoittuisivat nykyisten 400 kilovoltin ja 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle Hankasalmen Virranvuorilta Kangasniemen Kauppilaan, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen (niin sanottu "nollavaihtoehto") ei ole mukana YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelussa, koska hankkeesta vastaavan mukaan sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Liitteet:

Liite 12. Kuulutus 17.11.2025

Liite 13. Lausuntopyyntö 17.11.2025

Liite 14. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma liitteineen

Päätösesitys:

Nilakan ympäristölautakunta kiittää kattavasta ja huolellisesti laaditusta YVA-ohjelmasta. Hankeen mahdolliset vaikutukset koskevat laajalti Keiteleen ja Vesannon kuntien asukkaita ja luontoarvoja.

Hankkeen jatkosuunnittelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa pyydetään huomioimaan seuraavat seikat:

Keiteleellä voimalinjan on vaihtoehtojen VE4 ja VE5 mukaisesti suunniteltu kulkevan Maaherranniemen pohjavesialueen kautta. Pohjavesialueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuu merkittäviä luontoarvoja, kuten esimerkiksi paikallisesti arvokas maisema-alue Etelälahti, soidensuojelun täydennysehdotuskohde Valkeasuo ja inventoitu arvokas luontokohde Koutajoki. Voimalinjan on suunniteltu kulkevan Maaherranniemen pohjavesialueen, Etelälahden, Valkeasuon ja Koutajoen läpi. Lisäksi voimalinjan suojavyöhykkeille sijoittuu metsälain 10 §:n mukaisia kohteita ja muita pienialaisempia luontokohteita. Pylväspaikkojen suunnittelussa on huomioitava, että suurimmat rakentamisen aikaiset vaikutukset mahdollisuuksien mukaan ohjataan edellä nimeltä mainittujen kohteiden ulkopuolelle. Koko reitin mitalla pylväspaikkojen suunnittelulla on suuri merkitys luontoarvojen säilymisen kannalta.

YVA-ohjelman sivulla 173 esitetyssä kuvassa 5.64 on havaittavissa mustaliuske-esiintymäksi tulkittava yksittäinen musta viiva Maaherranniemen pohjavesialueen tietämillä, Koutajärvestä kaakkoon. Pohjavesialueen suojelun kannalta pyydetään selvittämään,

että voiko pohjavesialueelle rakentaminen mahdollisesti lisätä vaaraa pohjaveden happamoitumisesta mustaliuskeiden vaikutuksesta. Mikäli pylväspaikkoja suunnitellaan viljelykäytössä oleville pohjavesipeltoaloille, pyydetään selvittämään myös, että voiko rakentamisesta aiheutua nitraattipäästöä tai sen vaaraa pohjaveen.

Keiteleellä sijaitsee myös monin tavoin suojeltu Hetejärvi, jonka ohitse voimalinjan on suunniteltu kulkevan vaihtoehtoisissa VE2 ja VE3. Voimalinjan jatkosuunnittelussa pyydetään tarvittaessa harkitsemaan toimenpiteitä lintujen voimalinjoihin törmäämisen ennaltaehkäisemiseksi.

Valmistelija, esittelijä:
ympäristönsuojelutarkastaja Elisa-Maria Heikkinen
puh. 044 7499 322, elisa-maria.heikkinen@tervo.fi

Päätös:

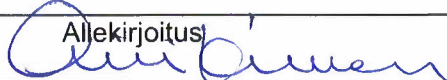
Hyväksytään päätösesitystä muuttaen:

Harjulinjan YVA-ohjelmassa on sivulla 10 esitetty kuva 1.2., jossa esitetään harjulinjan varrelle sijoittuvat vihreän siirtymän hankkeet. Vaihtoehtojen VE2 ja VE5 osalta on selvitettävä tuulivoimailojen ja harjulinjan yhteisvaikutukset alueen maanomistajiin. Kuvaan 1.2. ei ole merkitty Keiteleen ja Vesannon kuntien rajalle sijoittuvan Pyykkimäen tuulivoimahankkeen sijaintia.

Marko Metso ei osallistu asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon (Hallintolaki 434/2003 28 ja 29 §). Pykäläkohdan puheenjohtajana toimii Pirjo Makkonen.

OIKAISUVAA- TIMUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät:
Oikaisuvaati- mus- viranomainen	Nilakan ympäristölautakunta Laituritie 1, PL 14, 72601 Keitele Sähköposti: keitele@keitele.fi Fax: 017 273 1099
Oikaisuvaati- mus- oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) • kunnan jäsen
Oikaisuvaati- mus- aika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaati- muksen muoto ja si- sältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan oikaisua • se, millaista oikaisua vaaditaan • millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
MUUTOKSEN- HAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §).

	Pykälät: 42–47 Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 6 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:
--	--

KOKOUSAIKA	Maanantaina 8.12.2025 klo 17.00–19.35	
KOKOUSPAIKKA	Keiteleen kunnanvirasto, Laituritie 1, 72600 Keitele	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Andersson Sari Metso Marko Paananen Jari Paananen Markku Pellikka Minna Saastamoinen Marko Tabell Helena	varapuheenjohtaja puheenjohtaja
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Koskinen Saara Ylitalo Jarmo, saapui klo 17.47 Pulkkinen Roope Marjakangas Pasi Kinnunen Airi	valtuuston puheenjohtaja valtuuston I varapuheenjohtaja valtuuston II varapuheenjohtaja kunnanjohtaja, esittelijä hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja saapuvilla olevien jäsenten määrään nähden päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§§ 220–232	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.	Pöytäkirja tarkastetaan sähköisellä allekirjoituksella 12.12.2025 mennessä. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Helena Tabell ja Sari Andersson.	
	Puheenjohtaja Minna Pellikka	Pöytäkirjanpitäjä Airi Kinnunen
	Pöytäkirjantarkastaja Helena Tabell	Pöytäkirjantarkastaja Sari Andersson
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Keiteleen kunnantoinisto, kunnan verkkosivut	15.12.2025
	Virka-asema pöytäkirjanpitäjä	Allekirjoitus

LAUSUNTO HARJULINJA VOIMAJOHTOHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

K.hall.
230 §

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Pihtiputaan, Viitasaa- ren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien / kuntien alueille.

Tarkasteltavat 2 x 400+110 kilovoltin voimajohdon reitit sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohdon rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruksin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Ylimmät 400+110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväs- väli on noin 250–350 metriä.

Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 kilometriä ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Tarkasteltavista voimajohtorei- teistä muodostuu viisi vaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan.

Pyhäjärvellä Murtoperän ja Salmelanperän välille rakennetaan kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuteen maastokäytävään, jolloin johto- alueen leveydeksi tulee noin 96 metriä. Salmelanperällä reitti jakautuu kahteen vaihtoehtoon. Läntisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Viitasaa- ren Kolkun välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voi- majohtoa uuden maastokäytävän osuuksilla, jolloin johtoalueen levey- deksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle sijoittuvalla osuudella Pyhäjärven Vuohomäeltä Kaakkomäelle raken- nettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin johtoalue levenisi eri- koiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

./..

LAUSUNTO HARJULINJA VOIMAJOHTOHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN...

Itäisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Keiteleen Kummunkylän välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuden maastokäytävän osuudella, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle sijoittuvalla osuudella Keiteleen Rauhanmäeltä Kummunkylään rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin nykyinen johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

Läntisellä reitillä Kolkun alueella reitti jakautuu taas kahteen vaihtoehtoon. Viitasaaren Kolkun ja Vesannon Ahvenisen välillä sekä Kolkun ja Keiteleen Kummunkylän välillä rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuisivat uuteen maastokäytävään. Johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä molemmilla johto-osuuksilla.

Itäisellä reitillä Kummunkylän alueella reitti jakautuu kahteen vaihtoehtoon. Keiteleen Kummunkylän ja Vesannon Ahvenisen välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, jolloin johtoalue levenee erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä. Keiteleen Kummunkylän ja Kangasniemen Kauppilan välillä rakennettaisiin Kummunkylästä Rautalammin Suurisuolle kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuvat uuteen maastokäytävään. Johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Rautalammin Suurisuolta Kangasniemen Kauppilaan rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa. Rautalammin Suurisuolta Vehkamurtoon kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa sijoittuisivat nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, jolloin johtoalue levenisi noin 74 metriä. Rautalammin Vehkamurrolta Kangasniemen Kauppilaan kaksi 400+110 voimajohtoa sijoittuisivat uuteen maastokäytävään, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä.

Läntisellä reitillä Vesannon Ahvenisen ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuisivat osin nykyisten voimajohtojen rinnalle ja osin uuteen maastokäytävään. Voimajohdot sijoittuisivat nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle Vesannon Ahvenisesta Konneveden Varuskuntaan, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä. Voimajohdot sijoittuisivat nykyisten 400 kilovoltin ja 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle Hankasalmen Virranvuorilta Kangasniemen Kauppilaan, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä. Hankkeen toteuttamatta jättäminen (niin sanottu "nollavaihtoehto") ei ole mukana YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelussa, koska hankkeesta vastaavan mukaan sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Lausuntopyyntö; Oheismateriaalina OM 4.

(Valm. tekn.joht. - rak.tark.TK)

./..

LAUSUNTO HARJULINJA VOIMAJOHTOHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN...

Esitys:

Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Keiteleen kunnanhallitus suhtautuu Harjulinja 2 x 400+110 kV voimajohtohankkeeseen periaatteessa myönteisesti sen valtakunnallisen merkityksen vuoksi. Hanke tukee Suomen kantaverkon kehittämistä ja turvaa sähkönsiirron varmuutta tulevaisuudessa, mikä on tärkeää koko maan energiahuollon kannalta. Uuden voimajohtoyhteyden rakentaminen lisää alueen sähköverkon kapasiteettia ja toimitusvarmuutta, mikä parantaa olennaisesti myös Keiteleen seudun investointiympäristöä. Uusi linjaus voi pitkällä aikavälillä houkutella uusia investointeja reitin vaikutusalueelle.

Kunnanhallitus kuitenkin korostaa, että hankkeen toteuttaminen ei saa tapahtua paikallisten ympäristö- ja maisema-arvojen kustannuksella. Kunnanhallitus pitää välttämättömänä, että:

- Olemassa olevia johtokäytäviä hyödynnetään mahdollisimman paljon, jotta uusien maastokäytävien avaaminen ja siitä aiheutuvat haitat minimoidaan.
- Vaikutukset luontoon, maisemaan ja asukkaiden elinympäristöön arvioidaan perusteellisesti.
- Vuorovaikutus kunnan ja asukkaiden kanssa on avointa ja jatkuvaa hankkeen kaikissa vaiheissa.

Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) tarkastellaan kokonaisuudessaan viittä (5) vaihtoehtoa sähkölinjan sijoittamiselle. Toteutusvaihtoehdoissa ei ole mukana ns. 0-vaihtoehtoa, sillä hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hankkeen näkökulmasta mahdollista. Keiteleen kautta kulkevat Harjulinjan linjavaihtoehdot (VE2, VE3, VE4 ja VE5). Keiteleen alueella kokonaan uutta maastokäytävää tarvittaisiin toteutusvaihtoehdosta riippuen 16,6–37,4 kilometriä. Keiteleen kunnan alueella johtokäytävän alle jäävää uutta maa-alaa olisi vaihtoehdosta riippuen 187,5–437,3 ha. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinkeinoin, metsien eheyteen ja luontoon.

YVA-ohjelman mukaan suunnitellut kaksi rinnakkaista 400+110 kilovolttin voimajohtoa voidaan kokea asutuksen lähellä paikallisesti merkittäväksi elinoloja ja viihtyvyyttä heikentäväksi elementiksi. Keiteleellä reitti sijoittuisi pitkältä matkalta myös asutulle alueelle etenkin VE4 ja VE5 osalta, joiden osalta linjaus kulkee Salmenperän kautta Kummunkylälle. Asukkaille, maanomistajille ja muille asianosaisille tulee taata riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja että kuntalaisten näkemykset tulee ottaa huomioon arvioinnissa muiden selvitysten rinnalla. Linjavaihtoehdot VE4 ja VE5 kulkevat osittain Maaherranniemi (0823901) 1-luokan pohjavesialueella. Pohjavesialueilla sekä muilla linjavaihtoehtojen läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöillä sijaitsevat talousvesikaivot tulee selvittää ja niille aiheutuvat riskit on arvioitava.

(Esitt. kj. PM)

./..

LAUSUNTO HARJULINJA VOIMAJOHTOHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN...

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Merkittään, että Marko Saastamoinen, Markku Paananen, Marko Metso ja Saara Koskinen poistuivat esteellisinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyyden perusteena osallisuusjääviys.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Pasi Marjakangas,
p. 050 520 5999, s-posti: pasi.marjakangas@keitele.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät: 224, 225, 27, 231.
Oikaisuvaatimusviranomainen	Keiteleen kunnanhallitus Laituritie 1, PL 14, 72601 Keitele Sähköposti: keitele@keitele.fi Fax: 017 273 1099
Oikaisuvaatimus-oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) • kunnan jäsen
Oikaisuvaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja hallintovalituksen alaisista asioista 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon , jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saatitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan oikaisua • se, millaista oikaisua vaaditaan • millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
MUUTOKSENHAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §). Pykälät: 220–223, 226, 228–230, 232. HallintolainkäyttöL 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOTUS	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitusviranomainen	Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthinkatu 64, PL 1744, 70101 Kuopio Puh. 029 564 2502, Fax 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös asiointipalvelussa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Asiat	Kunnallisvalitus, pykälät: Hallintovalitus, pykälät: Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät:
Valitusoikeus	Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on lain mukaan valitusoikeus asiassa.
Valitusaika	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. 1009 Hallintovalituksen saa tehdä erityislainsäädännön mukaisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. (HLainkäyttöL 5 §) Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan muutosta • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: • päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä • todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta • asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään laissa tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 701/1993.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 23 pages before this page
Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

Detta dokument innehåller 23 sidor före denna sida

Sari Aurora Andersson

f79833a5-aab4-4931-8041-ae5528353003 - 2025-12-10 18:30:28 UTC +02:00
BankID / MobileID - a7f05054-b53b-4935-877e-e598bfa3cf3c - FI

MINNA ANNA-LIISA PELLIKKA

9215d0ab-d5dc-4ad0-9c31-5d572a26684d - 2025-12-10 18:40:57 UTC +02:00
BankID / MobileID - 0730d266-e502-48e5-8b9b-54dd7bd34a6c - FI

Airi Tuulikki Kinnunen

Keiteleen kunta, FI01707737, Laituritie 1 , 72600 , Keitele

3ca1b328-d569-4688-9443-cdacbac22de4 - 2025-12-11 10:10:04 UTC +02:00
BankID / MobileID - ec9dec71-00fa-4207-bc51-6f22f845dc85 - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

HELENA ANNELI TABELL

09d76639-0956-41c2-b57b-add9a80b0fd1 - 2025-12-11 18:21:20 UTC +02:00
BankID / MobileID - 75f054e9-57a2-4ff7-b43e-84f9f2693964 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberovende

KESELY/106/2025

Pohjois-Savon ELY-keskus
Ympäristöylitarkastaja Jutta Mikkonen
jutta.mikkonen@ely-keskus.fi
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Viite: POSELY/107/2025

Lausunto Fingrid Oyj:n 400 kV + 110 kV Harjulinja (Murtoperä-Kauppila) voimajohtohankkeesta

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt lausuntoa Fingrid Oyj:n 400 kV + 110 kV Harjulinja (Murtoperä-Kauppila) voimajohtohankkeesta.

Fingrid Oyj on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma).

YVA-menettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien / kuntien alueille.

Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 kilometriä ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Tarkasteltavista voimajohtoreiteistä muodostuu viisi vaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan.

Keski-Suomen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastualueen lausunto

Suunnitelluista vaihtoehtoista voimajohtoyhteysväleistä Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella sijaitsevat kokonaan tai osittain osuudet: D-E, E-G, E-H, H-I, I-L, L-M, M-N ja N-O.

Suunnitelluilla reiteillä voimajohdot ylittävät Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella seuraavat maantiet: 9, 69, 77, 659, 6411, 6570, 15241, 16737, 16765, 16767, 16811, 16815, 16817, 16917, 16918 ja 16927.

Keski-Suomen ELY-keskus on laatinut toimenpideselvityksen valtatie 9 parantaminen välillä Lievestuore – Hankasalmi, Laukaa ja Hankasalmi (2020), missä on esitetty valtatie 9 tavoitetilanteen ratkaisut. Toimenpideselvitys ei ole lain mukainen suunnitelma. Toimenpideselvityksessä esitetyt toimenpiteet (kuten valtatie linjaus, ohituspaikkojen sijainnit, sekä eritasoliittymien muodot ja sijainnit) tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Esiselvityksessä on esitetty kyseiselle välille jatkuva ohituskäistatie eritasoliittymineen, joten valtatie 9 tiealue saattaa leventyä voimajohdon suunnitellulla ylityskohdalla Hankasalmella. [Valtatie 9 parantaminen välillä Lievestuore – Hankasalmi, Laukaa ja Hankasalmi : Toimenpideselvitys - Doria](#)

Koska kyseessä on valtakunnallisesti merkittävä kantaverkkohanke, suunnitellulle voimajohdolle ei tarvitse hakea erillistä teiden ylityslupaa, vaan lupakäsittely hoidetaan ELY-keskuksen lausuntomenettelyllä lunastuslain mukaisen menettelyn yhteydessä.

Lupa tiealueella työskentelyyn ja liikenteen mahdollisiin lyhytaikaisiin pysäytyksiin maanteiden ylityskohdissa on haettava Pirkanmaan ELY-keskukselta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta:

<https://www.ely-keskus.fi/tyolupa-tiealueella-tyoskentelyyn>.

Voimajohdon pylväitä tai niihin liittyviä rakenteita ei tule sijoittaa maantien tiealueelle eikä suoja- tai näkemäalueelle. Maantien suoja-alue ulottuu pääsääntöisesti seutu- ja yhdysteillä 20 metrin, valta- ja kantateillä 30 metrin ja moottori- ja moottoriliikenneteillä 50 metrin etäisyydelle maantien ajoradan tai, jos ajoratoja on useampia, lähimmän ajoradan keskilinjasta.

Kun voimajohtopylväät haruksineen sekä muut mahdolliset rakennukset tai rakennelmat sijoitetaan maanteiden suoja-alueen ulkopuolelle, ei Keski-Suomen ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualueella ole huomautettavaa niiden sijainnista eikä voimajohtolinjojen maanteiden ylityksistä.

Rakennettaessa voimajohtolinjoja maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle. Maanteiden ylityskohdissa on ilmajohtojen ja tien pinnan vähimmäisetäisyytenä noudatettava Väyläviraston ohjeita ja määräyksiä.

Lausunto lähetetään ainoastaan sähköpostilla.

Tämä asiakirja KESELY/106/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/106/2025 har godkänts elektroniskt

Peuhkuri Elina 04.12.2025 13:56

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntopyyntö 17.11.2025, POSELY/107/2025

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lausuntoa Fingrid Oyj:n Harjulinja 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Keski-Suomen ELY-keskus (myöh. ELY-keskus) lausuu voimajohtohanketta Keski-Suomen alueen osalta.

Luonto

Selvitykset ja lähtöaineistot

YVA-ohjelmassa on lueteltu YVA:n aikana tehtävät selvitykset ja käytetyt lähtötiedot (5.10.1 Lähtötiedot). Menetelmien osalta linnustoselvityksien ajat ja metodit jäävät YVA-selostuksesta epäselviksi. Pesimälinnuston osalta oikea-aikaisuus ja käytetyt menetelmät ovat merkittäviä havaintojen/tulosten ja sittemmin myös vaikutusten arvioiden luotettavuuden kannalta. ELY-keskus kehottaa toteuttamaan vielä tekemättömät, vuoden 2026 linnustoselvitykset oikea-aikaisesti ja linnustoselvityksissä käytetyin standardein metodein. Linnustoselvitysten tekijöiden osalta on huolehdittava siitä, että tekijöiden osaaminen kattaa myös linnuston (esim. harrastuneisuus/kokemus). YVA-selostusvaiheeseen tulee liittää tehdyistä selvityksistä erilliset raportit, joista käy ilmi mm. tekijät, teko aika, käytetyt metodit, mahdolliset epävarmuudet, jne.

Lähtöaineistoissa mainittua aineistoa Luonnonmuistomerkit (2025) ei ole esitetty YVA-ohjelman liitekarttalehdillä (Karttalehti 1–36, Harjulinjan aineistot), joten aineiston osalta on syytä tarkistaa, että se on mukana karttatarkasteluissa. Suojeltujen alueiden osalta lähtöaineistoa tulee täydentää valtiolle suojeluun hankituilla kiinteistöillä, sillä tuoreimmat suojelutoteutukset eivät heti näy lähtöaineistoihin sisältyvässä ”Valtion muut suojelualueet”-aineistossa.

Liito-oravaa lukuun ottamatta, EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajiston osalta on pääasiassa tunnistettu lajeille soveltuvia elinympäristöjä. Direktiivilajien potentiaalisten elinympäristöjen osalta jää epäselväksi, miten nämä kohteet on arvotettu (Taulukko 5–21). Mikäli potentiaalsiin elinympäristöihin kohdistuu heikennyksiä, hankkeen vaikutusten

17.12.2025

arvioiminen edellyttää tietoa siitä, mitkä niistä ovat LSL 78 §:n mukaisia Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee tunnistaa maastokartoituksiin perustuen niiltä osin, kuin potentiaaliin elinympäristöihin kohdistuu mahdollisia heikentäviä vaikutuksia. Näitä on kappaleessa 5.10.3 tunnistettu viitasammakon ja kirjojokikorennon osalta. Lisäksi luontoselvitysten yhteydessä on havaittu kirjoverkkoperhosia sekä lajin lisääntymispaikka, mutta hankkeen mahdollisia vaikutusmekanismeja kirjoverkkoperhoseen ei ole eritelty.

Liito-oravaan kohdistuvien vaikutusmekanismien osalta todetaan, ettei voimajohto heikennä liito-oravan liikkumismahdollisuutta maata pitkin. ELY-keskus muistuttaa, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologisen toiminnallisuuden säilyminen edellyttää puustoista kulkuyhteyttä, eikä teoreettinen mahdollisuus maata pitkin liikkumiseen ole relevantti lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentymättömyyden näkökulmasta.

Natura-alueet

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen *Natura-arviointi* laaditaan YVA-ohjelman mukaan arviointiselostusvaiheessa neljälle Keski-Suomen toimialueella osittain tai kokonaan sijaitsevalle johtoreitin läheisyydessä sijaitsevalle Natura-alueelle: Lankamaan harjualue (FI0900012, SAC), Isosuo (FI0900064, SAC), Heinä-Suvanto-Hetejärvi (FI0900046, SAC/SPA) ja Palokankaan lammet (FI0900067, SAC/SPA). ELY-Keskus pitää perusteltuna laatia em. kohteille luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi.

Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittäminen on laadittu arviointiohjelmavaiheessa Keski-Suomen toimialueella sijaitsevalle kuudelle voimajohtoreittien läheisyyteen sijoittuvalle Natura-alueelle: Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähde (FI0900061, SAC), Suojärviensuo-Niittosuo (FI0900040, SAC), Muurainkorpi-Niittosuo (FI0900116, SAC), Konnevesi-Kalaja-Niinivuori (FI0600032, SAC/SPA), Kytömurronsuo (FI0900026, SAC) ja Kierälammen kalliit-Pyykkivuori (FI0900105, SAC).

Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisen (myöh. Natura-selvitys) lopputuloksena todetaan, että Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähde, Konnevesi-Kalaja-Niinivuori ja Kytömurronsuo Natura-alueiden suojeluperusteena olevalle liito-oravalle pitkällä aikavälillä mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset voivat muodostua merkittäviksi, mikäli lieventäviä toimenpiteitä ei toteuteta. Liito-oravalle ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan voimajohtohankkeesta merkittäviä haitallisia vaikutuksia lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, mikäli lieventävänä toimenpiteenä perustetaan Natura-alueiden läheisyyteen voimajohtoalueen poikki liito-oravan liikkumisen mahdollistavia puustoisia viherkäytäviä. YVA-ohjelmaa varten laaditussa Natura-selvityksessä kuitenkin virheellisesti todetaan, että tällöin varsinaista luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista Natura-arviointia ei ole tarpeen laatia. ELY-keskus muistuttaa, että koska Natura-selvitys osoittaa, että vaikutukset

17.12.2025

voivat muodostua merkittäviksi tai niitä ei voida luotettavasti sulkea pois, tulee ko. kohteille laatia luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiset Natura-arvioinnit.

Natura-arvioinnissa tulee esittää, kuinka lievennystoimenpiteillä voidaan perustellusti estää merkittävien vaikutusten synty perustuen täydellisiin, täsmällisiin ja lopullisiin päätelmiin, joilla voidaan hälventää kaikenlainen tieteellinen epäily hankeen vaikutuksista. Lisäksi on huomattava, että vaikutukset, jotka jäävät jäljelle lieventävien toimenpiteiden jälkeen, tulee erottaa selvästi vaikutuksista, jotka syntyvät ilman niitä. Natura-arvioinnissa vaikutusten merkittävyys tulee siis arvioida sekä ilman lieventäviä toimenpiteitä että lieventävien toimenpiteiden kanssa. Lisäksi on ilmoitettava: miten ja milloin toimenpide toteutetaan, kuka toteuttaa toimenpiteen, millaisia järjestelyjä otetaan käyttöön toimenpiteen vaikuttavuuden seuraamiseksi ja millaisin järjestelyjä otetaan käyttöön tarvittavien korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi, mikäli lieventävä toimenpide ei seurannassa näytä vaikuttavan odotetulla tavalla. Lopullisten lieventäviä toimenpiteitä koskevien tietojen tulee olla viranomaisen käytettävissä luvan antamishetkellä. Mikäli alueen koskemattomuuteen voi kohdistua lieventävistä toimenpiteistä huolimatta yhä merkittäviä haitallisia vaikutuksia, suunnitelmaa tai hanketta ei voida hyväksyä ilman poikkeamismenettelyä.

Kaavatilanne, asuinrakennukset ja kyläalueet

Keski-Suomen maakuntakaava 2040:n osalta tulee päivittää tieto kaavan lainvoimaisuudesta. Kyseinen kaava on saanut lainvoimaisuuden 3.10.2025.

Ranta-asemakaavatilanne tulee selvittää koko suunnittelualueen osalta. Aineistosta puuttuu ainakin Neiturin-kanavan lähistöllä sijaitseva Neiturin Kievarin ranta-asemakaava. Konneveden kunnan karttapalvelussa kyseinen kaava näkyy. Kaava-alue sijoittuu suunnitellun linjan läheisyyteen.

Hankkeessa tulee huomioida myös eri yleis- ja asemakaavoissa osoitetut kaavanmukaiset rakennuspaikat, joita ei ole vielä toteutettu. Tällaisia rakennuspaikkoja sijoittuu suunnitellun linjan läheisyyteen useita ja ne olisi hyvä näkyä suunnittelukartoilla samaan tapaan kuin olemassa olevat rakennukset.

Kartta-aineistossa on esitetty olevat asuinrakennukset, jotka sijaitsevat alle 100 tai 300 metrin etäisyydellä johtolinjasta. Keski-Suomen osalta etäisyysvyöhykkeelle sijoittuu kyläalueita, joissa on useampi talo. Vaikutukset asumiseen tulee selvittää näiltä osin erittäin huolellisesti. Esimerkiksi johtolinja on ajateltu halkaisevan 1900-luvun alussa rakennettua Kumpumäen kylää, joka sijaitsee maisemallisesti herkällä mäki-alueella Sinisen tien lähetyvillä. Muitakin kyläalueita on jäämässä johtolinjan tuntumaan ja tämä tulee ottaa huomioon suunnittelun edetessä.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelun edetessä tulee selvittää ja ottaa huomioon johtolinjan toteutumisen vaikutukset sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti arvokkaisiin rakennetun ympäristön kulttuuriympäristöalueisiin.

Alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnittelusta johtolinjasta tai jopa alle 300 metrin etäisyysvyöhykkeellä sijaitsee useita maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristökohteita mm. Viitasaaren Silo, Ruisahon aitat, Konneveden kotiseutumuseon ja työväentalon kulttuuriympäristö, Hankasalmen Kovalanmäen mäkikylä. Myös maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristöalue Viitasaaren Niemelä sijaitsee alle kahden kilometrin päässä johtolinjasta.

Suunniteltu johtolinja halkaisee leveällä linjallaan ja erittäin vahvasti Konnevedellä sijaitsevan Neiturin kanavan, joka on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettu kulttuuriympäristöä (RKY), Keiteleen - lisveden reitin kanavat. Museoviraston sivuilla kuvataan, että Konneveden Neiturin väylä on puunjalostusteollisuuden tarpeita varten rakennettu ja muodostaa maisemallisesti merkittävän osan Keiteleen-lisveden kanavareittiä. Kanava sijaitsee erittäin kapealla ja maisemallisesti herkällä kannaksella, josta avautuneen hyvin pitkiä näkymiä juuri suunnitellun johtolinjan suuntaisesti.

Johtolinja on suunniteltu menevän alle kilometrin päästä Hankasalmen Pienmäen talonpoikaistaloon, joka on myös osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY). Aluetta kuvataan Museoviraston sivuilla, että ”*Pienmäen talomuseo kuvastaa erinomaisesti harvaanasutulle Keski-Suomen mäkiselle metsäseudulle 1700-luvun puolivälissä syntyneen talonpoikaistalon sijoittumista ja rakentamistapaa. Pienmäen tila sijaitsee Niemisjärvellä savolaisten uudisasukkaiden asuttamien laajojen kaskimaiden keskellä. Keski-Suomelle tyypilliseen tapaan talonpaikka on mäellä, josta on näkymä kylän muihin mäillä sijaitseviin taloihin.*” RKY-alueelta avautuvat näkymät tulee huolellisesti tarkastella.

Maisema

Maiseman ja kulttuuriperinnön osalta vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriperintöön arvioidaan YVA-ohjelman mukaan maisema-alueiden ja kulttuuriympäristöjen muodostamina kokonaisuuksina sekä lähi- että kaukomaisemassa 0–3 000 metrin vyöhykkeellä. Vaikutusten arviointi ulotetaan YVA-ohjelman mukaan enintään noin viiden kilometrin etäisyydelle uudesta voimajohdon keskilinjasta, mitä voidaan pitää teoreettisen näkyvyyden vyöhykkeenä.

Arviointimenettelyn aikana tehtävät selvitykset -kohdassa (2.4.3) YVA-ohjelmassa mainitaan, että ”*perinneympäristöjen selvityksessä kartoitettiin johtoreiteille sijoittuvia perinnebiotooppeja, mukaan lukien ennallistamiskelpoiset ympäristöt. Selvityksen maastotyöt suoritettiin heinäkuussa 2025. Perinneympäristöselvityksen maastotöitä jatketaan kesällä 2026.*” Lisäksi kohdassa kerrotaan, että ”*maisema-analyysit pohjautuen maisema-arkkitehdin maastokäynteihin suoritettiin loppukesällä 2025. Havainnekuvat laaditaan kesällä 2026*”. Tehtävien selvitysten osalta

17.12.2025

myös ilmoitetaan, että selvitysten menetelmät, kohdentaminen ja ajankäyttö on kuvattu tarkemmin kappaleessa 5.5. YVA-ohjelmassa maisema-asiat käsitellään yhdessä rakennetun kulttuuriympäristön kanssa (kappale 5.5) Yleensä em. tarkastelut tehdään erikseen, mikä olisi näin suuren kokoluokan hankkeessa paikallaan.

Lähtötiedossa (5.5.1) maisemavaikutusten arvioinnin lähtötietoina kerrotaan käytettävän selvityksiä muun muassa maisema-alueista, suojelun arvoista alueista ja erityiskohteista sekä maisema-arkkitehdin maastokäynniltä saatua tietoa. ELY-keskus huomauttaa, että pohjana arvioinnille pitää olla asiantuntijatyönä laadittu erillisselvitys, maisemaselvitys. On tärkeää, että maisemaselvitys/ analyysi kohdistuu (maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueiden ja -kohteiden ohella) hankkeen koko (määritellyn) vaikutusalueen maisemaan. Maisema-analyysin esittäminen kartalla, niin että maiseman arvot, ominaispiirteet, herkkyys, näkymät, solmukohdat ym. tulevat ymmärretyiksi, on oleellista vaikutusten arvioinnin taustaksi, myös esitystapaan tulee kiinnittää huomiota. Asianmukaista maisemaselvitystä/-analyysiä tarvitaan myös havainnekuvien sijaintien valinnan pohjaksi.

Perinnemaisema-alueiden osalta lähtötiedoissa ei kerrota, mistä perinnemaisematiedot hankitaan. YVA-ohjelmassa mainitaan, että tehtävissä selvityksissä kartoitetaan perinnebiotoopit. ELY-keskus muistuttaa, että ajantasaisen, tunnettujen, perinnebiotooppien sijainti- ja mm. arvoluokkatiedot saa tietopyynnöllä ULJAS-tietojärjestelmästä Metsähallituksen luontopalveluilta (kirjaamo).

YVA-ohjelmassa kuvataan hankealueen sijoittumista suurmaisemassa maisemamaakuntajaon mukaisiin maisemamaakuntiin ja -seutuihin. Paikallisesti arvokkaat maisema-alueet selvitetään YVA-ohjelman mukaan YVA-selostusvaiheessa aiemmin selvitettyjen, tiedossa olevien arvoalueiden pohjalta, korkeintaan 300 metrin etäisyydeltä voimajohdon keskilinjasta. Lähteinä käytetään muun muassa paikallisia kulttuuriympäristöohjelmia. Valtakunnallista maisemamaakunta- ja seutujakoa on Keski-Suomessa edelleen tarkennettu Keski-Suomen maakunnallisella maisemaselvityksellä (2005), ko. selvitys on hyvä huomioida yhtenä maisemaan liittyvänä taustaselvityksenä. Lisäksi maisemavaikutusten arvioinnissa on tarpeen ottaa huomioon myös paikallinen tieto ja paikalliset arvot. Kaava-aineistojen ohella tässä voi hyödyntää myös paikallisten asukkaiden palautteita. Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että maiseman osalta myös yhteisvaikutusten arviointi on tärkeää.

Pinta- ja pohjavedet

Pintavesien osalta nykytilankuvaus on riittävä. Myös hankkeen tärkeimmät pintavesivaikutukset on tunnistettu.

Arviointimenetelmiä ei ole pintavesien osalta avattu kovin konkreettisesti (vaikutuksia arvioidaan asiantuntija-arviona), mutta arviointien rajausta vaikuttaa kuitenkin riittävältä. Mikäli arvioidaan, että luokiteltuun vesimuodostumaan saattaisi kohdistua merkittäviä vaikutuksia, tulee nämä

17.12.2025

vaikutukset arvioida myös kohteen ekologisen tilan näkökulmasta. Hanke ei saa heikentää vesimuodostumien tilaa tai estää vesienhoidon hyvän tilatavoitteen saavuttamista.

Lailla turvatut ja arvokkaat elinympäristöt, kuten pienvesikohteet sekä kohteet, joissa tiedetään olevan tärkeää lajistoa, on listattu YVA-ohjelmassa. Voimajohtoreitiltä on kartoitettu merkittävä määrä arvokkaita vesiluontokohteita. Vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin paikallisesti sekä monimuotoisuuteen koko voimajohtoyhteyden kannalta on tunnistettu yhdeksi hankkeen todennäköisesti merkittävimmistä vaikutuksista. ELY-keskus muistuttaa, että jatkosuunnittelussa tulee varmistaa vesilain 2 luvun 11 §:n ja metsälain 10 §:n tarkoittamat kohteet niin, että niitä ei jäisi voimajohtokäytävän sisälle tai vaikutusalueelle.

YVA-ohjelmassa todetaan, että *"Tarkasteltavassa hankkeessa ei ole tunnistettu tarvetta vesilain mukaisille luville, sillä hankkeessa ei alustavien tietojen perusteella ole tarvetta sijoittaa voimajohtorakenteita veteen, eikä muuttaa vesilain suojeltavia luontotyypppejä. Suunnitellulta reitiltä saattaa vielä luontoselvitysten aikana löytyä vesilain suojeltavia luontotyyppikohteita, jotka eivät ole olleet YVA-ohjelmavaiheessa tiedossa"*. YVA-ohjelman perusteella hankealueelta on rajattu 99 pienvesikohdetta. Kohteiden osalta tulee arvioida, voiko kohteen luonnontila vaarantua hankkeen takia niin, että hankkeelle tulisi hakea vesilupaa.

Linjavaihtoehdot eivät todennäköisesti aiheuta riskejä Keski-Suomen puolella oleviin pohjavesialeisiin, muutoin kuin rakennusvaiheessa, kuten ohjelmassa on todettu. ELY-keskus muistuttaa kuitenkin, että voimajohtorakentamisen, käytön aikaisten huoltotoimenpiteiden sekä rakenteiden käytöstä poiston aikana tulee huolehtia siitä, ettei maaperään tai pohjaveteen pääse polttoaineita, kemikaaleja tai jätteistä aiheutuvia haitta-aineita. Keinot riskien hallitsemiseksi ja ehkäisemiseksi tulee esittää selostukseen.

Luonnonvarojen hyödyntäminen

YVA-ohjelmassa kuvataan, että yhden pylvään perustamisen aiheuttama kaivuuala on yhteensä alle 200 neliometriä. Tarvittavaa kokonaispinta-alaa, maa-ainesten määrää tai ottopaikkaa ei kuitenkaan esitetä. Nämä olisi hyvä täydentää selostukseen, jotta voidaan arvioida eri hankevaihtoehtojen mahdollisia maa-ainesten kaivuusta, kuljetuksista ja otosta aiheutuvia vaikutuksia. Tähän tulisi huomioida pylväiden lisäksi myös sähköasemien perustamiseen tarvittavat maa-ainekset.

Myös maa-ainesten osalta tulee pyrkiä minimoimaan ympäristövaikutuksia. ELY-keskus kannustaa ottamaan käyttöön mahdollisuuksien mukaan ohjelmassa esitetyn lieventämistoimenpiteen käyttäen porapaaluperustusta.

Vaikutukset ilmastoon

Ilmastovaikutukset on hankkeen yhteydessä nostettu yhdeksi ennalta arvioiden merkittäväksi ympäristövaikutukseksi. Tätä voidaan pitää

17.12.2025

perusteltuna, koska hanke itsessään ei suoraan vähennä ilmastovaikutuksia. Voimajohtoreitin rakentaminen lisää kasvihuonekaasupäästöjä ja puuston poisto johtoalueelta vähentää hiilinielujen määrää useiksi vuosikymmeniksi.

Arviointiohjelmassa todetaan, että arvioinnissa keskitytään tarkasteltavien vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävimmiksi tunnistettuihin voimajohdon elinkaarenaikaisiin ilmastovaikutusten lähteisiin. Ne ovat voimajohdon valmistuksen välilliset vaikutukset materiaali- ja tuotevaiheessa, rakentamis- ja käyttövaiheen vaikutukset johtoalueen puuston ja maaperän hiilivarastoihin ja -nieluihin sekä sähkönsiirron energiahäviöitä korvaavan sähköntuotannon vaikutukset. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tulee perustella tehdyt rajaukset ja niiden arvioidut osuudet hankkeen ilmastovaikutuksista kokonaisuudessaan.

Arvioinnin lähtökohdat on kuvattu arviointiohjelmassa, mutta arviointiselostuksessa tulee kertoa laskennassa käytetyt lähtötiedot, ominaispäästökertoimet, tulokset ja arvioinnin johtopäätelmät perusteluineen. Ilmastovaikutusten arviointiin ei ole yhdenmukaisia ohjeistuksia, minkä takia on tärkeää kertoa, millä perusteilla arviointi on tehty. ELY-keskus pitää myös hyvänä, että pelkkien laskennallisten lukuarvojen ja sanallisen kuvauksen lisäksi pyritäisiin esittämään hankkeen ilmastopäästöt myös havainnollisesti esimerkiksi aikajanalla sekä avaamaan konkretian kautta laskennan tulosten merkittävyyttä. Vaikutusarvioinnin tuloksista riippuen ELY-keskus pitää hyvänä myös konkreettisten ilmastovaikutusten lieventämiskeinojen pohdintaa ja niiden merkittävyyden arviointia. Arvioinnissa tulee huomioida ilmastomuutoksen hillinnän lisäksi ilmastomuutokseen sopeutumisen näkökulma, mikä onkin myös arviointiohjelmassa nostettu esille.

Muuta

ELY-keskus pitää tärkeänä, että YVA-menettelyssä pyritään paitsi tunnistamaan ja arvioimaan hankkeen merkittävät vaikutukset, myös etsimään keinoja haitallisten vaikutusten estämiseksi tai vähentämiseksi. Haitallisten vaikutusten estämis- ja lieventämiskeinojen tulisi olla teknisesti ja taloudellisesti toteutuskelpoisia. Jotta lieventämiskeinojen vaikuttavuutta voidaan arvioida, tulisi vaikutustenarvio tehdä myös lieventämiskeinojen kanssa ja verrata tuloksia ilman lieventämiskeinoja tehtyyn arvioon.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jaana Tuppurainen ja ratkaissut yksikönpäällikkö Johanna Viljanen.

Tämä asiakirja KESELY/106/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/106/2025 har godkänts elektroniskt

Tuppurainen Jaana 17.12.2025 08:16

Viljanen Johanna 17.12.2025 09:42

19.12.2025
KSL/51/03.06.00/2025

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi

Viite: POSELY/107/2025

LAUSUNTO: HARJULINJAN VOIMAJOHTOHANKKEEN YVA-OHJELMA

Pohjois-Savon ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeessa tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoerän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Keski-Suomessa Pihtiputaan, Viitasaaren, Konneveden, Laukaan ja Hankasalmen kaupunkien / kuntien alueille. Keski-Suomen liitto antaa tämän lausunnon julkisen aineiston pohjalta.

YVA-ohjelmassa on käsitelty Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilannetta. Poiketen YVA-ohjelmassa kerrotusta, Keski-Suomen Maakuntakaava 2040 on korkeimman hallinto-oikeuden 1.10.2025 tekemän päätöksen (2173/2025) mukaan lainvoimainen.

YVA-ohjelmassa on käsitelty Keski-Suomen maakuntakaavojen merkintöjä hankealueella. Merkintöjä koskien YVA-ohjelmasta puuttuu tieto biotalouteen tukeutuvasta alueesta. Reittivaihtoehto Ahveninen- Kauppila ylittää Konnevedellä Neiturin kanavan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kohteen, joka on maakuntakaavassa osoitettu kohdemerkinnällä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen rakennettu kulttuuriympäristö. Suunnittelumääräys: "Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueen käyttöä on ohjattava siten, ettei näitä arvoja heikennetä."

Koko maakuntaa koskevista suunnittelumääräyksistä Uusiutuva energia -määräys ohjaa tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa ottamaan huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Lisäksi on hyvä huomioida Kulttuuriympäristö- ja Luonnonvarat- määräykset.

Vireillä olevien tuulivoimahankkeiden lisäksi, voisi harkita lainvoimaisissa maakuntakaavoissa osoitettujen tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden esittämistä YVA-arviointiohjelmassa. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-aluetta (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue.

Keski-Suomen liitto pitää hyvänä, että YVA-ohjelmassa on huomioitu ekologiset verkostot. Ohjelmasta ei käy täysin selväksi, mihin aineistoon Keski-Suomeen kuvassa 5.84 merkityt alueet perustuvat. Keski-Suomen liitto toteaa, että alkuvuodesta 2026 julkaistaan koontiraportti Keski-Suomen siniviherrakenteesta ja ekologisesta verkostosta. Yksittäisenä kohteena Konneveden kansallispuisto voisi näkyä YVA-ohjelmassa nykyistä vahvemmin. Kansallispuisto on syytä huomioida sekä luonto-, että muiden arvojen kannalta.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 valmisteluaineistot ml. selvitykset ovat käytettävissä hankkeen vaikutusten arvioinnin tukena. Aineistot löytyvät täältä:

<https://keskisuomenliitto.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Lausunnon on valmistellut ympäristöpäällikkö Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p 040 652 3848

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Kiuruveden kaupunki
PL 28, 74701 Kiuruvesi

10.12.2025

Pohjois-Savon ELY-keskus
Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio
kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi

**Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). Lausunto pyydetään jättämään 31.12.2025
asiatunnus POSELY/107/2025**

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:llä on sähkömarkkinalakiin (588/2013) perustuvat velvoitteet järjestelmävastuusta ja verkon kehittämisestä.

Tässä YVA-menettelyssä tarkastellaan Pyhäjärven ja Kangasniemen välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka on osa Pyhäjärveltä Kouvolaan suunniteltua suurempaa hankekokonaisuutta, eli niin kutsuttua Harjulinjaa. Kangasniemen ja Kouvolan väliselle voimajohtoyhteydelle tehdään erillinen YVA-menettely myöhemmin. Uusi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohto Pyhäjärveltä Kouvolaan on tärkeä osa tulevaisuuden puhdasta sähköjärjestelmää. Voimajohtoyhteys tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun pohjois-etelä suuntaiset sähkönsiirtotarpeet kasvavat merkittävästi Suomen tavoitellessa hiilineutraaliutta vuonna 2035.

Lausunto

Kiuruveden kaupunki antaa YVA- ohjelmasta seuraavanlaisen viranhaltijalausunnon:
Kiuruveden kaupungilla ei ole huomautettavaa kyseisestä YVA- ohjelmasta, mutta kannattaa Kiuruveden ja Pyhäjärven kohdalla läntistä linjausvaihtoehtoa. Perusteena on, että itäisessä linjavaihtoehdossa, karttalehdelle no 20 sijoittuva Rillankivi on yksi vuonna 1323 solmitun Pähkinäsaaren rauhan rajakivistä ja suosittu matkailunähtävyys. Samoin hyvin lähelle kaavailtua voimansiirtolinjausta sijoittuu Saukonsuon lähde ja Saukonpuro.

Kiuruvedellä 10.12.2025

Risto Luttinen,
maanmittausinsinööri

8.12.2025

Kokousaika: 8.12.2025 klo 17:00 - 18:58

Kokouspaikka: Kunnanhallituksen huone

Saapuvilla olleet jäsenet

xWaris Antti, puheenjohtaja
xMyyryläinen Salla, 1. vpj.
xSiekkinen Sanna, 2. vpj.
xHedman Henri, jäsen
xHänninen Anu, jäsen
xVainio Hanna-Leena, jäsen
xVihtonen Esa, jäsen (teams)

-Hintikka Juhani, varajäsen
-Häyrinen Anna, varajäsen
-Liimatainen Julia, varajäsen
-Vainio Harri, varajäsen
-Hytönen Aija, varajäsen
-Leskinen Jouko, varajäsen
-Minkkinen Terhi, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

xValtuuston pj. Puttonen Maritta
xValtuuston I vpj. Väisänen Simo (teams)
xValtuuston II vpj. Hokkanen Mia

xPasanen Mika, kunnanjohtaja, esittelijä
xLehtinen Heli, kunnansihteeri, pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

195-209

Pöytäkirjan varmennus

Antti Waris
Puheenjohtaja

Heli Lehtinen
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

8.12.2025

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti.

Myyryläinen Salla

Siekinen Sanna

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on nähtävänä 9.12.2025 lukien Konneveden kunnan nettisivuilla.

§ 203 Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Julkinen

Kunnanhallitus 8.12.2025 § 203

Valmistelija rakennustarkastaja Henri Pennanen ja ympäristötarkastaja Milla Saarinen

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Ohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Paperimuodossa selostus ja kuulutus ovat nähtävillä tämän lausuntopyyntöön liitteenä olevassa kuulutuksessa mainituissa paikoissa 17.11.2025-31.12.2025 välisen ajan.

ELY-keskus varaa Teille mahdollisuuden antaa lausuntonne arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi. Toivomme, että lausunnot lähetettäisiin mahdollisuuksien mukaan vain sähköisessä muodossa. Pyydämme lisäämään lähetykseen tunnusteen "POSELY/107/2025".

Kunnanjohtajan ehdotus

Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) tarkastellaan viittä (5) vaihtoehtoa sähkölinjan sijoittamiselle. Linjavaihtoehtoista kolmen (3) on esitetty kulkevan Konneveden kunnan alueen lävitse (VE1, VE2 ja VE5). Kaikki Konneveden kunnan kautta kulkevat reittivaihtoehdot ovat Konneveden osalta keskenään identtiset. Asuinrakennuksia ja vapaa-ajanasuntoja sijoittuu kunnan alueella huomattavan paljon johtoreitin välittömään läheisyyteen (etäisyys < 100m ja < 300m) suhteessa muihin hankealueen kuntiin (Taulukko 5-10, s.112).

Suunniteltujen voimajohtoreittien läheisyydessä, alle 100 metrin etäisyydellä, sijaitsee hankealueen kunnissa yhteensä 12 muinaisjäännöskohdetta. Näistä kaksi (2) sijoittuu Konneveden kunnan alueelle. Edellä mainituista muinaisjäännöskohteista Museovirasto on tunnistanut valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi alueeksi eli VARK-alueeksi

8.12.2025

D/877/00.04.02/2025

vain Neiturintaipaleen linnoitteet, mitkä sijaitsevat esitetyllä johtoalueella (Taulukko 5-16, s.152). Neiturin alue on määritelty myös valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi, mikä on huomioitu YVA-ohjelmassa.

Neiturin alueen osalta on huomioitava, että alueelle on viime vuosina investoitu merkittävästi matkailuliiketoimintaan, joka tulee huomioida voimalinjan sijoittelussa.

YVA-ohjelmassa toteutettavaksi esitetty selvitykset vaikuttavat kattavilta, eikä niihin kunnalla ole huomautettavaa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksianto asianosaisille

Muutoksenhaku

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 195, 196, 197, 198, 200, 203, 205, 206, 207, 209

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 201, 202, 204, 208

Hallintolain 5 §:n tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja oikaisuvaatimusaika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Konneveden kunnanhallitukselle.

Pykälät: 199, 201, 202, 204, 207, 208

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä
- kunnan jäsen

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

8.12.2025

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Konneveden kunnan verkkosivuille.

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla 9.12.2025 lukien.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös johon oikaisua haetaan
- mitä muutoksia siihen vaaditaan
- perusteet, joilla oikaisua haetaan

Oikaisuvaatimus on tekijän, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa. Oikaisuvaatimuksessa on mainittava tekijän (jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan) nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot:

Konneveden kunnanhallitus

Kauppatie 25

44300 KONNEVESI

info@konnevesi.fi

p. 0400 991 001 (vaihde, arkisin klo 9:00-15:00)

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9:00-15:00. Kunnanviraston palveluajat ovat tiistaisin ja torstaisin klo 9:00-12:00.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnanhallitukselle kirjaamon aukioloaikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä. Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Lisätietoja

Päätös on lainvoimainen oikaisuvaatimusajan jälkeen, ellei siihen ole haettu muutosta.

Lausunto

17.12.2025

Asianro 2151/11.04.00/2025

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo

Pohjois-Savon ELY-keskus

Viite POSELY/107/2025, lausuntopyyntö 17.11.2025

Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinja 2 x 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Pohjois-Savon alueelliselta vastuumuseolta on pyydetty lausuntoa otsikossa mainitusta asiasta. Museo lausuu YVA-ohjelmasta Pohjois-Savon kulttuuriympäristön osalta.

YVA-ohjelmassa käsitellään Pyhäjärven Murtojerän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. YVA-ohjelmassa esitetään voimajohtolinjaukseksi viisi eri vaihtoehtoa, jotka Pohjois-Savon osalta sijoittuvat Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Vesannon, Rautalammin ja Suonenjoen kuntien alueille. Tarkasteltavien voimajohtoreittien pituus on noin 413 kilometriä, joista nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuu 99 kilometriä. Muutoin voimajohtolinjaus sijoittuu uuteen maastokäytävään.

Rakennettu ympäristö

Voimajohtohankkeen vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön voidaan arvioida tarkemmin vasta havainnekuvien valmistuttua. Hanke- ja vaikutusalueella sijaitsee sekä maakunnallisesti että valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Suunnitelmavaihtoehdoissa esitetty johtoreitti kulkee valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön läpi (RKY, Keiteleen - Iisveden reitin kanavat: Neituri) sekä toisin paikoin se sijoittuu RKY-alueen välittömään läheisyyteen (Keiteleen-Iisveden reitin kanavat: Kerkonkoski & Rautalammin suurtilat: Sahala). Kuitenkin monien kohteiden osalta tosiasiallista vaikutusta voidaan arvioida vasta havainnekuvien pohjalta, sillä kohteet saattavat sijaita jo olevalla johtoreitillä tai sen välittömässä läheisyydessä.

Voimajohtohankkeen vaikutus on ilmeinen myös maakunnallisesti merkittävien kohteiden kannalta, sillä lähimmät kohteet sijaitsevat suunnitellusta reitistä 0,3 km:n päässä. Huolta alueellisessa vastuumuseossa herättää myös paikallisesti merkittäviin kohteisiin liittyvä vaikutus ja kuntakaavojen toteutuminen. Esimerkiksi Vesantojärven-Sonkarin rantaosayleiskaavassa osoitettua SR-1-merkittyä kohdetta (Walkama) ei osoiteta kuntakaavaa koskevassa merkintälistauksessa (s.87).

Lausunto

17.12.2025

Asianro 2151/11.04.00/2025

Havainnekuvien suunnitelluiksi laadintapaikoiksi voimajohtoreiteillä esitetään taulukossa (5–15) 11 kuvauspistettä. Alueellinen vastuumuseo jää pohtimaan, onko esitettyjä kuvauspaikkoja tarpeeksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta suunnitelluille voimajohtolinjavaihtoehdoille sijoittuu Pohjois-Savossa viisi kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi löytöpaikka. Näiden lisäksi linjaukset sivuavat neljää muinaisjäännöstä, joista Rautalammilla sijaitseva Kangasniemi (tunnus 1000004961) on valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen alue (VARK). VARK-inventointi sisältyy valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamiin inventointeihin ja se on tullut voimaa 1.3.2025.

Vastuumuseo on 3.3.2025 päivätyllä lausunnollaan (Asianro 2151/11.04.00/2025) edellyttänyt arkeologisen inventoinnin tekemistä suunnitelluilla linjausvaihtoehdoilla. YVA-ohjelmasta käy ilmi, että arkeologinen inventointi on toteutettu maastokaudella 2025. Inventoinnin tulokset eivät kuitenkaan ole olleet käytettävissä YVA-ohjelman tultua lausunnolle, joten vastuumuseolla ei tässä vaiheessa ole riittävää ja ajantasaista tietoa linjavaihtoehtojen vaikutusten arviointiin arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

YVA-ohjelmassa todetaan, että johtoalueella mahdollisesti sijaitsevat kohteet voidaan huomioida pylvässijoittelulla. Linjausvaihtoehtoja tarkasteltaessa tulee huomioida myös voimajohtolinjan rakentamisen, hoidon ja mahdollisen purkamisen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön, sillä mitä enemmän arkeologisten kohteiden lähellä toimitaan, sitä suuremmaksi riskit muinaisjäännösten vahingoittumiselle nousevat. VARK-kohteiden osalta huomioitavaksi tulee myös voimajohtolinjauksen vaikutus kohteen lähiympäristö, esimerkiksi kohteen Kangasniemi osalta on rakentamaton harjualue mainitaan VARK-kuvauksessa kohteen ymmärtämistä tukevana elementtinä.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Helka Väisänen, museokeskuksen päällikkö, museonjohtaja

Piritta Häkälä, intendentti

Jakelu

Pohjois-Savon ELY-keskus
Museovirasto

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 185 044

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7

Lupa- ja valvontalautakunta

§ 148

17.12.2025

Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Lupa- ja valvontalautakunta 17.12.2025 § 148

665/11.00.03/2025

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta antaa Laukaan kunnan terveydensuojelu-, rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena, Hankasalmen kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä Konneveden terveydensuojeluviranomaisena seuraavan lausunnon Fingrid Oyj:n Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Terveydensuojeluviranomainen

Laaditussa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on riittävällä laajuudella huomioitu voimajohtoreitin eri vaiheiden mahdolliset ihmisten terveyteen vaikuttavat tekijät sähkö- ja magneettikentän sekä melun osalta, jotka edelleen tarkentuvat YVA-selostusvaiheessa.

Vaikutusten arviointi jää yksityisten talousvesikaivojen osalta kuitenkin vähäiseksi. Lähellä voimajohtoa on jonkin verran asuinrakennuksia, joilla voi olla käytössä talousvesikaivoja. Etenkin rakennusvaiheella voi olla vaikutuksia kaivojen veden laatuun ja/tai määrään. Ympäristövaikutusten arviointiselostusvaiheessa tulee selvittää onko vaikutusalueella talousvesikaivoja, joihin hanke voisi vaikuttaa ja miten niihin kohdistuvat haitat minimoidaan.

Ympäristönsuojeluviranomainen

Sekä Laukaaseen että Hankasalmelle sijoittuvissa reittivaihtoehtoissa johtoalueelta ja sen läheisyydestä on tunnistettu luontoselvityksissä arvokkaita pienvesiä (puroja ja noroja) sekä muita luontotyyppejä, kuten suoluontoa, joihin alueen vesitaloudella on suuri merkitys ja jotka saattavat olla herkkiä johtoyhteyden käyttöönottoon ja käytöstä poistoon liittyville toimenpiteille. Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, kuinka johtoalueen ja sen lähiympäristön vesitalouteen ja pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia voidaan estää ja lieventää. Laukaan osalta erityistä huomiota tulee lisäksi kiinnittää Lankaharjun (0941003) pohjavesialueeseen, jota vaihtoehtojen 1, 2 ja 5 mukainen linjaus halkaisee noin kolmen kilometrin matkalta.

Hankasalmen osalta tuodaan esille vaihtoehtojen 3 ja 4 läheisyyteen sijoittuva aurinkovoimahanke, jota ei ole mainittu arviointiohjelman taulukossa 1-1: Tervasuon aurinkovoimahanke, Vapo Terra Oy. Ympäristönsuojelun käytössä olevan tiedon mukaan aurinkovoimala tulisi sijoittumaan osin samalle avoimelle peltoalueelle, jonka eteläpuolelta uuden voimajohtolinjan on suunniteltu kulkevan. Hankkeiden mahdollisiin yhteisvaikutuksiin (esimerkiksi maisemavaikutukset) tulee kiinnittää arvioinnissa huomiota.

Rakennusvalvontaviranomainen

Rakennusvalvontaviranomaisella ei ole lausuttavaa YVA-ohjelmasta.

Lupa- ja valvontalautakunta

§ 148

17.12.2025

Päätös

Keskustelun kuluessa Arto Rämö esitti lausuntoon lisättäväksi: Myös nollavaihtoehto selvitetävä. Esitystä kannattivat Aija Hytönen ja Mauri Hänninen. Lautakunta päätti yksimielisesti, muutoin vs. ympäristötoimenjohtajan esityksen hyväksyen, lisätä lausuntoon Rämön tekemän esityksen.

Merkittään, että vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen saapui kokoukseen esittelemään asiaa ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 13.41.

Merkittään, että jäsenet Rämö, Pöyhönen ja Hyvönen poistuivat kokouksesta tämä pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 13.41 .

Selostus

Pohjois-Savon ELY-keskus on varannut Laukaan kunnan terveydensuojelu-, rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle, Hankasalmen kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Konneveden terveydensuojeluviranomaiselle tilaisuuden antaa lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma, laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017), joka koskee kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Harjulinjan voimajohtohanketta.

Arviointiohjelma ja sitä koskeva kuulutus ovat nähtävillä 17.11.-31.12.2025 välisenä aikana oheisessa osoitteessa: <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/harjulinja-2-x-400110-kilovoltin-voimajohtohanke>

Harjulinjan YVA-ohjelma

Harjulinjan hankkeessa tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle. Voimajohtot sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohtojen rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruksin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Ylimmät 400+110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250–350 metriä.

Alustavassa reittisuunnittelussa on tutkittu erilaisia reittivaihtoehtoja (VE) voimajohtojen toteuttamiseksi ja päädytty tarkastelemaan viittä eri linjausta, joista yksi toteutetaan. Hankkeen toteuttamatta jättäminen (niin sanottu ”nollavaihtoehto”) ei ole mukana YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelussa, koska hankkeesta vastaavan mukaan sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Lupa- ja valvontalautakunta

§ 148

17.12.2025

Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 kilometriä ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen.

YVA-prosessin aikana tarkastellaan vaihtoehtoisten voimajohtoreittien ympäristövaikutuksia, joilla tarkoitetaan suunnitellun voimajohdon aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutusten arviointi käsittää hankkeen koko elinkaaren eli voimajohdon rakentamisen, käytön sekä käytöstä poiston (purkaminen) aikaiset vaikutukset.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan hankkeen vaikutuksia kokonaisvaltaisesti ihmisiin, ympäristön laatuun ja tilaan, maankäyttöön ja luonnonvaroihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin YVA-lain ja –asetuksen edellyttämässä laajuudessa. Ympäristövaikutusten arvioinnin pääpaino kohdennetaan todennäköisesti merkittävimpiin vaikutuksiin. Arviointi toteutetaan tavalla, jossa kuvataan ympäristövaikutuksen ilmeneminen ja arvioidaan muutoksen suuruutta verrattuna nykytilaan. Vaikutusarvioinnin yhteydessä on laadittu tai laaditaan seuraavat selvitykset:

- liito-orava
- muut luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaiset lajit
- pesimälinnusto
- arvokkaat luontokohteet
- perinneympäristöt
- maisema-analysit
- havainnekuvat
- arkeloginen inventointi
- sähkö- ja magneettikenttälaskelma

Lisäksi hyödynnetään olemassa olevia selvitysaineistoja ja viranomaisten tietoja.

Voimajohtolinjavaihtoehdot Laukaan kunnan alueella

Vaihtoehdot 1, 2 ja 5 kulkevat Laukaan kunnan itäisellä alueella noin 15,2 km matkan kokonaan uudessa maastokäytävässä. Reitti kulkee Simunan kautta Lankamaalle ylittäen Leivonveden vesialueen noin 300 metrin matkalta. Uusi johtoalue vie pinta-alaa noin 142 ha, josta pääosa on metsätalousmaata. Alueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

Voimajohtoreitiltä tai sen läheisyydestä on tunnistettu seuraavat merkittävämät luonto- tai maisemakohteet:

- Natura-alueet
 - o Lankamaan harjualue (FI0900012) sijoittuu noin 50 metrin etäisyydelle voimajohtoalueen reunasta. Alueelle laaditaan hankkeen yhteydessä Natura-arviointi.
 - o Kierälammen kallioiden - Pyykkivuori (FI0900105) sijoittuu noin 110 metrin etäisyydelle voimajohtoalueen reunasta.
- Koskiensuojelulla suojellut vesistöt Rautalammin reitti Kuhankosken yläp. vesistöissä (MUU090023)

Lupa- ja valvontalautakunta

§ 148

17.12.2025

- Valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma Lankavuori (MOR-Y09-035). Linjaus kulkee noin 1,8 km matkan moreenimuodostumalla.
- Valtakunnallisesti arvokas kallioalue Kukkovuori-Pyykkivuori (KAO090134). Linja kulkee noin 1,4 km matkan kallioalueella.
- Lankamaan pohjavesialue 0941003 (2E-luokka). Linja kulkee pohjavesialueella tai sen muodostumisalueella noin kolmen kilometrin matkan.
- Voimajohtoreitti sivuaa Lankamaan maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta
- Lähin maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristökohde sijoittuu noin 2,6 km etäisyydelle voimajohtoreitistä.

Näiden lisäksi voimajohtoreitiltä tai sen läheisyydestä on tunnistettu vuonna 2025 suoritetuissa luontoselvityksissä muita arvokkaita luontokohteita. Laukaassa johtoalueelta on havaittu kahdeksan arvokasta luontokohdetta (Hanhivuoren räme, kalliometsät ja arokosteikko, Kankaanpään ja Ukonniityn purot, Pesäviidankorven, Rasiathonpellon sekä Kallioniemen norot. Muut Laukaassa havaitut arvokkaat luontokohteet sijoittuvat johtoalueen ulkopuolelle (tarkasteltu vyöhyke 300 m johtoalueen reunasta).

Voimalinjan läheisyyteen sijoittuu myös asutusta. Alle 100 metrin päähän voimajohtoreitin keskilinjasta sijoittuu kaksi loma-asuntoa ja yksi vakituinen asuinrakennus. Alle 300 metrin päähän keskilinjasta sijoittuu kahdeksan loma-asuntoa ja kymmenen vakituista asuinrakennusta. Voimalinjan läheisyyteen ei sijoitu herkkien väestöryhmien kohteita (päiväkodit, koulut ja vanhainkodit).

Voimajohtolinjavaihtoehdot Hankasalmen kunnan alueella

Kaikki vaihtoehdot (1-5) kulkevat Hankasalmen kunnan alueella. Vaihtoehdoissa 1, 2 ja 5 voimajohto kulkee kunnan läntisessä osassa 20,4 km matkan Mäyrämäeltä Niemisjärven pohjoispuolen kautta Kangasniemelle. Näissä vaihtoehdoissa linja kulkee 19 km nykyisen voimajohdon rinnalla, jolloin kokonaan uutta maastokäytävää on noin 1,4 km. Kokonaan uuden maastokäytävän osuus alkaa Laukaan ja Hankasalmen rajalta ja sijoittuu lähelle Pyykkivuorta. Levennettävä ja uusi johtoalue vievät pinta-alaa noin 136,8 ha. Vaihtoehdoissa 3 ja 4 voimajohto sijoittuu 3,4 km pituiseen kokonaan uuteen maastokäytävään, joka kulkee Murtoisten ja Pienimäen pohjoispuolen kautta. Kyseinen johtoalue vie noin 32,3 ha pinta-alaa. Vaihtoehdoissa 1, 2 ja 5 voimajohtoreitti sijoittuu Kynsiveden rantaosayleiskaavan alueelle, jossa on M (maa- ja metsätalousalue)-merkintä. Vaihtohtojen 3 ja 4 alueella ei ole asematai yleiskaavaa.

Voimajohtoreiteiltä tai niiden läheisyydestä on tunnistettu vuonna 2025 suoritetuissa luontoselvityksissä arvokkaita luontokohteita. Vaihtohtojen 1, 2 ja 5 osalta (läntinen reitti) johtoalueelta on havaittu neljä arvokasta luontokohdetta, joista kolme sijoittuu kokonaisuudessaan olemassa olevalle johtoalueelle (Iso-Ahvenisen rantaluhta, Tarhasuon isovarpuräme, Tollonoja, Läyniönlampi). Vaihtohtojen 3 ja 4 osalta uudelta johtoalueelta on havaittu kaksi arvokasta luontokohdetta (Rajaoja ja Tuomaalan liito-oravan elinympäristö).

Lupa- ja valvontalautakunta

§ 148

17.12.2025

Muut Hankasalmella havaitut arvokkaat luontokohteet sijoittuvat johtoalueen ulkopuolelle (tarkasteltu vyöhyke 300 m johtoalueen reunasta).

Lisäksi voimajohtoreitin läheisyydestä on tunnistettu kulttuuriympäristön kohteita seuraavasti: Voimajohtoreitti (VE 1, 2 ja 5) sijoittuu noin 0,7 km etäisyydelle Pienmäen talonpoikaistalo-kohteesta (valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, RKY2009). Lähin maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristökohde sijoittuu noin 1,3 km (VE 3 ja 4) tai 1,9 km etäisyydelle (VE 1, 2 ja 5) voimajohtoreiteistä.

Voimalinjan läheisyyteen sijoittuu myös asutusta. Alle 100 metrin päähän voimajohtoreitin keskilinjasta sijoittuu kuusi vakituista asuinrakennusta. Alle 300 metrin päähän keskilinjasta sijoittuu kymmenen loma-asuntoa ja 36 vakituista asuinrakennusta. Näistä suurin osa sijoittuu VE 1, 2 ja 5 alueelle.

Voimajohtolinjavaihtoehdot Konneveden kunnan alueella

Vaihtoehdot 1, 2 ja 5 kulkevat Konneveden kunnan läpi noin 40 kilometrin matkan suurimmilta osin (n. 27 km) uudessa maastokäytävässä. Reitti kulkee Hänniskylästä Istunmäkeen ohittaen Konneveden keskustan sen pohjoispuolelta noin kahden kilometrin etäisyydeltä. Uusi johtoalue vie pinta-alaa noin 348 ha. Reitti sijoittuu Pohjois-Konneveden, Pukaranjärven, Koskireitin, Keitelejärven ja kunnan pohjoisosien rantaosayleiskaava-alueille.

Voimajohtoreitti ei kulje pohjavesialueella.

Voimalinjan läheisyyteen sijoittuu myös asutusta. Alle 100 metrin päähän voimajohtoreitin keskilinjasta sijoittuu 5 vakituista asuinrakennusta. Alle 300 metrin päähän keskilinjasta sijoittuu 15 loma-asuntoa ja 53 vakituista asuinrakennusta. Voimalinjan läheisyyteen ei sijoitu herkkien väestöryhmien kohteita (päiväkodit, koulut ja vanhainkodit).

Esittelijä

Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija

ympäristöterveystarkastaja Maria Hämäläinen p. 050 365 1979,
vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen p. 050 573 1168,
rakennustarkastaja Jari Vuopio, rakennusvalvonta, p. 040 620 3210

Otteen oikeaksi todistaa:

Laukaassa 19.12.2025

Pia Nieminen

pöytäkirjanpitäjä

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lupa- ja valvontalautakunta

§ 148

17.12.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 148

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 410/2015 § 136).

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

Laukaan kunnan lausunto Fingrid Oy:n Harjulinjan voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Kunnanhallitus 15.12.2025 § 320

665/11.00.03/2025

Päätösehdotus

Laukaan kunta antaa Fingrid Oy:n Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon: Laukaan kunta katsoo, että laadittu ympäristövaikutusten arviointiohjelma on sisällöltään ja laajuudeltaan riittävä.

Kunta tuo kuitenkin esiin huolensa siitä, että voimajohtolinjan vaihtoehdot 1, 2 ja 5 sijoittuvat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden luonto- ja maisemakohteiden alueelle tai niiden läheisyyteen. Laajat johtokäytävät muuttavat näiden alueiden maisemakuvaa ja luonnonarvoja. Kunta edellyttää näiden arvojen osalta kattavaa vaikutusten arviointia.

Kunta pitää tärkeänä, että YVA-selostuksessa arvioidaan huolellisesti vaikutukset Natura-alueisiin, pohjavesialueisiin ja arvokkaisiin luontokohteisiin. Selostuksessa tulee tuoda selkeästi esiin myös mahdolliset haittojen lieventämiskeinot sekä niiden toteuttamiseen liittyvät reunaehdot jatkosuunnittelua varten.

Lisäksi kunta tuo esiin todellisen huolensa linjauksen sijoittumisesta lähelle Lankaharjua ja erityisesti Lankaharjun pohjavesialueelle. Harju, joka on kapeimmillaan 100 m leveä, muodostaa padon Lankajärveä vasten. Järven vesipinta on noin 15 metriä korkeammalla tasolla kuin itäpuolen maapinnan taso. Keski-Suomen Poski-projektin pohjavesiselvityksen tutkimusraportin (23.11.2009) mukaan järven tai pohjaveden pinnan vaihtelu voivat aiheuttaa hydrologisen muurtuman vaaran, joka pahimmassa tapauksessa aiheuttaa järven purkautumisen alapuoliseen maastoon. Tämä riski pitää YVA-ohjelmassa tunnistaa ja tarkastella YVA-selostuksessa.

Kunta korostaa lisäksi, että voimajohtolinjan suunnittelussa tulee pyrkiä välttämään asutuksen ja maatalouden suuryksiköiden läheisyyttä. YVA-selostuksessa on arvioitava kattavasti johtokäytävän vaikutukset asukkaiden asumisviihtyvyyteen, maisemaan ja virkistyskäyttöön sekä maaseudun elinkeinojen toimintaedellytyksiin ja tuotantoeläinten hyvinvointiin. Arvioinnissa olisi hyvä ottaa huomioon myös johtokäytävän taloudelliset vaikutukset yksityisille kiinteistönomistajille ja yritystoimintaan.

Päätös

Kunnanjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oy on toimittanut Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukseen (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä annetun lain (252/2017) mukaisen arviointiohjelman (YVA-ohjelma), joka liittyy uuteen voimajohtoyhteyteen Pyhäjärven Murtooperän ja Kangasniemen Kauppilan välillä. Hanke edellyttää laajuutensa vuoksi YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamista. YVA-menettelyssä tunnistetaan, arvioidaan ja kuvataan hankkeesta aiheutuvat ympäristövaikutukset sekä lisätään kansalaisten tiedonsaantia ja

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

osallistumismahdollisuuksia suunnitteluun. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta tai voimajohtojen reittejä koskevia päätöksiä, vaan menettely tuottaa tietoa päätöksenteon ja suunnittelun perustaksi.

ELY-keskus on varannut Laukaan kunnalle mahdollisuuden antaa lausunnon YVA-ohjelmasta. Ohjelma on nähtävillä 17.11.-31.12.2025 välisenä aikana. Ohjelmaan liittyvä avoin Teams-vuorovaikutustilaisuus järjestettiin 2.12.2025. Yleisötilaisuus järjestettiin Konnevedellä 10.12.2025.

YVA-menettely

YVA-ohjelma on osa lakisääteistä YVA-menettelyä. YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan (Fingrid Oy) laatima suunnitelma, jossa kerrotaan, miten ympäristövaikutusten arviointi tehdään. Ohjelmassa kuvataan itse hanke, sen mahdolliset vaihtoehdot ja millaisia vaikutuksia ympäristöön, ihmisten terveyteen ja luonnonvaroihin selvitetään.

YVA-ohjelman jälkeen laaditaan varsinainen YVA-selostus, jossa hankkeesta vastaava selvittää ja arvioi ympäristövaikutukset sekä järjestää siihen liittyvän osallistumisen. YVA-selostuksen sisältövaatimukset löytyvät YVA-asetuksesta (4 §).

Harjulinjan YVA-selostuksen on arvioitu valmistuvan loppusyksystä 2026, jolloin ELY-keskus antaa selostuksesta yhteysviranomaisena perustellun päätelmän.

YVA-ohjelma on saatavilla osoitteesta

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/harjulinja-2-x-400110-kilovoltin-voimajohtohanke>

YVA-menettelyn jälkeen tehtävässä voimajohdon yleissuunnitteluvaiheessa lopullinen johtoreitti ja pylväspaikat suunnitellaan maastotutkimusten perusteella. Pylväspaikkojen suunnittelussa huomioidaan ratkaisujen ympäristönäkökohdat, tekniset ja taloudelliset tekijät sekä nykyisen johtoalueen hyödyntäminen.

Harjulinjan YVA-ohjelma

Harjulinjan hankkeessa tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Voimajohdot sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohdon rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruksin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Ylimmät 400+110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250–350 metriä.

Alustavassa reittisuunnittelussa on tutkittu erilaisia reittivaihtoehtoja (VE) voimajohdon toteuttamiseksi ja päädytty tarkastelemaan viittä eri linjausta, joista yksi toteutetaan. Hankkeen toteuttamatta jättäminen (niin sanottu

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

”nollavaihtoehto”) ei ole mukana YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelussa, koska hankkeesta vastaavan mukaan sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 kilometriä ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen.

YVA-prosessin aikana tarkastellaan vaihtoehtoisten voimajohtoreittien ympäristövaikutuksia, joilla tarkoitetaan suunnitellun voimajohdon aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutusten arviointi käsittää hankkeen koko elinkaaren eli voimajohdon rakentamisen, käytön sekä käytöstä poiston (purkaminen) aikaiset vaikutukset.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan hankkeen vaikutuksia kokonaisvaltaisesti ihmisiin, ympäristön laatuun ja tilaan, maankäyttöön ja luonnonvaroihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin YVA-lain ja –asetuksen edellyttämässä laajuudessa. Ympäristövaikutusten arvioinnin pääpaino kohdennetaan todennäköisesti merkittävimpiin vaikutuksiin. Arviointi toteutetaan tavalla, jossa kuvataan ympäristövaikutuksen ilmeneminen ja arvioidaan muutoksen suuruutta verrattuna nykytilaan. Vaikutusarvioinnin yhteydessä on laadittu tai laaditaan seuraavat selvitykset:

- liito-oravaselvitys
- muut luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaiset lajit
- pesimälinnusto
- arvokkaat luontokohteet (VesiL 2 luku 11 §, Lsl 64 § ja Lsl 65 §, Metsälaki 10§)
- perinneympäristöt
- maisema-analyysit
- arkeloginen inventointi
- havainnekuvat
- sähkö- ja magneettikenttälaskelma

Lisäksi hyödynnetään olemassa olevia selvitysaineistoja ja viranomaisten tietoja.

Voimajohtolinjavaihtoehdot Laukaan kunnan alueella

Vaihtoehdot 1, 2 ja 5 kulkevat Laukaan kunnan itäisellä alueella noin 15,2 km matkan. Reitti kulkee Simunan kautta Lankamaalle ja ylittää Leivonveden vesialueen noin 300 metrin matkalta. Uusi johtoalue vie pinta-alaa noin 142 ha, josta pääosa on metsätalousmaata. Peltoalueilla linja kulkee yhteensä noin 900 metrin matkalta. Alueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

Voimajohtoreitiltä on tunnistettu seuraavat merkittävämät luontokohteet:

- Natura-alueet
 - o Lankamaan harjualue (FI0900012) sijoittuu noin 80 metrin etäisyydelle voimalinjasta. Alueelle laaditaan hankkeen yhteydessä Natura-arviointi.

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

- Kierälammen kalliot - Pyykkivuori (FI0900105) sijoittuu noin 140 metrin etäisyydelle voimalinjasta.
- Koskiensuojelulla suojellut vesistöt Rautalammin reitti Kuhankosken yläp. vesistössä (MUU090023)
- valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma Lankavuori (MOR-Y09-035). Linjaus kulkee noin 1,8 km matkan moreenimuodostumalla.
- valtakunnallisesti arvokas kallioalue Kukkovuori-Pyykkivuori (KAO090134). Linja kulkee noin 1,4 km matkan kallioalueella.
- pohjavesialue Lankamaan harju 0941003 (luokka 2E). Linja kulkee pohjavesialueella tai sen muodostumisalueella noin kolmen kilometrin matkan.
 - muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen
- Lankamaan maakunnallisesti arvokas maisema-alue sijoittuu pieneltä osin linjauksen suoja-alueelle Hepomäen kohdalla.
 - Lankamaan maisema-alue edustaa perinteistä, pienviljelyvaltaista maaseudun kulttuurimaisemaa, jossa kohtaavat loivasti kumpuilevat viljelysalueet, metsäiset vuoret ja puuston takaa pilkottava vesistö (Keski-Suomen maakuntakaava).

Näiden lisäksi linjalle sijoittuu kuusi arvokasta pienvesistöä/suoluontokohdetta (Kallioniemen, Pesäviidankoven ja Rasiahonpellon norot, Ukonniityn puro ja Hanhivuoren arokosteikko ja räme). Linjan läheisyyteen (vyöhyke 300m linjasta) sijoittuu myös arvokkaita luontokohteita ja elinympäristöjä.

Myös asutusta sijoittuu voimalinjan läheisyyteen. Alle 100 metrin päähän voimalinjasta sijoittuu kaksi loma-asuntoa ja yksi vakituinen asuinrakennus. Alle 300 metrin päähän linjasta sijoittuu kahdeksan loma-asuntoa ja kymmenen vakituista asuinrakennusta.

YVA-ohjelmassa esitetty eri sidosryhmien välinen vuorovaikutus ja kansalaisten osallistuminen YVA-menettelyn aikana

Eri sidosryhmien välinen vuorovaikutus ja kansalaisten osallistuminen ovat keskeinen osa YVA-menettelyä. Arviointimenettelyyn voivat osallistua kaikki ne, joiden oloihin tai etuihin hankevastaava vaikuttaa. Yhteysviranomainen tiedottaa arviointiohjelman ja arviointiselostuksen valmistumisesta maakuntalehdissä ja järjestää niistä kuulemisen. YVA-menettelyn aikana järjestetään kaikille avoimet tiedotus- ja keskustelutilaisuudet YVA-ohjelman valmistuttua ja YVA-selostuksen valmistuttua. Kansalaiset voivat esittää mielipiteitä yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon ELY-keskukselle (vuoden 2026 alusta Lupa- ja valvontavirastolle) sekä ohjelma- että selostusvaiheessa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

kaavoitusjohtaja Mari Holmstedt, p. 0400 317 759

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

Otteen oikeaksi todistaa:

Laukaassa 16.12.2025

Sari Linturi-Sahlman
pöytäkirjanpitäjä, hallintopäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 320

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Laukaan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Laukaan kunnan verkkosivuilla.

www.laukaa.fi/asukkaat/kunta-ja-paatoksenteko/paatoksenteko

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Laukaan kunnanhallitus

PL 6, 41341 Laukaa

Laukaantie 14, Laukaa (käyntiosoite)

kirjaus@laukaa.fi

Kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 9.00 - 15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Kunnanhallitus

§ 320

15.12.2025

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	17.12.2025 10:19:29 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Metsähallitus

kirjaamo@metsa.fi

Pohjois-Savon ELY-keskus

kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi

Viite: ELY-keskuksen lausuntopyyntö 17.11.2025, POSELY/107/2025

Metsähallituksen lausunto Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Pyhäjärven ja Kangasniemen välinen osuus, Fingrid Oyj

Pohjois-Savon ELY-keskus on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa Harjulinjan voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta koskien Pyhäjärven ja Kangasniemen välistä osuutta. Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee Pyhäjärven Murtooperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Hanke on osa Pyhäjärveltä Kouvolaan suunniteltua suurempaa hankekokonaisuutta, eli niin kutsuttua Harjulinjaa.

Tarkasteltavat voimajohdon reitit sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohdon rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruksin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Ylimmät pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250–350 metriä. YVA-menettelyn jälkeen tehtävässä voimajohdon yleissuunnitteluvaiheessa lopullinen johtoreitti ja pylväspaikat suunnitellaan maastotutkimusten perusteella. YVA-menettelyssä tarkasteltavista voimajohtoreiteistä on muodostettu viisi toteutusvaihtoehtoa VE1-VE5.

Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa on kokonaan tai osittain seuraavat suunniteltujen voimajohtoreittien läheisyyteen sijoittuvat Natura-alueet ja niiden etäisyydet voimajohtoalueen reunaan:

- Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähde (SAC, FI0900061), 400 m
- Suojärviensuo-Niittosuo (SAC, 0900040), 450 m
- Muurainkorpi-Niittosuo (SAC, FI0900116), 300 m
- Heinä-Suvanto-Hetejärvi (SAC/SPA, FI0900046), 250 m

- Isosuo (SAC, FI0900064), 4 m
- Konnevesi-Kalaja-Niinivuori (SAC/SPA, FI0600032) 1100 m
- Lankamaan harjualue (SAC, FI0900012), 49 m
- Keurunmäki-Haavikkolehto (SAC/SPA, FI 0600015), 350 m

Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa on seuraavat suunniteltujen voimajohtoreittien välittömään läheisyyteen sijoittuvat suojelutarkoituksiin varatut alueet:

- Särkipuro (MMO354597), etäisyys johtoalueen reunasta 8 m
- Väliaho (MMO355509), etäisyys johtoalueen reunasta 50 m
- Valkeasuo (MMO358359, Viitasaari), johtoalueella 22 m
- Isosuo (MLO350104), johtoalueella 15 m
- Valkeasuo (MLO354162, Keitele), johtoalueella 330 m

Metsähallitus on tutustunut YVA-ohjelmaan ja lausuu siitä seuraavaa:

Vaikutukset Natura-alueisiin

YVA-ohjelman yhteydessä on selvitetty Natura-arvioinnin tarve (liite 3) seuraavilla Metsähallituksen hallinnassa osittain tai kokonaan olevilla Natura-alueilla: Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähde, Suojärviensuo-Niittosuo, Muurainkorpi-Niittosuo ja Konnevesi-Kalaja-Niinivuori. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi laaditaan Natura-alueilla Lankamaan harjualue, Heinä-Suvanto-Hetejärvi, Isosuo ja Keurunmäki-Haavikkolehto. Natura-arviointien tarpeellisuuden selvityksessä Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähteen ja Konnevesi-Kalaja-Niinivuoren Natura-alueilla suojelun perusteena olevalle liito-oravalle ei arvioida aiheutuvan voimajohtohankkeesta merkittäviä haitallisia vaikutuksia lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, mikäli lieventävänä toimenpiteenä perustetaan Natura-alueiden läheisyyteen voimajohtoalueen poikki liito-oravan liikkumisen mahdollistavia puustoisia viherkäytäviä. YVA-ohjelmassa todetaan, että varsinaista Natura-arviointia ei kyseisille Natura-alueille tarvita.

Metsähallitus huomauttaa, että EU komission Luontodirektiivin 6 artiklan tulkintaoppaan ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52019XC0125(07)), s. 40) mukaan Natura-arvioinnin tarvetta määritettäessä lieventäviä toimenpiteitä ei voida ottaa huomioon. Tuomioistuon vahvistanut tämän näkemyksen asiassa C-323/17 antamassaan tuomiossa: *Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annetun neuvoston direktiivin 6 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että määritettäessä sitä, onko myöhemmin tarpeen tehdä asianmukainen arviointi suunnitelman tai hankkeen vaikutuksista asianomaiseen alueeseen, selvitysvaiheessa ei ole asianmukaista*

ottaa huomioon toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään kyseisen suunnitelman tai hankkeen haitalliset vaikutukset asianomaiseen alueeseen tai vähentämään niitä. Näin ollen Metsähallitus katsoo, että myös Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähteen ja Konnevesi-Kalaja-Niinivuoren Natura-alueille tulee laatia varsinainen luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi. Näin todetaan myös Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvityksessä.

Liito-orava on suojelun perusteena Varisvuori-Louhukangas-Saukonlähteen, Heinä-Suvanto-Hetejärven, Konnevesi-Kalaja-Niinivuoren ja Keurunmäki-Haavikkolehdon Natura-alueilla. Metsähallitus pitää hyvänä, että voimalinjan ylittäviä viherkäytäviä on suunniteltu jo hankkeen YVA-ohjelmavaiheessa. Liito-oravan kulkuyhteyksiä turvaavista viherkäytävistä Metsähallitus toteaa, että huolellisesti suunniteltuna viherkäytävien perustaminen voi olla hyvä lievennyskeino, mikäli viherkäytävät ovat riittävät ja kulkuyhteydet säilyvät tosiasiallisesti myös talouskäytössä olevien metsien mosaiikissa. Metsähallitus korostaa, että on tärkeää hankkeen suunnittelun alusta lähtien huomioida liito-oravalle käyttökelpoisien voimajohtokäytävän ylityspaikkojen säilyttäminen ja lisääminen riittävän monessa kohdassa, jotta sähkönsiirtolinja ei pirsto liito-oravan elinympäristöjä, katko kulkuyhteyksiä ja eristä liito-oravapopulaatioita toisistaan. Metsähallituksen näkemyksen mukaan kulkuyhteyksien suunnittelussa tulee ottaa lähtökohdaksi sellaiset elinympäristön rakenteelliset ominaisuudet, joita valtaosa liito-oravista todennäköisesti kykenee hyödyntämään – eivät ainoastaan rohkeimmat yksilöt, jotka pystyvät liikkumaan poikkeuksellisen haastavissa olosuhteissa. Yhteyksien tulee olla käyttökelpoisia toistuvasti ja tukea liito-oravan pysyvää elinpiiriä. Suunnittelussa huomiota tulee kiinnittää erityisesti ylityspaikkojen kytkeytyneisyyteen ja alueiden käyttökelpoisuuteen liito-oravalle myös pitkällä aikavälillä. Vaikka liito-oravakanta on laskeva ja laji tästä syystä luokiteltu vaarantuneeksi ensisijaisesti metsätalouden vuoksi, on ihmisen tekemillä rakenteilla ratkaiseva merkitys liito-oravan elinympäristöjen elinvoimaisuudelle.

Lähes sata metriä leveä ja lähes 200 kilometriä pitkä voimalinja on liito-oravalle kulkueste, joka on lajille mahdoton kiertää. Metsähallitus huomauttaa, että lajin erittäin kapea geneettinen monimuotoisuus (Ito dos Santos ym., 2019¹) tekee populaatioista haavoittuvia elinympäristömuutoksille. Merkittävänä heikentämisenä voidaan pitää kulkuyhteyksien katkeamista Natura-alueelta muuhun metsäelinympäristöverkostoon tai kulkuyhteyksien muuttamista niin kapeiksi, etteivät ne ole todellisuudessa toimivia (vrt. KHO 4.2.2015/269). Metsähallitus katsoo, että lieventävien toimenpiteiden tulee varmistaa, että liito-oravan populaatioiden eristymistä ei tapahdu huomioiden lajin

¹ Ito dos Santos et al., 2019: Population structure of the endangered Siberian flying squirrel (*Pteromys volans*) revealed by genomic and mitochondrial data.
<https://www.biorxiv.org/content/10.1101/2024.09.13.612918v1.full>

herkkyys ja alueen maankäyttö. Tämä voi tarkoittaa useita viheryhteyksiä tai sen varmistamista, että kulkuyhteys viheryhteydelle ei katkea.

Vaikutukset valtion suojelutarkoituksiin varattuihin alueisiin

Suunniteltu voimajohto kulkee Isosuon ja sekä Keiteleen että Viitasaaren Valkeasoiden suojelutarkoituksiin varattujen alueiden yli. Valtion suojeluun varatut maat perustetaan lähivuosina lakisääteiksi luonnonsuojelualueiksi ympäristöministeriön johdolla etenevässä säädösvalmistelussa. Luonnonsuojelualueella astuvat voimaan luonnonsuojelulain (9/2023) rauhoitusmääräykset. On syytä huomioida, että voimalinjan rakentaminen perustetulle luonnonsuojelualueelle ei ole mahdollista, ellei asiaa ole huomioitu voimalinjan rakentamisen sallivana poikkeuksena suojelualueen perustamissääöksessä tai tulevan suojelualueen rajauksessa.

YVA-ohjelman mukaan voimajohtoreitit sivuavat Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitettuja luonnonsuojelualueita. Metsähallitus huomauttaa, että voimajohtoreitti välillä Salmelanperä-Kummunkylä on suunniteltu Keiteleen Valkeasuon suojelutarkoituksiin varatun yli. Alue on maakuntakaavassa merkinnällä SL (548). Merkinnän suunnittelumääräyksenä on, että suojeltaviksi tarkoitetuilla alueilla ei tule tehdä suojeluarvoja heikentäviä toimenpiteitä.

Vaikutukset Pohjois-Savon monimuotoisuskittymään

Metsähallitus katsoo, että YVA-ohjelmassa on hyvin tunnistettu maakunnallisia ekologisista yhteyksiä ja luonnon ydinalueita. Suunniteltu voimalinja kulkee muun muassa Pohjois-Savon monimuotoisuuskeskittymän (12. Etelä-Konnevesi-Keurunmäki-Lintharju) läpi (<https://www.ely-keskus.fi/documents/d/ely-keskus/lumo-kartta-2025-pdf>). Alue on erittäin merkittävä metsäluonnon keskittymä, jossa haavan lajisto korostuu ja alueen yhdeksi keskeiseksi lajiksi on määritelty liito-orava. Siten voi olla tarkoituksenmukaista turvata liito-oravan kulkuyhteyksiä myös itäisessä linjavaihtoehdossa, vaikka Konnevesi-Kalaja-Niinivuoren Natura-alueen etäisyys voimalinjaan toteutusvaihtoehdoissa VE3 ja VE4 onkin noin 5 km. Osittain sama alue on osoitettu Pohjois-Savon maakuntakaavassa luonnon ydinalueeksi. Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelualueiden keskittymiä sekä muita maakunnallisesti merkittäviä monimuotoisimpia luontoalueita ja järviluontokokonaisuuksia. Kehittämisperiaatteena mainitaan, että alueiden käytössä edistetään luonnon monimuotoisuutta ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä. Metsähallitus pitää tärkeänä, että voimajohto ei entisestään heikennä edellä mainittuja kehittämistavoitteita.

Vaikutukset maakotkaan

Voimajohtoreitti kulkee maakotkareviirin läpi noin 20 kilometrin matkalla. Vaikka voimajohto ei sijoitu ydinreviirille, voi lähes sata metriä leveällä voimajohtokäytävällä ja voimajohdolla olla vaikutuksia maakotkaan. Metsähallitus katsoo, että hankkeen vaikutukset maakotkaan tulee arvioida rakentamisen aikaisen häiriön, saalistusalueiden menetyksen ja törmäysriskin osalta. Metsähallitus tuo tiedoksi, että YVA-ohjelman salassa pidettävässä liitteessä 7 esitetyt maakotkan pesätiedot ovat vanhentuneet. Metsähallituksen aineistossa kyseinen reviiri on tulkittu autioituneeksi. Metsähallitus kehottaakin hankkimaan päivitettyt reviiritiedot.

Tämän lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Saara Airaksinen.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

Pohjois-Savon ELY-keskus
Kallanranta 11
PL 2000, 70101 Kuopio
(kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi)

Viite Lausuntopyyntönnö 17.11.2025 POSELY/107/2025

Asia **HARJULINJA – PYHÄJÄRVI Fingrid Oyj:n Harjulinja 2 x 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-ohjelma – arkeologia**

Pohjois-Savon ELY-keskus on pyytänyt museolain (314/2019) mukaisena Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseomuseo toimivan Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausuntoa Fingrid Oyj:n Harjulinja 2 x 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta. Pyhjäjärven Murtooperän ja Kangasniemen Kauppilan välinen voimajohtohanke sijoittuu Pyhjäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleén, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammen, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen alueelle. Oulun museo- ja tiedekeskus lausuu asiassa oman toimialueensa eli Pyhjäjärven kaupungin osalta sekä rakennetusta kulttuuriympäristöstä että arkeologisesta kulttuuriperinnöstä. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Tarkasteltavana on viisi vaihtoehtoista voimajohtoreittiä (VE1-VE5), joiden yhteispituus on noin 413 kilometriä. Riippuen toteutettavasta vaihtoehdosta rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä. Pyhjäjärvellä tarkastelussa on yhteensä noin 53 kilometriä, josta vanhan johdon vierellä noin 11 km. Uuden johtoalueen/maastokäytävän leveys on 96 metriä, vanhan rinnalla kulkevan johtoalueen leveys on 56 metriä.

Ohjelman kohdassa 5.3 *Arkeologinen kulttuuriperintö* esitellään muinaisjäännostötilanne Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännostörekisterin mukaisesti vuoden 2025 tilanteessa ennen hankkeessa tehtyä muinaisjäännostöinventointia. Viitattaessa muinaisjäännostörekisteriin suositellaan, että viittauksen yhteydessä mainitaan päivämäärä, jolloin tiedot on rekisteristä tarkastettu. Voimajohtoreittien läheisyydessä eli alle 100 metrin etäisyydellä olevat kohteet on listattu taulukkoon 5-16. Karttaesitys taulukossa mainittujen kohteiden sijoittumisesta suhteessa voimajohtoreittiin on esitetty kuvassa 5.48.

Hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ovat lähemmin arvioitavissa vasta, kun käytössä on ajantasaiset tiedot. Pohjois-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo on 5.3.2025 lausunut voimajohtoreitin arkeologisen inventoinnin tutkimustarpeesta ja ohjeistanut inventointia alueellaan. Ohjelman mukaan inventointi on tehty kenttäkaudella 2025. Alueellinen vastuumuseo päivittää raporttitiedot muinaisjäännostörekisteriin, jotta selostusta laadittaessa on käytettävissä ajantasaiset ja arvioidut kohdetiedot mukaan lukien uusien kohteiden muinaisjäännostö tunnukset. Niinpä inventointiraportti tulee valmistuttuaan toimittaa digitaalisena ja paikkatietoaineistoinen alueelliselle vastuumuseolle; ei vasta YVA-selostuksen

liitteenä. Arvioinnissa pyritään siihen, että selvitys vastaa sille asetettuja tavoitteita ja tarkastetaan se niin, että hankeaineistoon liitettävässä lopullisessa raportissa ei olisi virheellisiä koordinaatti- tms. tietoja.

Ohjelman liitteessä 2 on esitelty vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa käytettävät kriteerit. Arkeologinen kulttuuriperintö sisältyy kohtaan 2. vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön. Arvioinnin merkittävyyden kannalta kohteiden etäisyys voimalinjaan on merkittävässä asemassa vaikutusten suuruutta arvioitaessa. Tämän vuoksi vaikutusten suuruutta arvioitaessa tulee arvioinnin perusteena käyttää koko muinaisjäännösaluetta, ei pistemäistä kohdemerkintää. Selostuksen kohdassa 5.6.4 todetaan arkeologiselle kulttuuriperinnölle aiheutuvien vaikutusten arvioinnissa selvitettävän suunniteltavan voimajohdon sijoittuminen suhteessa kulttuuriperintökohteisiin sekä tunnistettavan tarvittavat mahdollisuudet estää tai vähentää haitallisia vaikutuksia.

Muinaisjäännöksiin kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa keskeistä on paitsi voimalinjan ja erityisesti voimalinjan rakenteiden sijoittelu sekä se, että rakentamis- ja ylläpitotoimien aikana ei vaurioiteta muinaisjäännöksiä esimerkiksi alueella koneella liikuttaessa ja työskennellessä. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia arvioitaessa on hyvä kiinnittää myös kuljetus- ja ajoreittien sekä ja varastointialueiden sijoitteluun. Voimajohtolinjan käytön aikaisia vaikutuksia muinaisjäännöksiin voivat aiheuttaa esimerkiksi voimajohtolinjan hakkuut ja raivaukset sekä voimajohtolinjan huoltotoimenpiteet ja lopulta voimajohtolinjan käytöstä poistamisen aikaiset purkutoimenpiteet. Edellä mainittujen toimintojen tarkempi suunnittelu tehdään yleensä vasta myöhemmin, mutta ne on hyvä tuoda esiin selostuksessa. Erityisesti pylväspaikkojen sijoittelun hyvällä suunnittelulla voidaan pienentää muinaisjäännöksiin aiheutuvia vaikutuksia. Koska YVA:n yhteydessä pylväspaikkoja ei esitetä, tulee hankkeen jatkosuunnittelussa kuulla alueellisia vastuumuseoita pylväspaikkojen sijoittelun osalta.

On huomattava, että kaikkia arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita ei välttämättä inventoinneissa tavata. Tämän vuoksi Oulun museo- ja tiedekeskus suosittaa lisättäväksi maininnan, että mikäli työtä suoritettaessa tavataan ennestään tuntematon kiinteä muinaisjäännös tai muinaisesine, tulee muinaismuistolain mukaan työt muinaisjäännöksen kohdalla keskeyttää ja saattaa asia museoviranomaisen tietoon (MML 14§ ja 16§).

Juhani Turpeinen
intendentti, kulttuuriympäristö

Mika Sarkkinen
arkeologi

Tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttö
Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojeluysikkö
Keski-Suomen museo
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
Savonlinnan maakuntamuseo

Kommentti

17.11.2025

MV/00346/2025

1 (2)

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PL 2000
70101 Kuopio

Viite POSELY/107/2025

Asia **PYHÄJÄRVI, KANGASNIEMI, Fingrid Oyj:n Harjulinjan voimajohtohanke**

Museolain uudistumisen myötä kulttuuriympäristön suojelua koskevat viranomaisasiat ovat siirtyneet alueellisille vastuumuseoille. Pohjois-Savossa vastuumuseona toimii Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Keski-Suomessa Keski-Suomen museo, Pohjois-Pohjanmaalla Pohjois-Pohjanmaan museo ja Etelä-Savossa Savonlinnan museo.

Lausuntopyyntö on lähetetty jakelulistan mukaan kaikille em. alueellisille vastuumuseoille.

Intendentti

Olli Soininen

Liitteet

Jakelu Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tiedoksi POSELY/Jutta Mikkonen, POSELY/ Jutta Mikkonen

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case

MV/00346/2025

**PYHÄJÄRVI, KANGASNIEMI, Fingrid Oyj:n Harjulinjan
voimajohtohanke**

Asiakirja / Dokument / Document

MV/00346/2025-7

**PYHÄJÄRVI, KANGASNIEMI, Fingrid Oyj:n Harjulinjan
voimajohtohanke**

Signed By:Soininen Olli 91167958V
Signed at:2025-11-17 10:55:37 +02:00
Reason:I approve this document

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 17.11.2025 POPELY/107/2025

Lausunto Fingridin Harjulinja 2 x 400 + 110 kv

Pohjois-Savon ELY-keskus on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa Harjulinjan 2 x 400 + 100 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Hanke sijoittuu Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleeseen, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien / kuntien alueille.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa on pääosin otettu kantaa vain voimajohtohankkeen Pohjois-Pohjanmaata koskeviin alueisiin ja asioihin. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Maankäyttö, kaavoitus ja yhdyskuntarakenne

ELY-keskus toteaa, että arviointiohjelmassa on tuotu esille hankkeen ja ominaispiirteiden kannalta riittävällä tavalla alueen maankäyttöä ja kaavoitusta koskevat asiat Pohjois-Pohjanmaalla. Energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaava on voimassa. Ohjelmassa on hyödynnetty maakuntakaavan ns. yhdistelmäkarttoja. Maakuntakaavojen osalta on hyvä tunnistaa hankkeen kannalta oleelliset, erityisiä arvoja, kuten pohjaveden suojelua ja luonnonarvoja turvaavat suunnittelumääräykset.

Yleis- ja asemakaavojen osalta on esitetty suunnittelumittakaavan kannalta olennaiset laaditut ja viireillä olevat kaavat. Pyhäjärven Olkkosen yleis- ja asemakaavan sijoittuminen, sekä tämän alueen ympärille luvitut tai suunniteltavat hankkeet on hyvä tarkistaa vielä selostusvaiheen asiakirjoihin. Yksi sähkönsiirtovaihtoehtoista sijoittuu Pyhäjärven Vuotomaan tuulivoimaosayleiskaavan alueelle. Arviointivaiheessa tulee tarkastella, onko etäisyys läntisimmän osayleiskaavassa osoitetun tuulivoimalan ja voimajohdolle varattavan alueen välillä riittävä. Riittävyttä arvioitaessa on huomioitava, että voimalan tarkempi paikka voi sijoittua koko tuulivoimalle osoitettavalla kaavan tv-alueella. Asutuksen osalta Pohjois-Pohjanmaalla sijoittuu yksittäisiä asuinrakennuksia voimajohtolinjojen läheisyyteen. Nämä on tarpeen käsitellä asuinviihtyvyyden muutoksen kannalta tarvittavalla tarkkuudella arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu keskeiset laadittavana olevat Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimaosayleiskaavat. Hyvää on myös se, että hankkeiden sähkönsiirron alustavat reitit on tunnistettu ja esitetty, vaikkakin yleispiirteisellä tasolla (Kuva 1.2., s. 10). Kuvasta kuitenkin puuttuvat sellaiset hankkeet, jotka sijoittuvat esitettyä kolmea kilometriä etäämmälle, mutta joiden sähkönsiirrolla voi olla suoria tai epäsuoria vaikutuksia nyt suunnitteilla olevan Harjulinjan reittien kanssa. ELY-keskus mainitsee tästä esimerkkeinä Leppäkankaan tuulivoimahankkeen, jonka YVA-menettelyssä selvitetään ja arvioidaan Keski-Suomen pohjoisosiin ja Pyhäjärven kunnan alueelle sijoittuvien tuulivoimahankkeiden yhteistä sähkönsiirtoreittiä, jonka yksi vaihtoehto suuntautuu Pyhäjärven Murtoperälle ja osittain Harjulinjan kanssa risteäville reittiosuuksille. Lisäksi huomioitavaksi tulevat Varisvuoren sähkönsiirtoreitti Pyhäjärvellä sekä Leppämäen sähkönsiirron liityntä.

Ympäristövaikutustenarvioinnin kohteena oleva hanke pitää sisällään voimajohtolinjausten lisäksi sähköasemasuunnitteluun esitettyjä suunnittelualueita, joiden sisällä voimajohtoreitti voidaan suunnitella tarkemmin vasta myöhemmin, kun sähköasemasuunnittelu tarkentuu. Sähköasemien tarkemman sijainnin esitetään toteutuvan myöhemmin, eikä kaikille YVA-menettelyssä tarkastelluille suunnittelualueille rakenneta sähköasemaa. ELY-keskus pitää yleisellä tasolla hyvänä, että hankkeeseen liittyvät tarvittavat maankäytön mahdolliset varaukset (sähköasemat, muuntoasemat) huomioidaan osana ympäristövaikutusten arviointia, jolloin myös niiden sijainnin mukaisia vaikutuksia on mahdollista tarkastella arvioinneissa kohteiden ympäröivä maankäyttö huomioiden. ELY-keskus toteaa Pohjois-Pohjanmaan alueelle sijoittuvan kolme edellä mainituista suunnittelualueista.

Murtomäen sähköaseman suunnittelualue muodostaa voimajohdon pohjoisen päätepisteen. Tältä osin vaikutusta suunnittelualueen ja voimajohtoon voi lähinnä olla rajatulla osalla muilla voimajohtosuunnittelun tarpeilla ja näiden muodostamasta kokonaisuudesta. Eteläisempi, Haapamäen suunnittelualue, sijoittuu suhteellisen lähelle Pyhäjärven ranta-alueita ja maisemallisesti arvokkaalle alueelle. ELY-keskus toteaa, että sähköasema toteutuessaan voi olla tulevaisuudessa usean sähkönsiirtolinjan liityntäpiste. ELY-keskus pitää tärkeänä, että aiemmasta valtakunnanverkon reittien suunnittelusta ja arvioinneista poiketen, voimajohtohankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan myös ko. sähköasemiin tarkoitetun liitynnän aiheuttama ilmiö, jolla on vaikutuksensa laajemmin ympäristön tilaan, suhteessa maankäyttöön, asuinviihtyvyyteen, maisemaan, linnustoon, ekologiin yhteyksiin sekä suojelu- ja Natura-alueisiin. Tältä kannalta sähköaseman sijainnin mukaista vaikutustarkastelua olisi syytä ulottaa laajemmalle, kuin YVA-ohjelmassa on esitetty. Arviointiselostuksessa vaihtoehtoisten sähköasemasijaintien vaikutusten vertailussa on hyvä huomioida laajempi konteksti siten, että jatkossa sähköaseman sijainti mahdollistaa ilman merkittäviä kumuloituvia vaikutuksia myöhemmin toteutuvat muut sähkönsiirron liittymiset.

Maiseman ja kulttuuriympäristöjen osalta on tunnistettu valtakunnalliset ja maakunnallisesti arvokkaat aluekohteet. Lähtötietoina on kuvattu tiivistetysti näiden kohteiden arvojen perusteet. ELY-keskus toteaa, että kuvausta voidaan kohdentaa tarvittaessa vielä arviointiselostusvaiheessa perustellen hankkeen vaikutusten kannalta merkittävimpiin kohteisiin. Pohjois-Pohjanmaan osalta on hyvä vielä tarkistaa, sijaitseeko pistemäisiä kulttuuriympäristökohteita vaikutusten kannalta merkittävillä alueilla.

Pohjavedet

Luokiteltujen pohjavesialueiden ja lähteiden osalta arviointiohjelman nykytilakuvaukset ja suunniteltu vaikutusten arviointi vaikuttaa pääosin riittävältä. ELY-keskus lisää, että myös Pyhäjärvellä Leppärvien eteläpuolella sähkönsiirtoreitin läheisyydessä sijaitsee peruskarttaan merkitty lähde.

ELY-keskus tuo esille, että voimajohtojen keskeisin pohjavesiin kohdistuva vaikutus liittyy pylväiden perustamiseen, sillä kaivuutöiden tekeminen pohjavesialueella voi vaikuttaa pohjaveden laatuun ja määrään. Kasvillisuuden poistaminen kymmeniä metrejä leveältä alueelta vedenottamoiden läheisyydessä voi aiheuttaa riskin vedenotolle. [REDACTED]

[REDACTED] Koska pohjavedenpinta varsinkin muodostuman reunaosissa on yleensä lähellä maanpintaa, on olemassa riski, että kaivuutöiden yhteydessä vettä johtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai pohjaveden laadun heikkenemistä.

Rakentamisen aikaisia pohjavesivaikutuksia voidaan vähentää ensisijaisesti toimintojen sijoittelulla. Mikäli pohjavesialueella tai niiden välittömässä läheisyydessä tai lähteiden läheisyydessä joudutaan tekemään merkittävää maanmuokkausta, tulee maaperäolosuhteet ja pohjavedenpinnantaso selvittää riittävästi, pohjavesialueiden ja lähteiden sekä esitettyjen pylväiden väliseltä alueelta (maaperän laatu, kerrospaksuus sekä pohjavesipinnankorkeus), jottei aiheuteta vaaraa pohjaveden laadulle ja määrälle tai vaaranneta lähteiden luonnontilaa (VL 2:11 §). Kaivuutoimenpiteitä ei tule tehdä vedenottamoiden, tutkittujen vedenottamopaikkojen tai lähteiden läheisyydessä. Edellä mainittu tulee ottaa huomioon arviointiselostuksessa. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastosta) ja vesihuoltolaitoksilta voi kysellä tietoja Pohjois-Pohjanmaan alueella sijaitsevista vedenottamoista. Arviointiselostusvaiheessa tulee ottaa huomioon, että vedenottamoiden esittäminen kartoilla on kielletty, sillä kyse on kriittisestä aineistosta, joka täyttää julkisuuslain (621/1999) 24.1.§:n 7k mukaisen salassa pidettävien tietojen kriteerit.

Maa- ja kallioperä

Arviointiohjelmassa on tunnistettu Pohjois-Pohjanmaan alueelle sijoittuvien sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen maa- ja kallioperä, happamat sulfaattimaat ja mustaliuskealueet sekä arvokkaat geologiset muodostumat. ELY-keskus huomauttaa, että geologisesti arvokkaiden kohteiden kohdekuvauksia tulee täydentää arviointiselostukseen, jotta vaikutusten arviointi voidaan kohdistaa oikein. Muilta osin nykytilakuvaukset ja suunniteltu vaikutusten arviointi vaikuttaa asianmukaiselta.

Luonto

Direktiivilajit

Liito-orava

Hanketta varten on toteutettu liito-oravakartoitusta yleistä ohjeistua noudattaen keväällä 2025. Johtosuudella Murtoperä-Salmelanperä voimajohtoreitti sijoittuu Pyhäjärven Ritaviidan alueella kahden liito-oravan elinympäristön väliin. ELY-keskus katsoo, ettei esitettyjen tietojen osalta ole mahdollista poissulkea luonnonsuojelulain 78 §:n vastaisia vaikutuksia. ELY-keskus katsoo, että arviointiselostusvaiheessa tulee esittää kyseisen kohteen osalta lieventämistoimia näiden vaikutusten varalta. Mikäli

vaikutuksia ei voida poissulkea luotettavasti, ei hankkeen ole mahdollista edetä suunnitellusti ilman luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista poikkeuslupaa.

Suurpedot

ELY-keskus muistuttaa, että ilves ja karhu ovat luontodirektiivin liitteen IV mukaisesti tiukasti suojeltuja lajeja, joita koskee luonnonsuojelulain 78 §:n mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämis- ja hävittämissuoja. Arviointiselostusvaiheessa tulee asianmukaisesti ja uskottavasti arvioida hankkeesta kyseisiin lajeihin ja etenkin niiden lisääntymispaikkoihin kohdistuvia vaikutuksia.

Viitasammakko

Arviointiohjelman mukaan Pyhäjärvellä, Salmelanperä-Kolkku reittiosuudella, on todettu viitasammakon lisääntymispaikka maa-ainesottoalueen lammen itäpuolen luhtaiselta saraikolta. ELY-keskus huomauttaa, että pelkästään elinympäristöpotentiaaliin perustuvaan selvitykseen sisältyy epävarmuutta, jonka myötä suunnittelulle johtokäytävällä mahdollisesti sijaitsevia viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja jää tunnistamatta, sillä kyse on laajalle levinneestä ja yleisestä lajista. Siksi ELY-keskus toteaa, että viitasammakon esiintyminen kaikilla potentiaalisilla kohteilla on syytä varmentaa asianmukaisella maastokartoituksella, jotta mahdolliset lisääntymis- ja levähdyspaikat voidaan asianmukaisesti rajata ja huomioida hankesuunnittelussa.

Linnusto

Arviointiohjelman mukaan hankkeessa toteutetaan ennalta arvioiden linnustollisesti arvokkaille alueille kohdennetut pesimälinnustoselvitykset kesällä 2025 ja 2026. Lisäksi maastokauden 2025 aikana on tarkastettu petolintujen pesäpaikkoja. Muuttolinnuston levähdys- ja kerääntymäpaikkojen sekä linnuston talvehtimispaikkoja on selvitetty syksyllä 2025 jatkaen työtä keväällä-kesällä 2026.

ELY-keskus pitää huomattavana puutteena, ettei pesimälinnustoselvitykseen valittuja, ennakolta mahdollisesti arvokkaiksi arvioituja alueita ei ole esitetty kartalla. Näin ollen kartoituksen alueellinen kattavuus jää täysin epäselväksi. Myöskään kohdennettuja/kohdenettavia työtunteja ei tuoda esille. Näin ollen pesimälinnustoselvitysten toteutukseen ja kohdentumiseen on käytännössä mahdoton ottaa kantaa ohjaavasti.

ELY-keskus toteaa, että esitettyyn menettelytapaan sisältyy epävarmuutta, sillä näiden ”mahdollisesti arvokkaiksi” arvioitujen kohteiden väliin jäävien alueiden linnustolliset arvot jäävät täysin epäselväksi. Myös ennalta tuntemattomien petolintujen tai muiden pesäpaikkauskollisten lajien pesien sijainnit jäävät selvittämättä, minkä myötä niiden huomioiminen sekä arvioinnissa että hankkeen toteutuksessa on käytännössä mahdotonta. Näin ollen on jopa todennäköisistä, että hankkeen linnustovaikutukset tulevat aliarvioituiksi.

ELY-keskus huomauttaa, että suunnittelussa oleva reitti sijoittuu osalta matkastaan maakotkareviirille, mikä tulee ottaa asianmukaisesti huomioon vaikutusten arvioinnissa ja lievennystoimien kohdentamisessa. ELY-keskus huomauttaa, että maakotkaan kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa on syytä tarkastella pelkkien etäisyyksien lisäksi huolellisesti myös kyseessä olevien kotkareviirien elinympäristönkäyttöä suhteessa voimalinjoihin. Tästä syystä voimalinjahankkeessakin syytä hyödyntää Metsähallitukselta pyydettävää maakotkan elinympäristömallia sekä soveltuvilta osin sen käytöstä annettua

ohjeistusta (Hyvät käytännöt tuulivoimahankkeista maakotkalle aiheutuvien vaikutusten selvittämisessä ja arvioinnissa, Metsähallitus 2022). Laadittavassa vaikutustenarvioinnissa on huomioitava asianmukaisesti eri hankkeista maakotkalle aiheutuvat yhteisvaikutukset. Petolintuihin kohdennettavista arvioinneista on syytä laatia julkisuuslaki (24 §) huomioiden erillinen viranomaisversio.

Arviointiohjelmassa on todettu, että kurjen itäinen syysmuuttoreitti sijoittuu lähimmillään noin 8,5 kilometrin etäisyydelle läntisistä johto-osuuksista länteen. ELY-keskus huomauttaa, että muuttoreittirajaukset ovat asiantuntijoiden tekemiä karkeita yleistyksiä, joita ei ole mahdollista määrittää tarkalleen. Siksi rajauksiin tulee suhtautua varovaisuusperiaatteen kautta laveasti tulkiten.

ELY-keskus muistuttaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon luonnonsuojelulain 70 §:n 1 momentin mukaiset kiellot koskien eritoten lintujen pesintöjen tahallista tuhoamista ja häiritsemistä. Tästä seuraa, että puuston raivaus, maanmuokkaus ynnä muu rakennustoiminta, josta voi aiheutua luonnonsuojelulain 70 §:n vastaisia vaikutuksia, on kiellettyä lintujen pesimäaikana, jolloin toimenpiteistä aiheutuva haitta on katsottava tahalliseksi. Lisäksi tulee tiedostaa, että pesäpaikkauskollisten lajien pesän vahingoittaminen on luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan kiellettyä myös lisääntymiskauden ulkopuolella, mikäli kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti

Tämän lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta ylitarkastajat Elisa Kyllönen ja Veli-Matti Kangas ja alueidenkäytönasiantuntija Touko Linjama.

Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Emma Salo ja ratkaissut ylitarkastaja Minna Takalo. Sähköisen allekirjoituksen hyväksyntä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja POPELY/131/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/131/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Salo Emma 19.12.2025 09:10

Ratkaisija Takalo Minna 19.12.2025 09:13

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Erika Kylmänen	Suomi.fi	16.12.2025 13:15:58 UTC+02:00
Markus Erkkilä	Suomi.fi	16.12.2025 14:57:37 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

16.12.2025

PPL/653/00.07.03/2025

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400 + 110 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Viite: Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntopyyntö (POSELY/107/2025) 17.11.2025

Taustaa

Fingrid Oyj suunnittelee Pyhäjärven Murtooperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400 + 110 kV:n voimajohtohanketta. Rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181-196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Hanke on osa Pyhäjärveltä Kouvolaan suunniteltua suurempaa hankekokonaisuutta, eli niin kutsuttua Harjulinjaa. Voimajohtoyhteys tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun pohjois-eteläsuuntaiset sähkönsiirtotarpeet kasvavat merkittävästi Suomen tavoitellessa hiilineutraaliutta vuonna 2035.

Tarkasteltava voimajohtoreitti sijoittuu 14 kunnan ja neljän maakunnan alueelle. Reitin pohjoisin alkupiste on Pohjois-Pohjanmaalla Pyhäjärven kaupungin alueella sijaitseva Murtooperän sähköasema, josta reitti kulkee etelään kohti Pohjois-Savon maakuntarajaa.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan puolelle sijoittuu kokonaan tai osittain seuraavat osuudet:

Pyhäjärven Murtooperän ja Salmelanperän väliselle osuudelle rakennetaan kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuteen maastokäytävään, jolloin johtoalueen leveydeksi tulee noin 96 metriä. Salmelanperällä reitti jakautuu kahteen vaihtoehtoon (läntiseen ja itäiseen). Läntisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Viitasaaren Kolkun välille rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa uuteen maastokäytävään. Voimajohdot sijoittuvat osan matkastaan nykyisen Elenian 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle Pyhäjärven Vuohomäeltä Kaakkomäelle. Johtoalue levenisi tällä osuudella noin 74 metriä. Läntisellä osuudella Pyhäjärvellä tarkastellaan myös Haapamäen suunnittelualueita mahdolliselle sähköaseman paikalle. Pyhäjärven kaupungin alueelle voimajohtoreittiä tulisi 32,9 km, josta 11,3 km sijoittuisi nykyisen voimajohdon rinnalle.

Itäisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Keiteleen Kummunkylän välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuteen maastokäytävään ja Keiteleen Rauhanmäeltä Kummunkylään voimajohtoreitti sijoittuisi nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Itäisellä osuudella tarkastellaan myös Pyhäjärven Huutooperän suunnittelualueita mahdolliselle sähköaseman paikalle. Pyhäjärvelle voimajohtoreittiä tulisi 23,5 km, ja se sijoittuisi uuteen johtokäytävään.

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen ennakoneuvotteluun 8.4.2025.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää Harjulinjan hanketta erittäin merkittävänä Pohjois-Pohjanmaan maakunnalle ja koko Suomelle kantaverkon käyttövarmuuden vahvistamiseksi.

16.12.2025

Hankkeen suhde Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisiin vaihemaakuntakaavoihin ja voimaan määrättyyn Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Maakunnassa on juuri valmistunut Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, joka hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 27.5.2025 (§ 5) ja on määrätty voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksen kokouksessa 18.8.2025 (§ 92). Merkittävänä teemoina Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on tarkasteltu maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusien tuulivoima-alueiden osoittamista ja sähkönsiirron kehittämistarpeita. Aineisto löytyy maakuntakaavoituksen verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>. Hyväksymispäätöksestä toimitettiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 15 valitusta, joihin annettu lausunto hyväksyttiin maakuntahallituksessa 17.11.2025 (§ 152) ja toimitettiin pyydettyine liitteineen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 21.11.2025.

Harjulinjan YVA-ohjelmassa on kuvattu kattavasti lainvoimaisissa 1.-3. vaihemaakuntakaavoissa voimajohtoreitille ja sen vaikutusalueelle sijoittuvat maakuntakaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset ja esitetty voimajohtohankkeen suhde kyseiseen maakuntakaavamerkintään. Voimajohtohankkeen näkökulmasta oleellisia maakuntakaavamerkintöjä ovat Murtoperän sähköaseman länsipuolella Särkijärvi (- Lohvanjärvi) suojelualue (SL), joka on myös lintuvesiensuojeluohjelman alue (LVO110255), Pyhäjärven ja Kuusenmäen maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, arvokas maisemakallioalue ge-1, arvokas moreenimuodostuma ge-2 ja pohjavesialueet. YVA-selostukseen tulee lisätä 1. vaihemaakuntakaavassa voimajohtohankkeen vaikutusalueelle osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-1 362, Vuotomäki.

YVA-ohjelmassa on kuvattu myös voimaan määrätyn Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetut merkinnät ja määräykset sekä voimajohtohankkeen suhde näihin. Pyhäjärven Murtoperän sähköasema on osoitettu energiahuollon alueena ja suunniteltu Harjulinja 400 kV voimajohdon yhteystarpeena Murtoperän sähköasemalta etelään kohti maakuntarajaa. Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on osoitettu uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet sekä voimajohtomerkinnällä toteutetut voimajohdot. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa voimajohtohankkeen vaikutusalueelle, reitin pohjoisosaan, on myös osoitettu teollisuus- ja varastoalue lisämerkinnällä t-2, tuulivoimaloiden alue tv-1 529, Kulvemäki ja kolmen maakunnan rajalla valtakunnallisesti merkittävä Rillankiven arkeologinen alue (VARK). Nämä merkinnät tulee myös huomioida Harjulinjan YVA-selostuksessa.

Vaikutukset maisemaan ja arvokkaisiin geologisiin muodostumiin

Harjulinjan YVA-ohjelmassa on tuotu selkeästi esiin, miten voimajohtohanke ja sen vaihtoehdot sijoittuvat maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin. Läntisellä reitillä Salmelänperältä Kolkkuun voimajohtohanke sijoittuu noin 6,5 kilometrin matkalla maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, Pyhäjärven kulttuurimaisemat. Myös alustavasti suunniteltu Haapamäen sähköasema sijoittuu tälle Pyhäjärven maisema-alueelle. Maakunnallisesti arvokas Kuusenmäen kulttuurimaisema-alue sijoittuu noin 500 metrin etäisyydelle voimajohdosta. Läntisemmälle reitille sijoittuu myös valtakunnallisesti arvokas kallioalue, Ristimäki-Kalliovuori ja reitti sivuaa valtakunnallisesti arvokasta Kaakonmäen moreenimuodostumaa. Itäisen

16.12.2025

vaihtoehdon puolelle suunnitellulle voimalinjalle ei sijoitu merkittäviä maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai rakennetun kulttuuriympäristön alueita.

Harjulinjan YVA-menettelyssä vaikutukset arvokkaisiin maisema-alueisiin ja geologisiin muodostumiin tulee arvioida huolellisesti ja esittää hankkeen jatkosuunnittelussa mahdollisia lievennystoimenpiteitä.

Vaikutukset linnustoon ja ekologiseen verkostoon

Läntisempi reitti Salmelänperältä Kolkkuun sijoittuu myös uhanalaisen suuren päiväpetolinnun reviirille. Hankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava, ettei haitallisia vaikutuksia petolintureviireihin muodostu.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että Harjulinjan hankkeessa on jo osin hyödynnetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan ehdotusvaiheessa laadittua Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevaa selvitystä. Tarkastelu ulotettiin maakuntarajasta 25 kilometrin etäisyydelle mahdollisten maakuntarajat ylittävien vaikutusten huomioimiseksi.

Natura-alueita koskevassa selvityksessä täydennettiin ja määriteltiin Pohjois-Pohjanmaan ekologiset yhteydet ja luonnon ydinalueita yhdistävän ekologisen verkoston raja- ja ohjaamaan tuulivoimarakentamista ja välttämään maankäytön muutoksille herkkiä alueita. Tämä ekologinen verkosto esitetään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liitekartalla 1 (Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet, tuulivoimahankkeet, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto). Valmistunut selvitys on tarkentanut TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä määriteltyjä ekologisia yhteyksiä, ja korvannut ne. Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva selvitys liitteineen ja ekologisen verkoston paikkatietoaineisto löytyvät maakuntakaavoituksen julkisilta verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/#naturariskit>.

Harjulinjan pohjoisosa Pyhäjärvellä ja Murtoperän sähköasema sijoittuvat osan matkastaan ekologiselle verkostolle, joka yhdistää maakuntarajojen tuntumassa sijaitsevia ekologisen verkoston ydinalueita 3 ja 4. Kyseinen osa ekologista verkostoa on myös määritelty metsäpeuraverkostoksi.

Harjulinjan hankkeessa on kiinnitettävä huolellisuutta ekologisten yhteyksien säilymiseen ja ekologisen verkoston toimivuuteen.

Muut tuulivoimahankkeet

Harjulinjan voimajohtohankkeen läheisyydessä sijaitsee useita vireillä olevia tuulivoimahankkeita. Lähimpänä voimajohtohanketta sijaitsee Pyhäjärven Vuohjojärven tuulivoima-alue, jolla on lainvoimainen kaava ja lainvoimaiset rakennusluvut. Hanke ei kuitenkaan ole vielä rakenteilla, toisin kuin YVA-ohjelman taulukossa 1-1 mainitaan. Salmelänperän itäpuolella sijaitsee Pyhäjärven Laulurämeen ja Kiuruveden Laulurämeen tuulivoimahankkeet. Maakunnan eteläosassa ja Pohjois-Savon maakunnan pohjoisosassa sijaitsee laaja tuulivoimahankkekeskittymä, jolla sijaitsee Kangasjärven ja Varisvuoren tuulivoimahankkeet YVA-ohjelmassa esitetyn mukaisesti. Hieman kauempana voimajohtohankkeesta sijaitsee myös muita vireillä olevia tuulivoimahankkeita, joista osa on suunnitellut liittymispisteeksi Pyhäjoen Murtoperän sähköaseman.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa YVA-ohjelmasta.

16.12.2025

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen ja maankäyttöpäällikkö Rauno Malinen.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja

Erika Kylmänen, ympäristöpäällikkö

Pohjois-Savon ELY-keskus (kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi)

Viite: Lausuntopyyntönnä 17.11.2025 / POSELY/107/2025

Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Fingrid Oyj suunnittelee uutta 2 x 400+110 kV voimajohtoyhteyttä Pyhäjärven Murtooperän ja Kangasniemen Kauppilan sähköasemien välille. Voimajohto sijoittuisi osin uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten 110 kV johtojen rinnalle. Hankkeen tavoitteena on parantaa kantaverkon siirtokykyä ja käyttövarmuutta sekä mahdollistaa uusien tuotantolaitosten liittäminen verkkoon. Tarkasteltavat viisi reittivaihtoehtoa kulkevat neljän maakunnan ja seuraavien kuntien alueilla: Pyhäjärvi, Kiuruvesi, Pihtipudas, Pielavesi, Keitele, Viitasaari, Vesanto, Konnevesi, Rautalampi, Suonenjoki, Laukaa, Hankasalmi, Pieksämäki ja Kangasniemi. Rakennettavan voimajohdon pituus on 181-196 km valitusta reittivaihtoehdosta riippuen.

Pohjois-Savon liitto toteaa, että suunnittelualueella ovat voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. ja 2. vaihe. Valmisteilla olevan 3. vaiheen maakuntakaavan viranomais ehdotuksessa kaikki Harjulinjan vaihtoehtoiset reitit on osoitettu *sähkönsiirtolinjan yhteystarpeina* (kehittämisperiaattemerkintä). Merkintä kuvaa pitkän aikavälin yhteystarpeita, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta. Suunnittelumääräyksen mukaan *yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot*. Keskeneräisen kaavaprosessin vuoksi määräys voi vielä täsmentyä. Maakuntakaava on tarkoitus viedä hyväksyttäväksi kesäkuussa 2026. Kun Harjulinjan toteutettava linjaus on valittu, maakuntakaavasta tullaan poistamaan tarpeettomaksi jääneet yhteystarvevaihtoehdot.

Pohjois-Savon liitto ei tässä vaiheessa ota kantaa reittivaihtoehtojen paremmuuteen. Liitto tuo kuitenkin esiin maakuntakaavan valmistelussa saatuja seuraavia huomioita, jotka tulee ottaa aikanaan tarkasteluun YVA-selostuksessa.

Palautteissa on tuotu esiin huolta metsäisten alueiden hiilinielujen heikentymisestä sekä luonnon erityispiirteiden vaarantumisesta. Osa palautteista korostaa, että sijoittuminen nykyiseen johtokäytävään voi olla luontovaikutusten kannalta suotuisampi ratkaisu.

Keiteleen kunnassa sijaitseva läntinen reittivaihtoehto sijoittuu maakuntakaavan luonnon ydinalueelle, kahteen osaan jakautuvan Heinä-Suvanto - Hetejärvi Natura-alueen (FI0900046) väliin. Luonnon ydinalueen pirstominen ja mahdollisen estevaikutuksen muodostuminen on tässä reittivaihtoehdossa mahdollista.

Kalettomansuon alue Keiteleen ja Vesannon rajalla on maakuntakaavan tuulivoimapotentiaalista aluetta tv-1 22.802/35.801, joka tunnetaan Pyykkimäen tuulivoimahankkeena. Alueen läpi kulkevan nykyisen 110 kV johtokäytävän leventäminen Harjulinjalla voi vaikuttaa tuulivoimahankkeen toteuttamiskelpoisuuteen, jos tuulivoimaloiden suunnittelualue pienenee.

Vesannolla itäisempi reittivaihtoehto kulkee maakunnallisesti arvokkaan MA 35.523 Sonkarin ja Tiitilän kylien kulttuurimaiseman läpi. Kantaverkon toteuttamisella voi olla haitallista maisemavaikutusta.

Suonenjoen ja Rautalammin rajalla kulkevalla itäisellä reittivaihtoehdolla voi olla kielteisiä vaikutuksia alueen lukuisien luontoarvojen vuoksi. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alueelle on tunnistettu luonnon ydinalueita.

Pohjois-Savon liitolla ei ole YVA-ohjelmasta muuta lausuttavaa, mutta pyytää kiinnittämään erityistä huomiota edellä mainittuihin seikkoihin.

Tämän lausunnon valmisteluun on osallistunut maakuntasuunnittelija.

10.12.2025

Suunnittelujohtaja

Annaelina Isola

Lausunto on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut
Keskitie 10
44500 Viitasaari

LAUSUNTO
16.12.2025

Jakelun mukaan

Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)
viite: POSELY/107/2025

Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää lausuntoa Fingrid Oyj:n otsikossa mainitun hankkeen arviointiohjelmasta 31.12.2025 mennessä.

Uusi voimajohtoyhteys rakennetaan Pyhäjärven Murtojerän ja Kangasniemen Kauppilan välille. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien / kuntien alueille. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruixin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaali pylvä. Ylimmät 400+110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250–350 metriä.

Tarkasteltavista voimajohtoreiteistä muodostuu viisi vaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan. Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden toiminta-alueella kulkee läntinen reitti: VE1–VE3 voimajohtoreiteillä Pyhäjärven Salmelanperän, **Pihtiputaan** kunnan länsiosan ja **Viitasaaren Kolkun** välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuden maastokäytävän osuuksilla, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohtoon rinnalle sijoittuvalla osuudella Pyhäjärven Vuohomäeltä Kaakkomäelle rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä. Läntisellä reitillä Kolkun alueella reitti jakautuu taas kahteen vaihtoehtoon. Viitasaaren Kolkun ja Vesannon Ahvenisen välillä (VE1) sekä Kolkun ja Keiteleen Kummunkylän välillä (VE2 ja VE3) rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa, jotka sijoittuisivat uuteen maastokäytävään. Johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä molemmilla johto-osuuksilla.

Voimajohtoyhteys sijoittuu pääosin metsätalousalueelle ja maaseudulle. YVA-ohjelman mukaan suunnitellulla reittivaihtoehdon Salmenperä–Kolkku osuudella on Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden toiminta-alueen kunnissa yksi asunto ja yksi loma-asunto, jotka sijaitsevat alle 300 m etäisyydellä suunnitellun voimajohtoon keskilinjasta, mutta ei yhtään alle 100 m etäisyydellä. Ympäristöpalveluiden toiminta-alueella Kolkku–Ahveninen osuudella viisi lomarakennusta ja 22 asuinrakennusta sijoittuu alle 300 metrin etäisyydelle voimajohtoreittiin nähden, tähän määrään sisältyy yksi alle 100 m etäisyydellä oleva asuinrakennus. Kolkku–Kummunkylä johto-osuudella ympäristöpalveluiden toiminta-alueella on yksi lomarakennus ja kolme asuinrakennusta alle 300 m, kuitenkin yli 100 m, etäisyydellä voimajohtoreitistä.

Ohjelman mukaan sähkö- ja magneettikenttiä tullaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa kuvaamaan käyrädiagrammeihin. Laskelmat tehdään keskimääräisillä sähkönsiirroilla. Diagrammeissa esitetään sähkö- ja magneettikenttien voimakkuus ja ulottuminen käyrinä nykytilanteessa ja tulevassa tilanteessa.

Ympäristöpalveluiden toiminta-alueen kunnissa johtoreitille sijoittuu kolme pohjavesialuetta.

Lausunto

Pihtiputaan ja Viitasaaren ympäristönsuojeluviranomaisen sekä Pihtiputaan ja Viitasaaren terveydensuojeluviranomaisen viranhaltijalausuntona todetaan seuraavaa:

- Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon, että ympäristövaikutusten arviointiohjelman pohjavesialueetaulukosta 5–17 puuttuu Viitasaaren kunnassa johtoreitille Kolkku–Ahveninen sijoittuvilla pohjavesialueilla olevat vedenottamot. Tosiasiassa kaikilla kolmella viitasaarelaisella pohjavesialueella Kumpumäki, 0993113; Toulatkangas, 0993101 sekä Mäntylä, 0993105, on käytössä olevia vedenottoja. Toulatkankaalle on lisäksi suunnitteilla vedenottamo, jonka takia pohjavesialueella on jo käynnissä koepumppaus.
- Ohjelman tiivistelmässä virheellisesti sanotaan, että suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu osuudella Kolkku–Ahveninen yhdelle pohjavesialueelle. Tosiasiassa Viitasaaren kunnassa voimajohtoreitti sijoittuu tällä osuudella kolmelle pohjavesialueelle.
- On suositeltavaa hakea voimajohdoille sellainen linjaus, jossa luokitelluille pohjavesialueille ei ole tarvetta perustaa pylväitä. Jos pylväitä joudutaan kuitenkin perustamaan, on pylväs sijoitettava mahdollisimman kauas ottamosta siten, ettei sillä ole haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään. Tarvittaessa vedenottamoista tulee ottaa näytteet ennen rakennusvaiheen aloittamista ja rakennusvaiheen päätyttyä. Rakentamisvaiheessa tulee noudattaa erityistä huolellisuutta pohjavesialueilla.
- Luokitelluilla pohjavesialueilla sijaitsevat käytöstä poistuvat pylväiden betoniset perustukset tulee poistaa maasta myös muualta kuin pihoilta ja pelloilta.
- Tulee selvittää, onko voimajohtohankkeen vaikutusalueella talousvesikaivoja. Hankkeen toteutus ei saa vaarantaa talousvesikaivojen veden laatua tai määrää. Tarvittaessa lähialueen kaivoista tulee ottaa näytteet ennen rakennusvaiheen aloittamista ja rakennusvaiheen jälkeen.
- Magneettikenttäselvityksen tulos pyydetään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon siten, että STUKin suosituksen mukaisesti uudet voimajohdot rakennettaisiin niin, että niiden aiheuttama magneettivuon tiheys ei pitkäaikaisesti ylittäisi 0,4 μT voimajohtojen lähellä sijaitsevilla asuinrakennuksissa.
- Viitasaaren ja Pihtiputaan kuntien alueella kulkevien voimajohtoreittien läheisyyteen sijoittuu useita erilaisia linnustokohteita. Niiden lähellä törmäysriski voimajohtoihin korostuu, koska alueilla nousee ja laskeutuu runsaasti lintuja.
- Viitasaaren kaupungin Toulatkankaalla johtoalueelle sijoittuu useita jälkihoitovaiheessa olevia, vuosina 2024–2025 päättyneitä maa-aineslupia, joihin liittyvät maisemoinnit ovat vielä kesken.

Katja Lappalainen
ympäristösihteeri
puh. 044 459 6815
sähköposti: katja.lappalainen@viitasaari.fi

Kirsi Hyvärinen
ympäristöterveystarkastaja
puh: 044 459 7489
sähköposti: kirsi.hyvarinen@viitasaari.fi

Jakelu: Pohjois-Savon ELY-keskus: kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi.
Tiedoksi: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

Katja Maarit Lappalainen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut

19143894-a97c-4f05-8aa5-3bf7a27be1ca - 2025-12-16 14:51:13 UTC +02:00

BankID / MobileID - 8911a012-1a57-4539-bdcb-cb30c0e4695b - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KIRSI ANITA HYVÄRINEN

1a8724f7-9061-45e1-9255-57637610eda6 - 2025-12-17 09:36:37 UTC +02:00

BankID / MobileID - 634cbbff-34eb-4aba-aaed-89a98309be8b - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

31.12.2025

Pyhäjärven kaupunki
Ympäristö- ja rakennuspalvelut

Haapajärven kaupunki
Ympäristöpalvelut (ympäristöterveysvalvonta)

Pohjois-Savon ELY-keskus
Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Asia

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa Fingrid Oyj:n toimittamasta Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj toimii hankevastaavana.

YVA-ohjelma on hankevastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta. Hanke sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavista voimajohtoreiteistä muodostuu viisi vaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan.

Pyhäjärvellä Murtoerän ja Salmelanperän välille rakennetaan kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuteen maastokäytävään, jolloin johtoalueen leveydeksi tulee noin 96 metriä. Salmelanperällä reitti jakautuu kahteen vaihtoehtoon. Läntisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Viitasaaren Kolkun välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuden maastokäytävän osuuksilla, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle sijoittuvalla osuudella Pyhäjärven Vuohomäeltä Kaakkomäelle rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

Itäisellä reitillä Pyhäjärven Salmelanperän ja Keiteleen Kummunkylän välille rakennettaisiin kaksi 400+110 kilovoltin voimajohtoa uuden maastokäytävän osuudella, jolloin johtoalueen leveydeksi tulisi noin 96 metriä. Nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle sijoittuvalla osuudella Keiteleen Rauhanmäeltä Kummunkylään rakennettaisiin kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa, jolloin nykyinen johtoalue levenisi erikoiskohteita lukuun ottamatta noin 74 metriä.

Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruusin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaali pylvä. Ylimmät 400+110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35–37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250–350 metriä.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen (niin sanottu ”nollavaihtoehto”) ei ole mukana YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelussa, koska hankkeesta vastaavan mukaan sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Hankkeen maastotutkimukset ja yleissuunnittelu on tarkoitus tehdä vuosina 2028–2030 ja rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2030–2032.

Lausunto

Pyhjärven kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen on tutustunut hankkeen aineistoon Pyhjärveä koskevien reittivaihtoehtojen osalta ja kommentoi YVA-ohjelmaa niiden suhteen.

Hankkeen seurantaryhmään on kutsuttu hankealueen kuntien ympäristöterveydenhuolto, mutta ei ympäristönsuojelua. Tämä on selkeä puute ja voi heikentää hankkeen ympäristövaikutusten arviointityötä, sillä ympäristönsuojeluviranomainen ja terveydensuojeluviranomainen tarkastelevat ympäristöä eri näkökulmista ja eri tavoittein.

Yleisesti ottaen hankkeen vaikutukset ympäristöön ovat merkittäviä. Voimajohtoreitin läheisyydessä on asutusta, alueilla harrastetaan maa- ja metsätaloutta tai maa-ainestenottoa, metsästetään, marjastetaan ja ulkoillaan. Kuntalaiset ovat ilmaisseet tyytymättömyyttä maisemakuvan muutokseen ja tuoneet esiin huolen voimajohtojen sähkö- ja magneettikenttien aiheuttamista terveyteen kohdistuvista vaikutuksista.

Terveydensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan, voimajohdot synnyttävät pieniä sähkö- ja magneettikenttiä, joita esiintyy myös tavallisten sähkölaitteiden ympärillä. Sähkökenttä syntyy jännitteestä ja on voimakkaimmillaan suoraan johtojen alla. Sen voimakkuus vähenee nopeasti etäisyyden kasvaessa, eikä se kulkeudu esimerkiksi talojen sisälle. Harjulinja 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen läheisyydessä Pyhjärven kaupungin alueella on asuin- sekä lomarakennuksia alle 100 m etäisyydellä.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan sähkö- ja magneettikenttien voimakkuudet jäävät selvästi alle sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asettamien turvallisuusrajojen. STM:n asettamien turvallisuusrajojen mukaan, kun altistus kestää merkittävän ajan, on suositusarvo, mitä ei saisi ylittää, sähkökentän osalta 5 kV/m ja magneettikentän 100 µT ja ei merkittävän ajan kestävässä altistuksessa 15 kV/m ja 500 µT. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan 400 kV voimajohdon alla mitatut arvot ovat vain murto-osa sallituista rajoista. On kuitenkin syytä varmistaa riittävin selvityksin, että lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla STM:n antamat suositusarvot altistukselle eivät ylitä. 400kV voimajohtojen osalta terveydensuojeluviranomainen suosittaa huomioimaan myös kapasitiivisen purkausvirran tehollisarvon maksimirajan ja varmistamaan, ettei asetuksen mukaisia ylityksiä tapahdu. Lisäksi terveydensuojeluviranomaisen suositus on, että pyrittäisiin etsimään vaihtoehtoja linjausta kohdissa, joissa vakituksessa asuinkäytössä oleviin asuinrakennuksiin on etäisyyttä alle 100 m.

Reittien A-B ja C-D varrella, Komujärven itärannalla ja Pyhjärven Maaselänlahdessa on runsaasti vakituista- ja vapaa-ajanasumista. Maaselänlahdessa on vakituinen asuinkiinteistö noin 70 metrin päässä nykyisestä linjasta. Hankekartoissa etäisyydeksi on merkitty yli 100 metriä, mutta tarkastelussa tulisi huomioida etäisyys jo olemassa oleva linjaan, sillä se on osa voimalinjakokonaisuutta. Kaikkien 300 metrin sisällä voimalinjasta olevien kiinteistöjen käyttötarkoitukset tulisi tarkastaa, sillä Pyhjärvellä tiedossa on ainakin kahta kiinteistöä koskeva käyttötarkoituksen muutos.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan melua voimajohtojen rakentamisesta syntyy lähinnä työvaiheiden aikana. Työmaa etenee, joten melu on paikallisesti vain

lyhytaikaista. Käytön aikana melua syntyy vain satunnaisesti huoltotöistä. Koronan esiintyminen pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä, koska ympäristön viihtyisyyden heikentymisen lisäksi ääni ilmentää energiahäviöitä. Arviointiohjelman mukaan koronan aiheuttama ääni ei ylitä melun ohjearvoja. Ilmiö on ajoittainen ja sääolosuhteisiin sidonnainen. Muita ääniä, kuten tuulen aiheuttamia rakenteiden heilahduksia, esiintyy harvoin ja ne huomioidaan jo rakennesuunnittelussa. Terveystensuojeluviranomainen katsoo, että melutasoja esitetään tarkasteltavan riittävällä tasolla.

Pyhäjärven kaupungin alueella ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan voimajohtojen alueelle sijoittuu kolme pohjavesialuetta. Nämä ovat: Kohiseva (tunnus:1162602 C, luokka: 1E), Lintukankaanharju A, (tunnus: 1162651, luokka: 1) ja Lintukankaanharju B (tunnus: 1162651, luokka: 2E). Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan Salmelanperä-Kolkku osuudella on vedenottamoita. Näiden lukumäärää ei ole eritelty arviointiohjelmassa. Ympäristöterveysvalvonta huomauttaa, että ympäristöterveysvalvonnan tietojen mukaan osuudella sijaitsee kaksi vedenottamoa; vedenhankinnan kannalta tärkeä Kohisevan vedenottamo/käsittelylaitos ja Lahdenjoen vedenottamo. Hankkeen mahdolliset vaikutukset pohjavesialueisiin ja niiden vedenottoon tulee huomioida, ja rakentamisvaiheessa tulee noudattaa erityistä huolellisuutta pohjavesialueilla. Hankkeen voimajohtojen rakentaminen ja operointi eivät saa aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa, talousveden laadun tai riittävyyden heikkenemistä tai muita häiriöitä vedenottamoilla.

Lisäksi ympäristöterveysvalvonnan tietojen mukaan hankkeen vaikutusalueen lähelle sijoittuu yksityisiä kaivoja yksityisillä kiinteistöillä. Näiden kaivojen käyttöasteesta ei ole lähtökohtaisesti avointa ja ajantasaista tietoa, eikä niitä ole eritelty tai esitetty kartoitettavan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa. Terveystensuojeluviranomainen esittää, että yksityisten kaivojen sijainnit, sekä käyttöasteet, tulisi selvittää systemaattisesti, sillä hankkeen voimajohtojen rakentaminen ja operointi eivät saa aiheuttaa myöskään vaaraa yksityisen kaivon vedenotolle, talousveden laadun tai riittävyyden heikkenemistä tai muita häiriöitä. Talousveden laatu ja riittävyys tuleekin taata voimajohtoreitin lähikiinteistöjen talousvesikaivoissa. Tarvittaessa lähialueen kaivoista tulee ottaa näytteet ennen rakennusvaiheen aloittamista ja rakennusvaiheen jälkeen.

Voimajohtojen alle tai välittömään läheisyyteen sijoittuu Pyhjäjärvellä useita lähteitä. Molempien Pyhjäjärveä koskevien reittivaihtoehtojen B-E (koostuen reitin osista B-C/C-D/D-E) ja B-F vaikutusalueella on Ajatuksenahon lähde. Reittivaihtoehtojen B-C varrella on Lintulammen lähde ja reitin C-D varrella on Hyötylän lähde. Lisäksi reitin B-C varrella on Vilaman lähde, jota ei ole kartta-aineistossa, joten sen sijainti tulisi tarkastaa. Reittivaihtoehtojen B-F varrella on Rytälän lähde. Erityisesti voimajohtojen alle sijoittuvat lähteet tulee huomioida ja niiden suojele varmistaa.

Maa- ja kiviainesten ottoalueiden läheisyydessä tulee huomioida louhintatöihin liittyvä kivien sinkoutumisvaara ja mahdolliset suojaetäisyydet, sekä räjäytysten aiheuttaman värinän vaikutus pylväsrakenteisiin. Pyhjäjärvellä reitin B-C varrella on kalliokiviaineksen ottoalue (Pohjoisvuori) 60 metrin päässä voimajohtojen ja reitin B-F varrella hiekan ja soran ottoalue (Heininevankangas) jää osittain voimajohtojen alle. Pohjoisvuoren kalliokiviaineksen ottoalueen karttamerkinnot eivät vastaa todellisuutta, mikä nähdään YVA-ohjelman s.116 karttakuvassa olevasta ilmakuvasta.

Luontoselvitykset tulee toteuttaa riittävän pitkällä ajanjaksolla ja vaihtoehtojen reittien koko matkalta, jotta saadaan edustava kuva vuodenaikavaihteluista, vuosien välisestä laajiston vaihtelusta, luontotyyppien hydrologisesta vaihtelusta sekä arvokkaiden lajien ja ekologisten yhteyksien todellisesta esiintymisestä. Arvokkaat kohteet, kuten lähteet voivat jäädä tunnistamatta ja merkitsemättä kuivana vuonna, tai arvokkaat lajit voivat jäädä

havaitsematta huonon pesintävuoden takia. Liian suppea tarkastelu voi johtaa virheelliseen käsitykseen alueen luontoarvoista.

Reittivaihtoehtojen vertailussa tulisi huomioida jo olemassa oleva tiestö ja miten paljon sitä voidaan hyödyntää rakentamisessa. Uusien teiden rakentaminen seuduille, joilla ei ole valmista tiekantaa aiheuttaa ympäristövaikutuksia. Alueen hulevesien johtamisesta ei saa aiheutua toiselle kuuluvalla alueella vettymistä tai muuta haittaa. Hankevastaavan tulisi selvittää, aiheutuuko rakentamisesta virtausreittien tai purkusuunnan muutoksia, tai valunnan määrän lisääntymistä.

Mikäli pylväiden perustukset tehdään betonielementein, vaaditaan suuria maanrakennustöitä. Ympäristönsuojeluviranomainen suosittelee lähtökohtaisesti paaluperustusten käyttöä, jolloin rakentamisen ympäristövaikutukset ovat lievemmät. Paaluperustuksissa tulisi arvioida myös lyöntipaaluperustus vaihtoehtoa, joka on porapaaluperustusta edullisempi ja nopeampi vaihtoehto.

Hankkeen toteuttamisen yhteydessä tarvittavasta maa-ainesmäärästä tulisi esittää arvio. Arvion tulee sisältää sekä poistettavan että tuotavan maa-aineksen määrät sekä niiden käsittely- ja sijoitusjärjestelyt. Ilman tätä tietoa ei voida arvioida hankkeen vaikutuksia maaperään, hulevesiin, kuljetuksiin eikä ympäristöön kohdistuvia mahdollisia haittoja.

Mikäli perustusten ja tiestön rakentamisessa läjitetään suuria määriä maa-aineksia hankealueelle tai hankealueelta otetaan maa-aineksia, tulee näille kohteille hakea ympäristölupa tai maa-aineksen ottolupa hyvissä ajoin ennen hankkeen alkamista. Maarakennustöissä alueelle saa tuoda ainoastaan puhtaita maa-aineksia, sekä kierrätysmateriaaleja, jotka täyttävät ympäristönsuojelulain ja rakentamislainsäädännön vaatimukset. Maa-aineksenottoa on suositeltavaa toteuttaa mahdollisimman paljon läheltä hankealuetta ja jo aloitetuilta kalliokiviaineksen ottoalueilta. Hankkeen suunnitteluvaiheessa tulee selvittää, miten vieraslajien leviäminen estetään rakennusvaiheessa.

Voimajohtojen vanhat rakenteet tulee poistaa suunnitelmallisesti. Purkamisesta on esitettävä purkusuunnitelma, ja kaikki rakenteet sekä purkujäte on poistettava alueelta siten, ettei ympäristöön jää mitään sinne kuulumatonta materiaalia tai purkujätettä.

Alueelle on suunniteltu monia energiahankkeita, joiden yhteisvaikutuksia tulee tarkastella ja arvioida YVA-ohjelmassa. Selostuksen liitteenä olisi hyvä olla havainnoiva kokonaiskuva maisemaan- ja ympäristöön kohdistuvista yhteisvaikutuksista, jossa on huomioitu kaikki suunnitteilla olevat energiahankkeet, mukaan lukien tuulivoimalat, aurinkovoimalat, sekä niiden tarvitsema sähkönsiirtoinfrastruktuuri. Tämä tukisi YVA-lain tavoitetta arvioida hankkeiden yhteisvaikutuksia maisemaan, luontoon ja asuinympäristöön.

Kokonaisuudessaan eri selvitykset tulee tehdä huolellisesti ja luotettavasti siten, että eri reittivaihtoehtojen hyötyjä ja haittoja pystytään vertailemaan keskenään. Hankevastaava on esittänyt seuraavansa isojen voimajohtohankkeiden toteutusta maanomistajakyselyillä. Nykyisessä hankkeessa tulisi huomioida jo tehdyistä kyselyistä saatu palaute.

Maria Koffert
Ympäristötarkastaja
Ympäristönsuojelu

Merike Kangas
Ympäristötarkastaja
Terveystieteiden tutkimuskeskus

Ympäristölautakunta, § 75, 03.12.2025
Kunnanhallitus, § 372, 08.12.2025

§ 372

LISÄPYKÄLÄ: Kunnan lausunto Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

RauDno-2025-663

Ympäristölautakunta, 03.12.2025, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Saarinen, ympäristötarkastaja, milla.saarinen@rautalampi.fi

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Ohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Paperimuodossa selostus ja kuulutus ovat nähtävillä tämän lausuntopyynnön liitteenä olevassa kuulutuksessa mainituissa paikoissa 17.11.2025-31.12.2025 välisen ajan.

ELY-keskus varaa Teille mahdollisuuden antaa lausuntonne arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi. Toivomme, että lausunnot lähetettäisiin mahdollisuuksien mukaan vain sähköisessä muodossa. Pyydämme lisäämään lähetykseen tunnisteen "POSELY/107/2025".

Ehdotus

Esittelijä: Milla Saarinen, ympäristötarkastaja

Ympäristölautakunta ehdottaa edelleen kunnanhallitukselle, että se antaa seuraavan lausunnon Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) tarkastellaan kokonaisuudessaan viittä (5) vaihtoehtoa sähkölinjan sijoittamiselle. Toteutusvaihtoehdoissa ei ole mukana ns. 0-vaihtoehtoa, sillä hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hankkeen näkökulmasta mahdollista. Rautalammin kautta kulkevat Harjulinjan linjavaihtoehdot (VE3 ja VE4) sisältävät kokonaisuudessaan kaikkein eniten uutta johtokäytävää. Rautalammin alueella kokonaan uutta maastokäytävää tarvittaisiin 41,2 km, mikä on enemmän kuin muissa hankealueen kunnissa.

Rautalammin kunnan alueelle johtokäytävän alle jäävää uutta maa-alaa olisi 421,7 ha. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinkeinoihin, metsien eheyteen ja luontoon.

YVA-ohjelman mukaan suunnitellut kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa voidaan kokea asutuksen lähellä paikallisesti merkittäväksi elinoloja ja viihtyvyyttä heikentäväksi elementiksi. Asutuksen lisäksi myös virkistyskäytölle tärkeillä alueilla vaikutukset voivat olla merkittäviä. Vaikutukset tulisikin huomioida myös virkistysalueisiin, kuten Rautalammilla esimerkiksi kosket rantoineen. Lisäksi YVA-ohjelmassa todetaan, että tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin harvaan asutulle alueelle. Rautalammilla reitti sijoittuu kuitenkin pitkältä matkalta myös asutulle alueelle, muun muassa halkaisten Kerkonkosken kylän. Asukkaille, maanomistajille ja muille asianosaisille tulee taata riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja että kuntalaisten näkemykset tulee ottaa huomioon arvioinnissa muiden selvitysten rinnalla.

Rautalammin linjavaihtoehto kulkee osittain Toholahti A (0868602) ja Toholahti B (08686002) 2-luokan pohjavesialueilla. Pohjavesialueilla sekä muilla linjavaihtoehtojen läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöillä sijaitsevat mahdolliset yksityisten talousvesikaivot tulee selvittää ja niille aiheutuvat riskit on arvioitava.

Rautalammin linjavaihtoehto halkoo Pohjois-Savon lumo-ohjelmassa tunnistettua luonnon monimuotoisuuskeskittymää sekä Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitettuja luonnon ydinalueita. Rastunsuolla maakunnallisesti arvokas lintualue (MAALI-alue) sijoittuu johtoalueen välittömään läheisyyteen. Reitin varrelle osuu edellä mainittujen ohella myös monia muita arvokkaita luontokohteita Rautalammilla. Vaikutukset niihin tulee arvioida ja ottaa huomioon sekä menetetyn pinta-alan perusteella että osana laajempaa kokonaisuutta. YVA-ohjelman liitteen 2 mukaisissa arviointikriteereissä olisi syytä huomioida vaikutukset myös laajempiin kokonaisuuksiin, kuten luonnon ydinalueisiin ja ekologiseen kytkeytyisyyteen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus, 08.12.2025, § 372

Valmistelija / lisätiedot:

Milla Saarinen, ympäristötarkastaja, milla.saarinen@rautalampi.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö_Fingrid Oyj_Harjulinja (003).pdf

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely)

aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Ohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Paperimuodossa selostus ja kuulutus ovat nähtävillä tämän lausuntopyyntöön liitteenä olevassa kuulutuksessa mainituissa paikoissa 17.11.2025-31.12.2025 välisen ajan.

ELY-keskus varaa Teille mahdollisuuden antaa lausuntonne arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi. Toivomme, että lausunnot lähetettäisiin mahdollisuuksien mukaan vain sähköisessä muodossa. Pyydämme lisäämään lähetykseen tunnisteen "POSELY/107/2025".

Ehdotus

Esittelijä: Merja Koivula-Laukka, hallintojohtaja

Ympäristölautakunta ehdottaa, että kunnanhallitus hyväksyy ympäristölautakunnan kokouksessaan 3.12.2025 § 75 antaman lausunnon Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Lausunto Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) tarkastellaan kokonaisuudessaan viittä (5) vaihtoehtoa sähkölinjan sijoittamiselle. Toteutusvaihtoehdoissa ei ole mukana ns. 0-vaihtoehtoa, sillä hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hankkeen näkökulmasta mahdollista. Rautalammin kautta kulkevat Harjulinjan linjavaihtoehdot (VE3 ja VE4) sisältävät kokonaisuudessaan kaikkein eniten uutta johtokäytävää. Rautalammin alueella kokonaan uutta maastokäytävää tarvittaisiin 41,2 km, mikä on enemmän kuin muissa hankealueen kunnissa. Rautalammin kunnan alueelle johtokäytävän alle jäävää uutta maa-alaa olisi 421,7 ha. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinkeinoihin, metsien eheyteen ja luontoon.

YVA-ohjelman mukaan suunnitellut kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa voidaan kokea asutuksen lähellä paikallisesti merkittäväksi elinoloja ja viihtyvyyttä heikentäväksi elementiksi. Asutuksen lisäksi myös virkistyskäytölle tärkeillä alueilla vaikutukset voivat olla merkittäviä. Vaikutukset tulisikin huomioida myös virkistysalueisiin, kuten Rautalammillla esimerkiksi kosket rantoineen. Lisäksi YVA-ohjelmassa todetaan, että tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin harvaan asutulle alueelle. Rautalammillla reitti sijoittuu kuitenkin pitkältä matkalta myös asutulle alueelle, muun muassa halkaisten Kerkonkosken kylän. Asukkaille, maanomistajille ja muille asianosaisille tulee taata riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja että kuntalaisten näkemykset tulee ottaa huomioon arvioinnissa muiden selvitysten rinnalla.

Rautalammin linjavaihtoehto kulkee osittain Toholahti A (0868602) ja Toholahti B (08686002) 2-luokan pohjavesialueilla. Pohjavesialueilla sekä muilla linjavaihtoehtojen läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöillä sijaitsevat mahdolliset yksityisten talousvesikaivot tulee selvittää ja niille aiheutuvat riskit on arvioitava.

Rautalammin linjavaihtoehto halkoo Pohjois-Savon lumo-ohjelmassa tunnistettua luonnon monimuotoisuuskeskittymää sekä Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitettuja luonnon ydinalueita. Rastunsuolla maakunnallisesti arvokas lintualue (MAALI-alue) sijoittuu johtoalueen välittömään läheisyyteen. Reitin varrelle osuu edellä mainittujen ohella myös monia muita arvokkaita luontokohteita Rautalammillla. Vaikutukset niihin tulee arvioida ja ottaa huomioon sekä menetetyn pinta-alan perusteella että osana laajempaa kokonaisuutta. YVA-ohjelman liitteen 2 mukaisissa arviointikriteereissä olisi syytä huomioida vaikutukset myös laajempiin kokonaisuuksiin, kuten luonnon ydinalueisiin ja ekologiseen kytkeytyneisyyteen.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi ympäristölautakunnan kokouksessaan 3.12.2025 § 75 antaman lausunnon Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Lausunto Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) tarkastellaan kokonaisuudessaan viittä (5) vaihtoehtoa sähkölinjan sijoittamiselle. Toteutusvaihtoehtoissa ei ole mukana ns. 0-vaihtoehtoa, sillä hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hankkeen näkökulmasta mahdollista. Rautalammin kautta kulkevat Harjulinjan linjavaihtoehdot (VE3 ja VE4) sisältävät kokonaisuudessaan kaikkein eniten uutta johtokäytävää. Rautalammin alueella kokonaan uutta maastokäytävää tarvittaisiin 41,2 km, mikä on enemmän kuin muissa hankealueen kunnissa. Rautalammin kunnan alueelle johtokäytävän alle jäävää uutta maa-alaa olisi 421,7 ha. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinkeinoin, metsien eheyteen ja luontoon.

YVA-ohjelman mukaan suunnitellut kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa voidaan kokea asutuksen lähellä paikallisesti merkittäväksi elinoloja ja viihtyvyyttä heikentäväksi elementiksi. Asutuksen lisäksi myös virkistyskäytölle tärkeillä alueilla vaikutukset voivat olla merkittäviä. Vaikutukset tulisikin huomioida myös virkistysalueisiin, kuten Rautalammillla esimerkiksi kosket rantoineen. Lisäksi YVA-ohjelmassa todetaan, että tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin harvaan asutulle alueelle. Rautalammillla reitti sijoittuu kuitenkin pitkältä matkalta myös asutulle alueelle, muun muassa halkaisten Kerkonkosken kylän. Asukkaille, maanomistajille ja muille asianosaisille tulee taata riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja että kuntalaisten näkemykset tulee ottaa huomioon arvioinnissa muiden selvitysten rinnalla.

Rautalammin linjavaihtoehto kulkee osittain Toholahti A (0868602) ja Toholahti B (08686002) 2-luokan pohjavesialueilla. Pohjavesialueilla sekä muilla linjavaihtoehtojen läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöillä sijaitsevat mahdolliset yksityisten talousvesikaivot tulee selvittää ja niille aiheutuvat riskit on arvioitava.

Rautalammin linjavaihtoehto halkoo Pohjois-Savon lumo-ohjelmassa tunnistettua luonnon monimuotoisuuskeskittymää sekä Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitettuja luonnon ydinalueita. Rastunsuolla maakunnallisesti arvokas lintualue (MAALI-alue) sijoittuu johtoalueen välittömään läheisyyteen. Reitin varrelle osuu edellä mainittujen ohella myös monia muita arvokkaita luontokohteita Rautalammilla. Vaikutukset niihin tulee arvioida ja ottaa huomioon sekä menetetyn pinta-alan perusteella että osana laajempaa kokonaisuutta. YVA-ohjelman liitteen 2 mukaisissa arviointikriteereissä olisi syytä huomioida vaikutukset myös laajempiin kokonaisuuksiin, kuten luonnon ydinalueisiin ja ekologiseen kytkeytyneisyyteen.

Päätös on nähtävillä kunnanvirastolla ja Rautalammin kunnan internetsivuilla.

Otteen oikeaksi todistaa

Rautalammilla
17.12.2025

Pirkko Annala
hallintosihteeri

Tiedoksianto asianosaiselle
Annettu tiedoksi sähköpostilla.

Oikaisuvaatimus

§372

Oikaisuvaatimusohje

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen (Kuntalaki § 134). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Rautalammin kunnanvirastoon määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Rautalammin kunnan kunnanhallitus

Kuopiontie 11, 77700 Rautalampi

Sähköpostiosoite: rautalammin.kunta@rautalampi.fi

Puhelinnumero: 040 164 2000

Kunnanvirasto avoinna: ma – pe 09.00 – 15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja se on tekijän allekirjoitettava. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätöss voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Rautalammin kunnan neuvonnasta, Kuopiontie 11, 77700 Rautalampi, sposti: rautalammin.kunta@rautalampi.fi ja puhelin 040 164 2000. Kunnanvirasto on avoinna ma-pe klo 9-12 ja lisäksi to klo 14-16.

ASIA

Rautalammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Harjulinjan voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

HANKKEEN KUVAUS

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) otsikossa mainittua hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Ohjelmaan ja sitä koskevaan kuulutukseen voi tutustua verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Paperimuodossa selostus ja kuulutus ovat nähtävillä tämän lausuntopyyntöön liitteenä olevassa kuulutuksessa mainituissa paikoissa 17.11.2025-31.12.2025 välisen ajan.

ELY-keskus varaa Teille mahdollisuuden antaa lausuntonne arviointiohjelmasta. Kirjallinen lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 osoitteeseen Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi. Toivomme, että lausunnot lähetettäisiin mahdollisuuksien mukaan vain sähköisessä muodossa. Pyydämme lisäämään lähetykseen tunnisteen "POSELY/107/2025".

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) tarkastellaan kokonaisuudessaan viittä (5) vaihtoehtoa sähkölinjan sijoittamiselle. Toteutusvaihtoehdoissa ei ole mukana ns. 0-vaihtoehtoa, sillä hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hankkeen näkökulmasta mahdollista. Rautalammin kautta kulkevat Harjulinjan linjavaihtoehdot (VE3 ja VE4) sisältävät kokonaisuudessaan kaikkein eniten uutta johtokäytävää. Rautalammin alueella kokonaan uutta maastokäytävää tarvittaisiin 41,2 km, mikä on enemmän kuin muissa hankealueen kunnissa. Rautalammin kunnan alueelle johtokäytävän alle jäävää uutta maa-alaa olisi 421,7 ha. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinkeinoihin, metsien eheyteen ja luontoon.

YVA-ohjelman mukaan suunnitellut kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa voidaan kokea asutuksen lähellä paikallisesti merkittäväksi elinoloja ja viihtyvyyttä heikentäväksi elementiksi. Asutuksen lisäksi myös virkistyskäytölle tärkeillä alueilla vaikutukset voivat olla merkittäviä. Vaikutukset tulisikin huomioida myös virkistysalueisiin, kuten Rautalammilla esimerkiksi kosket rantoineen. Lisäksi YVA-ohjelmassa todetaan, että tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin harvaan asutulle alueelle. Rautalammillä reitti sijoittuu kuitenkin pitkältä matkalta myös asutulle alueelle, muun muassa halkaisten Kerkonkosken kylän. Asukkaille, maanomistajille ja muille asianosaisille tulee taata riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja että kuntalaisten näkemykset tulee ottaa huomioon arvioinnissa muiden selvitysten rinnalla.

Rautalammin linjavaihtoehto kulkee osittain Toholahti A (0868602) ja Toholahti B (08686002) 2-luokan pohjavesialueilla. Pohjavesialueilla sekä muilla linjavaihtoehtojen läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöillä sijaitsevat mahdolliset yksityisten talousvesikaivot tulee selvittää ja niille aiheutuvat riskit on arvioitava.

Rautalammin linjavaihtoehto halkoo Pohjois-Savon lumo-ohjelmassa tunnistettua luonnon monimuotoisuuskeskittymää sekä Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitettuja luonnon ydinalueita. Rastunsuolla maakunnallisesti arvokas lintualue (MAALI-alue) sijoittuu johtoalueen välittömään läheisyyteen. Reitin varrelle osuu edellä mainittujen ohella myös monia muita arvokkaita luontokohteita Rautalammillä. Vaikutukset niihin tulee arvioida ja ottaa huomioon sekä menetetyt pinta-alat perusteella että osana laajempaa kokonaisuutta. YVA-ohjelman liitteen 2 mukaisissa arviointikriteereissä olisi syytä huomioida vaikutukset myös laajempiin kokonaisuuksiin, kuten luonnon ydinalueisiin ja ekologiseen kytkeytyneisyyteen.

Sähkönsiirtolinjojen suunnittelussa tulee huomioida luontovaikutukset ja välttää luonnon ydinalueiden sekä ekologisten yhteyksien pirstomista. Harjulinjan suunnittelussa olisi hyvä etsiä sellainen reittivaihtoehto, jossa hyödynnettäisiin jo olemassa olevia johtokäytäviä mahdollisimman paljon ja joka ei halkaise Konnevesi-Kalaja-Niinivuoren ja Haavikkolehto-Keurunmäen Natura-alueiden välistä yhteyttä.

Paikka ja aika

Rautalammin ympäristölautakunnan puolesta,
Rautalammillä 3.12.2025

Milla Saarinen
Ympäristötarkastaja

Jakelu

kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi

29.12.2025

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 17.11.2025, POSELY/107/2025

Asia: **Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kV:n voimajohtohankkeen YVA-ohjelma**

Pohjois-Savon ELY-keskus on kuuluttanut Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

Voimajohtohanke sijoittuu useiden kuntien ja kaupunkien alueille. Savonlinnan museo lausuu Etelä-Savon alueellisena vastuumuseona YVA-ohjelmasta kulttuuriympäristön kannalta Kangasniemen ja Pieksämäen kuntien osalta.

Voimajohtoreiteistä on muodostettu viisi eri vaihtoehtoa, joista yksi toteutetaan. Etelä-Savon puolella on kaksi vaihtoehtoa: toisessa johto tulee Hankasalmelta Kangasniemen Kauppilan sähköasemalle (Ahveninen-Kauppila) ja toisessa Rautalammen ja Pieksämäen kautta Kangasniemen Kauppilan sähköasemalle (Kummunkylä-Kauppila). Ahveniselta tullessa linja kulkee Kangasniemen puolella 0,8 km nykyisten 400 kilovoltin ja 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalla johtoalueen levetessä noin 74 m ja Kummunkylästä tullessa 4,8 km uudessa maastokäytävässä, johtoalueen leveys noin 96 km. Pieksämäellä linja kulkee noin 18 km ja se sijoitetaan uuteen maastokäytävään, johtoalueen leveys noin 96 m.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu voimajohtoa lähimmät tunnetut rakennusperintökohteet, jotka ovat maakunnallisesti merkittävät Selänpää ja Rasiahon tuulimylly. Ne jäävät noin 1 km päähän linjasta. Lähistöllä noin 1 km päässä sijaitsee myös Venetmäen nuorisoseurantalo, joka on suppeasti mainittu Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannassa. Lähistöllä sijaitsee myös Sipilä ja Rantala Venetekemän rannalla, jotka ovat Pyhäveden rantaosayleiskaavassa (2025) kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Vähän kauempana voimalinjasta sijaitsee Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannassa kulttuurihistoriallisesti merkittäviksi arvioidut Vanajan seurantalo ja Huumola.

Johtoreitin varrella on alueita, joilla ei ole yleis- tai asemakaavaa. Kulttuuriympäristöselvityksiä ja rakennusinventointeja tehdään yleensä kaavojen yhteydessä. Näin ollen johdon vaikutusalueella saattaa olla tuntemattomia kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita ja alueita.

YVA-ohjelmassa voimalinjasta aiheutuvia maisemavaikutuksia on avattu yleisesti ja vaikutuksia maisemaan selvitetään vielä maisema-analyysillä ja havainnekuvilla. Perinneympäristöjen selvityksiä on tehty kesällä 2025 ja niitä jatketaan kesällä 2026.

Selvitykset ovat tarpeen ja menetelmät vaikuttavat asiallisilta. Havainnekuvia on esitetty tehtäviksi 10 kohtaa mikä johdon pituus (181–196 km) huomioiden tuntuu vähäiseltä.

YVA-ohjelman mukaan (Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset, s. 6) ”mikäli johtoalueelta löydetään arkeologisen kulttuuriperinnön kohde, on se pääsääntöisesti mahdollista ottaa huomioon pylväiden sijoitussuunnittelussa siten, että kohteelle ei tapahdu muinaismuistolaissa kiellettyjä toimenpiteitä.”

YVA-ohjelmassa on huomioitu arkeologinen kulttuuriperintö koko prosessissa (”Rakentamisen aikana aiemmissa suunnitteluvaiheissa tunnistettujen ympäristökohteiden säilyminen varmistetaan erillisellä kohdekohtaisella ohjeistuksella”)

Ennen voimajohdon rakentamista tehtävästä puuston poistosta tehtäen metsänkayttöilmoitukset, jolloin alueellinen vastuumuseo pääsee tarvittaessa lausumaan arkeologisen kulttuuriperinnön huomioimisesta metsänkaytössä.

Hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön ei kuitenkaan pysty arvioimaan ennen kuin inventointiraportti on alueellisen vastuumuseon käytössä.

Savonlinnan museon arkeologi on osallistunut lausunnon laatimiseen.

Lisätietoja:

arkeologitutkija Martti Koponen, 044 417 4462, martti.koponen@savonlinna.fi

rakennustutkija Katri Nousiainen, 044 417 4468, katri.nousiainen@savonlinna.fi

Nikke Kaartinen
museonjohtaja

Katri Nousiainen
rakennustutkija

Tiedoksi: Museovirasto
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

POHJOIS-SAVON ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Kirjaamo

PL2000

70101

Kuopio

kirjaamo.pohjoissavo@ely-keskus.fi

Viite: POSELY/107/2025

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/017, YVA-laki) 17 §
Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta
koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Suomen metsäkeskuksen lausunto

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Fingrid Oy:n Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Metsäkeskus tarkastelee voimajohtohanketta metsälain valvonnan ja kestävään metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.

Valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaava-alueilla vain maa- ja metsätalouteen ja virkistykseen osoitetuilla alueilla. Näillä alueilla sovelletaan mm. myös luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä.

Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten lakiin metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä (71/2023) (Metka) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.

Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.

Suomen metsäkeskus katsoo, että laadittu ympäristövaikutusten arviointiohjelma on tarkkaan ja huolellisesti laadittu. Hankkeen kokonaisvaikutusten ymmärtämiseksi hankkeen nollavaihtoehto tulisi tarkastella myös. Lisäksi hankkeen eri linjausvaihtoehtojen väliset erot eri mittarien valossa tulisi esittää selkeämmin, jotta vertailu eri painotuksin olisi mahdollista.

Hankkeen vaikutusten arvioinnissa on tarpeen ottaa huomioon johtokäytävän taloudelliset vaikutukset yksityisille kiinteistönomistajille ja yritystoimintaan, erityisesti metsätalouden harjoittamiseen. Vaikka hankkeen toteuttajalla on selkeästi halu rakentaa Harjulinja olemassa olevien johtolinjojen yhteyteen, levenee maastokäytävä näilläkin kohdin merkittävästi. Metsäkeskuksen huomion mukaan hanke aiheuttaa metsäluonnon pirstoutumista ja rajoittaa maankäyttöä. Rajoitukset aiheuttavat yksityisille metsänomistajille taloudellista ja elinkeinonharjoittamiseen liittyvää haittaa, pirstovat kiinteistörakennetta, heikentävät metsätalouden toimintaedellytyksiä ja vaikeuttavat alueella liikkumista.

Koska hankkeen eri linjausvaihtoehtojen välinen vertailu ei onnistu ilman tekno-ekonomista yksityiskohtaista analyysiä ja olisi hyödyllistä hankkeen ekologisten vaikutusten taloudellisen arvon määrittämiseksi hyödyllistä tehdä arvio eri vaihtoehtoisissa menetetyistä luonnonarvohehtaareista käytettävissä olevilla laskentamenetelmillä. Luontoarvojen menetykset tulee arvioida ja määrittää ekologinen ja euromääräinen kompensatiotarve menetyksille.

Vastaavasti YVA-selostuksessa tulee esittää selkeästi, kuinka paljon erilaisia maankäyttöluokkia, erilaisia metsiä ja metsänomistajaryhmiä kullakin reittivaihtoehdolla jää johtoalueen alle, jotta päätöksenteossa voidaan aidosti punnita reittien eroja maanomistaja- ja metsäelinkeino-vaikutusten näkökulmasta. Metsäkeskus lausuu, että hankkeen suunnittelua tulee edistää siten, että metsäkato ja metsäkiinteistörakenteen pirstoutuminen ovat mahdollisimman vähäisiä, samoin kuin vaikutukset metsätalouden toteuttamiseen. Lisäksi metsätalouden toimintaedellytysten heikkeneminen täytyy kompensoida esimerkiksi osoittamalla muita korvaavia alueita metsätaloustalouteen.

Metsäkeskuksen mukaan hankkeen suunnittelussa täytyy huomioida tarkemmin, kuinka myös välillisiä haittoja metsätaloudelle voidaan torjua tehokkaammin, eikä kokonaisuus saa aiheuttaa ristiriitaa suhteessa metsälakiin. Etenkin hankkeen aiheuttamat tuulenkaadot ja kirjanpaina- ja vahingot ovat taloudellisesti merkittäviä kysymyksiä. Näiden haittojen minimoimiseen ja tuhovahinkojen korvaamiseen täytyy kiinnittää hankkeessa enemmän huomiota.

Suomen metsäkeskus pitää tärkeänä, että YVA-selostuksessa arvioidaan huolellisesti vaikutukset Natura-alueisiin, pohjavesialueisiin ja arvokkaisiin luontokohteisiin. Suomen metsäkeskus huomauttaa, kaikkien esitettyjen vaihtoehtojen toteutuksella on negatiivisia vaikutuksia ekologisten yhteyksien ja lukuisten arvokkaiden elinympäristöjen kannalta. Uusia metsiä pirstovia maastokäytäviä syntyy valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden luonto- ja maisemakohteiden alueelle tai niiden läheisyyteen. Laajat johtokäytävät muuttavat näiden alueiden maisemakuvaa ja luonnonarvoa.

Selostuksessa tulee tuoda selkeästi esiin myös mahdolliset haittojen lieventämiskeinot – ja kustannukset sekä niiden toteuttamiseen liittyvät reunaehdot jatkosuunnittelua varten.

Uusiutuvan energian tuotannon kehittämisen suhteen eri vaihtoehtoja arvioitaessa tulee selvittää, kuinka suunnittelualueelle nykyisellään osuvat ja potentiaaliset tuuli- ja aurinkovoimahankkeet sekä voimajohtohankkeet ovat keskenään yhteensovitettavissa.

Suomen metsäkeskus suosittelee edelleen, että hankkeessa perehdytään Metsäkeskuksen tarjoamaan avoimeen metsä- ja luontotietoon ja hyödynnetään sitä kokonaisvaltaisesti voimajohtohankkeen suunnittelussa.

Matti Virkkunen
elinkeinopäällikkö
p. 0505913515
matti.virkkunen@metsakeskus.fi
Suomen metsäkeskus
Aleksanterinkatu 18 A, 15140 Lahti

MATTI HENRIKKI VIRKKUNEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Suomen metsäkeskus

1be0cbd0-2f1c-439f-b241-745dfd407eab - 2025-12-23 09:28:13 UTC +02:00

BankID / MobileID - bd9094d1-997e-4738-8df0-8a25df3984ac - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Pohjois-Savon ELY-keskus
PL 2000
70101 Kuopio
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Suomen riistakeskus Pohjois-Savo
Kiekkotie 4
70200 Kuopio
pohjois-savo@riista.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 17.11.2025, POSELY/107/2025

Asianro: 219/03.06.07/2025

**ASIA: LAUSUNTO FINGRID OYJ:N HARJULINJAN 2 X 400+110 KILOVOLTIN
VOIMAJOHTOHANKETTA KOSKEVASTA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTIOHJELMASTA (YVA-OHJELMA)**

Suomen riistakeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Harjulinjan voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Riistahallintolain mukaan Suomen riistakeskuksen tehtävänä on muun muassa kestävän riistatalouden edistäminen, riistatalouteen liittyvän yleisen edun valvonta sekä riistan elinympäristöjen hoidon edistäminen. Näistä näkökulmista Suomen riistakeskus lausuu seuraavaa:

Yleisellä tasolla Suomen riistakeskus toteaa, että sähkönsiirtoinfrastruktuurin rakentamisen vaikutukset riistaeläimiin ja riistatalouden harjoittamiseen ovat todennäköisesti pääosin kielteisiä. Suomen riistakeskuksen mielestä on hyvä, että hankkeen YVA-ohjelmassa on huomioitu vaikutuksia riistalajeihin ja metsästykseseen, sekä pesimä- ja muuttolinnustoon. Yleisesti ottaen ympäristövaikutusten arviointiohjelma vaikuttaa YVA-lain vaatimusten mukaiselta ja riittävän kattavalta.

Kantaverkon vahvistaminen on välttämätöntä sähköntarpeen kasvaessa, jotta verkon toimintakyky pysyy luotettavana ja sähkönjakelu häiriöttömänä. Ekologisesta näkökulmasta katsottuna voimajohtojen lisärakentaminen tulisi ensisijaisesti sijoittaa mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevien voimajohtolinjojen viereen, jotta uutta, metsämaisemaa pirstovaa johtokäytävää tarvittaisiin mahdollisimman vähän. Suomen riistakeskus on huolissaan uusiutuvan energian tuotannon rakentamisesta asumattomille, jopa erämaisille alueille, jolloin voimaloiden, tiestön ja muun infrastruktuurin sekä siirtolinjojen rakentaminen aiheuttaa jo muutoinkin rikkonaisten elinympäristöjen pirstoutumista entisestään. Sama huoli koskee myös kantaverkon vahvistamista, koska voimajohtokäytävät vaativat suhteellisen paljon maapinta-alaa, ja käytävien reunavaikutukset ulottuvat tarkasteltavasta kohteesta riippuen vähintään kymmenien metrien päähän voimajohdosta.

Elinympäristöjen pirstoutuminen on keskeinen energiainfrastruktuurin rakentamisesta aiheutuva kielteinen vaikutus erityisesti metsäkanalintujen, mutta myös muun riistalajiston kannalta. Hankesuunnitelman kaikissa vaihtoehdoissa uutta johtokäytävää jouduttaisiin rakentamaan tai olemassa olevaa käytävää leventämään lähes 200 kilometrin matkalle. Tämä lisää väistämättä metsäalueiden pirstoutumista. Eteläisen ja keskisen Suomen metsäkanalintukantojen on arvioitu jo tällä hetkellä kärsivän metsäalueiden rikkonaisuudesta. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan vaikutusten arvioinnissa tuleekin huomioida niin metsäkanalintujen kuin muidenkin riistalajien osalta myös metsäisten alueiden kytkettyisyys. Ekologisia käytäviä ja viheryhteyksiä tulee rakentaa ja säilyttää mahdollisuuksien mukaan riippumatta toteutettavasta vaihtoehdosta.

Hankealueen riistalajistoon sisältyy EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittuja, erityistä suojelua edellyttäviä eläinlajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on Luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla kielletty. Karhujen ja ilvesten elinpiirit ovat laajat, niiden kannat ovat kasvussa ja niitä tavataan koko hankealueelta säännöllisesti. Pitkällä aikavälillä hankkeen vaikutuksen karhu- ja ilveskannan kehitykseen lienevät melko vähäisiä.

Paikallista riistalajistoa ja metsästyskäytäntöjä koskevien lähtötietojen osalta Suomen riistakeskus korostaa tietolähteinä paikallisten metsästysseurojen sekä hankealueella toimivien riistanhoitoyhdistysten merkitystä. Metson ja teeren soidinpaikkakartoitus on arviointiohjelman mukaan tehty vuoden 2025 keväällä, ja työ jatkuu keväällä 2026. Metsäkanalintujen kannat vaihtelevat vuosien välillä, mikä näkyy myös aktiivisten soidinten ja niillä reviiriään puolustavien koiraslintujen määrissä. Lisäksi koiraiden soidinaktiivisuus riippuu paljon sääolosuhteista, joten soidinpaikkakartoituksen ajoituksella on suuri merkitys kartoituksen onnistumiseen. Soidinkartoitusten tekeminen kahtena tai jopa useampana vuonna on tarpeen, jotta hankealueella olevat soitimet tulevat varmasti havaituiksi, sillä pienetkin soitimet voivat olla merkittäviä paikallisen poikastuoton kannalta. Vuosi 2025 oli yleisesti ottaen heikohko metsäkanalintuvuosi, joten lisäsoidinkartoituksen tekeminen vuonna 2026 voi tuoda uusia soidinpaikkoja tietoon. Erityisesti paikallisilta metsästysseuroilta voi saada arvokasta lisätietoa metson ja teeren soidinten sijainneista.

Arviointiohjelmassa mainitut suorat vaikutukset metsästyksen harjoittamiseen, kuten metsästyksen ja sitä kautta mm. hirvieläinten kannansäätelyyn ja mahdolliset laajemminkin vaikutukset esim. ampumasektoreiden rajoittumisen kautta tulee arvioinnissa tarkastella huolellisesti yhdessä paikallisten metsästysseurojen kanssa. Lähtökohtaisesti suurimmat haasteet hirvieläinten pyyntiin aiheutunevat hankkeen rakennusvaiheessa. Jatkossa uusi huoltotiestö ja avoimet johtokäytävät tarjonnevat hirvieläinten metsästystä helpottavia passipaikkoja.

Suomen riistakeskus pitää hyvänä, että hankkeen ympäristövaikutuksia tarkastellaan kokonaisuutena yhdessä hankealueen läheisten hankkeiden ja olemassa olevan toiminnan kanssa ja että samalla huolehditaan ekologisten käytävien ja viheryhteyksien säilymisestä.

Kuopiossa 30.12.2025

Matti Kervinen
riistapäällikkö
Suomen riistakeskus Pohjois-Savo

Säteilytoiminnan valvonta

24.11.2025

STUK 116/0202/2025
JulkinenPohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntönnä 17.11.2025 (POSELY/107/2025)

Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kV voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kV voimajohtoyhteyttä. Rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen.

Voimajohtoreittien läheisyyteen sijoittuu jonkin verran asuinrakennuksia. Alle 100 metrin etäisyydellä voimajohtoreiteistä on 23 asuinrakennusta.

Yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Savon ELY-keskus pyysi lausuntoa voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta. Säteilyturvallisuuteen liittyvänä lausuntonaan Säteilyturvakeskus (STUK) esittää seuraavan:

Voimajohto aiheuttaa ympärilleen pientaajuisen sähkö- ja magneettikentän. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1045/2018) on vahvistettu väestön altistuksen raja-arvot ja toimenpidetasot näille kentille. Asetusta ei sovelleta sähköturvallisuuslain (1135/2016) vaatimusten mukaisten suurjännitteisten ilmajohtojen, mm. 400 kV ja 110 kV voimajohtojen, aiheuttamaan altistukseen sähkökentälle. Magneettikentän toimenpidetaso 200 µT ei ylity voimajohdon allakaan, jossa on suurimmat magneettikentät. Asetus ei siten rajoita oleskelua voimajohdon läheisyydessä eli maa- tai metsätaloustöitä tai virkistyskäyttöä mm. metsästykseseen, sienestyskseen ja marjojen poimintaan. Asetus ei myöskään rajoita voimajohdon sijoittamista asuin- tai lomarakennusten läheisyyteen.

Asetus ja sähköturvallisuuslain vaatimukset suojaavat voimajohtojen sähkö- ja magneettikentän välittömiltä haittavaikutuksilta. Voimajohtojen magneettikentällä epäillään kuitenkin olevan haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia. Osa runsaan 40 viime vuoden aikana tehdyistä väestötutkimuksista on antanut viitteitä siitä, että asumisesta voimajohtojen läheisyydessä saattaisi olla terveydellistä haittaa lapsille. Näissä tutkimuksissa on havaittu, että voimajohtojen lähellä asuvilla lapsilla näyttäisi olleen hieman suurempi riski sairastua leukemiaan, kun lapset altistuivat pitkäaikaisesti magneettikentälle, jonka keskimääräinen vuontiheys oli enemmän kuin 0,4 µT. Solu- ja eläinkokeista saadut tulokset eivät ole tukeneet tätä havaintoa. Ei tunneta mekanisme, jolla voimajohdon magneettikenttä aiheuttaisi leukemiaa tai muita syöpiä. Väestötutkimuksissa ei ole voitu osoittaa,

Säteilytoiminnan valvonta

24.11.2025

STUK 116/0202/2025
Julkinen

että leukemia olisi seurausta altistuksesta magneettikentälle. Väestötutkimuksissa havaittua lievää leukemiariskin kasvua ei ole voitu osoittaa tilastoharhaksi. Voimajohtojen sähkökentällä ei ole todettu olevan haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia.

Voimajohtojen magneettikenttien pitkäaikaisvaikutuksiin liittyvän epävarmuuden vuoksi STUK suosittelee uusien 400 kV ja 110 kV voimajohtojen rakentamista siten, että niiden aiheuttama magneettivuon tiheys ei pitkäaikaisesti ylitäisi 0,4 μ T voimajohtojen lähellä sijaitsevilla asuinrakennuksissa, jos se kohtuullisin toimenpitein on mahdollista. Velvoittavaa estettä ei säteilyturvallisuussyistä ole voimajohtojen rakentamiseen YVA-ohjelmassa esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Pasi Orreveteläinen
Laboratorionjohtaja

Sami Kännälä
Erikoistutkija

Laboratorionjohtaja Pasi Orreveteläinen
Ratkaistu 24.11.2025

Erikoistutkija Sami Kännälä
Esitelty 24.11.2025

Ote: Pohjois-Savon ELY-keskuksen kirjaamo

Viitasaaren kaupungin lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 317

626/11.00.03/2025

Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400 + 110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Fingrid Oyj (jäljempänä hankkeesta vastaava) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Harjulinjan 2 x 400 + 110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma). Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukainen YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma siitä, mitä vaikutuksia nyt alkavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) aikana selvitetään ja millä tavoin selvitykset tehdään. Lisäksi YVA-ohjelma sisältää kuvauksen hankkeen eri toteuttamisvaihtoehdoista ja hankealueen ympäristön nykytilasta.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasiemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400 + 110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Pyhäjärven, Kiuruveden, Pielaveden, Keiteleen, Pihtiputaan, Viitasaaren, Vesannon, Rautalammin, Konneveden, Suonenjoen, Laukaan, Pieksämäen, Hankasalmen ja Kangasniemen kaupunkien/kuntien alueille. Tarkasteltavat 2 x 400 + 110 kilovoltin voimajohdon reitit sijoittuvat osin kokonaan uuteen maastokäytävään ja osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 96 metriä. Nykyisen voimajohdon rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee nykyisestä tyypillisimmin noin 74 metriä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haaruksin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Ylimmät 400 + 110 kilovoltin pylvään osat eli ukkosulokkeet ulottuvat keskimäärin noin 35-37 metrin korkeudelle. Pylväsväli on noin 250-350 metriä.

Tarkasteltavien voimajohtoreittien yhteispituus on noin 413 kilometriä ja rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181-196 kilometriä toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen. Tarkasteltavista voimajohtoreiteistä muodostuu viisi vaihtoehtoa, joista yksi toteutuu.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma ja sitä koskeva kuulutus ovat nähtävillä verkossa osoitteessa www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA. Arviointiohjelman paperiversio on nähtävillä 17.11.-31.12.2025 välisen ajan mm. Viitasaaren kaupungintalolla, Keskitie 10, VIITASAARI.

Mielipiteet ja lausunnot tulee toimittaa kirjallisena 31.12.2025 mennessä Pohjois-Savon ELY-keskukselle osoitteeseen PL 2000, 70101 KUOPIO tai sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi.

Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyvät ELY-keskuksista valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka jatkaa tässä YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen. Lausuntojen ja mielipiteiden jättämiselle varatun ajan jälkeen Lupa- ja valvontavirasto antaa kokoavan yhteysviranomaisen lausunnon YVA-ohjelmasta. Lausunto tulee nähtäväksi viimeistään 31.1.2026 osoitteisiin www.ymparisto.fi/Fingrid-harjulinja-YVA sekä www.lvv.fi/ajankohtaista.

Viitasaaren kaupungin lausunto

Viitasaaren kaupunki on tutustunut Harjulinjan ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ja toteaa sen olevan kattavasti ja asiantuntevasti laadittu. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tarkasteltu itse menettelyn sisältöä ja tavoitteita, voimajohtohankkeen etenemistä ja elinkaarta, hankkeen eri toteutusvaihtoehtoja, ympäristön nykytilaa ja sen kehittymistä sekä hankkeen merkittävimpiä vaikutuksia. YVA-ohjelma perustuu asianmukaisiin selvityksiin sekä reittivaihtoehtotarkasteluihin, joista Viitasaaren kaupungin puolelle sijoittuu VE1, VE2 ja VE3.

Sähkön siirron tarve

Energiamurros ja vihreä siirtymä aiheuttavat merkittäviä vahvistustarpeita kantaverkolle. Kun tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ennusteiden mukaan yli 2000 megawattia vuodessa ja kulutuksen Etelä-Suomessa odotetaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2035 mennessä, on sähkön siirron tarve merkittävästi kasvava pohjoiseteläsuunnassa, kun samalla sähköntuotanto keskittyy Länsi- ja Pohjois-Suomeen. Uudella kantaverkolla mahdollistetaan myös ilmastotavoitteiden saavuttamista ja ylläpidetään sähkömavaraisuutta. Sähkön kulutukseen liittyvien ennusteiden mukaan Harjulinjan hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista.

Energiajärjestelmän murros haastaa miettimään ratkaisuja häiriöttömään energiansaantiin ja -jakeluun myös huoltovarmuuden näkökulmasta. Suurteholinjan puuttuminen itäisestä Keski-Suomesta puoltaa Viitasaaren kaupungin näkemystä sijoittaa voimajohto Keski-Suomen maakunnan alueelle, jonka vuoksi Viitasaaren kaupunki kehottaa siten tarkastelemaan reittivaihtoehtoja 1-3 tästä näkökulmasta.

Viitasaaren kaupunki katsoo, että sähkön siirtolinja on keskeinen edellytys Suomen kansallisten hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiselle. Viitasaaren kaupunki on omalta osaltaan myös edistämässä ilmastotavoitteita kuulumalla Hinku-verkoston. Vaikka kaupungin omat ilmastotavoitteet keskittyvät pienempiin ja paikallisiin toimenpiteisiin, katsoo kaupunki, että Harjulinjan toteuttaminen edistää merkittävästi myös kaupungissa vireillä olevia puhtaan energian investointeja ja kotimaista uusiutuvan energian tuotantoa.

Karhukorven aurinko- ja tuulivoimahanke sijoittuu Viitasaaren itäiseen osaan, josta rakennettaisiin noin 28-31 kilometriä pitkä 400 kilovoltin ilmajohto hankealueelta kohti Harjulinjaa. Eolus Finland Oy suunnittelee Karhukorven hankkeeseen enintään 20 uuden tuulivoimalan rakentamista ja lisäksi noin 80 hehtaarin kokoista aurinkovoima-aluetta.

Kaavoituksen tilanne

YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Viitasaaren kaupungin osalta hyvin pieneltä osin oikeusvaikutteisten yleiskaavojen alueelle. Suunnitelluilla voimajohtoreiteillä Viitasaaren kaupungin puolella on Keiteleen itäpuolen rantayleiskaava. Voimajohtoalueelle sijoittuu seuraavia rantaosayleiskaavan merkintöjä: M=Maa- ja metsätalousvaltainen alue, W=Vesialue, luo-1=luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue tai kohde/kasvillisuus ja luo-2= luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue tai kohde/linnusto. Luo-1 ja Luo-2 kaavamääräyksen mukaan "Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen maisemallisia arvoja. Alueen arvot on kuvattu erillisessä luonto- ja maisemaselvityksessä".

Hanke ei sijoitu kuitenkaan sellaisille kaava-alueille, jotka vaikeuttaisivat alustavien tarkastelujen mukaan kaavan toteutumisia esimerkiksi rakennuspaikkojen osalta tai työllistäisivät kaavoitustyötä tekeviä Viitasaarella. Hankealueelle ei ole myöskään tällä hetkellä suunnitteilla uusia yleis- tai asemakaavoja.

Asutus ja Kolkun kylä

Viitasaaren kaupungin puolella voimajohtolinjasta alle 100 metrin päässä olevia asuinrakennuksia on yksi ja alle 300 metrin päässä 27. Lomarakennuksia ei ole yhtään alle 100 metrin päässä, mutta alle 300 metrin päässä on 6 asuntoa. Viitasaaren kaupunki esittää, että voimajohtolinjojen lähivaikutusalueen asukkaita ja kiinteistönomistajia pidetään ajan tasalla hankkeen etenemisestä. Lisäksi heitä on tiedotettava siitä, miten hanke vaikuttaa kiinteistöjen omistajuuksiin taloudellisesti ja maankäytöllisesti. Mikäli hankkeella on vaikutuksia kaavassa osoitettuihin rakentamattomiin rakennuspaikkoihin, on niistä tiedotettava maanomistajia ja vaikutukset on tultava ilmi myös arviointiselostuksessa.

Kolkun kylän asukkaat ovat esittäneet huolensa Harjulinjan voimajohtohankkeen kulkemisesta kylän läpi. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetty VE2 kulkee Suurensuonmäen kylkeä pitkin kylätielle, ylittäen Kolkuntien. Kyläläiset kyseenalaistavat lähes sata metriä leveän linjan sijoittamisen Kolkun keskelle. Toisaalta he pohtivat siirtolinjasta aiheutuvien lunastus- ja korvaussummien määrää ja riittävyyttä, joista ei ole tiedotettu vielä maanomistajia.

Viitasaaren kaupunki ymmärtää alueen asukkaiden huolen voimajohtolinjan sijoittumisesta ja esittää edellä mainittuihin näkemyksiin perustuen voimajohtolinjan sijoittumisen tarkastelua siten, että asukkaat huomioidaan vertailemalla eri reittivaihtoehtoja ja niiden vaikutusten arviointia.

Arvokkaat maisema-alueet

Maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista Kymönkosken reitti ja Pasala sijoittuvat 2,6 kilometrin päähän voimajohtoreitistä ja Toulat 1,3 kilometrin päähän, molemmat lännen suuntaan. Kymönkoski ja sen ympäristö sijaitsevat maiseman solmukohdassa, jossa yhdistyvät kosket, kapea ja kallioseinämien rajaama Kymönjärvi, viljelysmaisemat sekä laaja Kymönselkä.

Kylärakenne on hyvin säilynyt ja rajoittuu metsäisiin reunoihin. Eteläpuolella on laajoja kalliopaljastumia ja pohjoisessa luode-kaakkoissuuntainen pitkittäisharju. Reitillä rakennuskanta on eri-ikäistä ja talot sijoittuvat mäennyppylöille pieniksi ryhmiksi metsäsaarekkeiden lomaan. Maisemakuva on metsäinen, erityisesti Kärnän kohdalla, jossa jyrkät selänteet reunustavat koskea. Pasalan maisema on kumpuilevaa ja korkeuserot suuria. Tilakeskukset ovat hajallaan ja pellot laskevat kohti rantoja. Paanalan pihapiiristä avautuu laajoja näkymiä koko keskikylään. Alueella on hyvin hoidettuja viljelyksiä ja elinvoimaista maataloutta. Rakennuskanta edustaa 1800-1900-lukujen talonpoikaista rakennustapaa. Toulatin maisema sijoittuu pitkänomaisen Iso-Toulat-järven ympärille, jossa hallitsevat pitkittäiset näkymäsuunnat. Järven länsiranta on metsäinen, kun taas asutus ja kapeat pellot keskittyvät itärannalle järven ja tien väliin. Pihapiirit ovat kiinni tiessä ja karjatalous sekä laitumet näkyvät maisemassa. Alue on vaihtelevaa, puusaarekkeiden rytmittämää maatalousmaisemaa, jossa mökkirakentaminen on vähäistä.

Suurvoimajohtolinja on selkeä ja pysyvä maisemallinen muutos, jonka vaikutukset korostuvat erityisesti avoimissa viljely- ja järvimaisemissa sekä alueille, joilla näkymät ovat laajoja ja maiseman kulttuuriset arvot vahvoja. Metsäisillä osuuksilla vaikutukset ovat lievempiä, mutta niihin liittyy maisemarakennevyöhykkeen rikkoutumista puuston raivauksien vuoksi. Arvomaiseman kohdalla on tärkeää pyrkiä säilyttämään ne maiseman elementit, joihin kyseisen maiseman arvo perustuu. Siksi Viitasaaren kaupunki pitää tärkeänä, että Kymönkosken, Pasalan ja Toulatin maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet huomioidaan asianmukaisesti ja riittävän merkittäväksi Harjulinjan YVA-menettelyssä. Mahdollisilla havainnekuvilla voidaan ilmentää konkreettisempaa kuvaa vaikutusten arvioinnista edellä mainittuihin maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin.

Lopuksi

Kokonaisuutena Viitasaaren kaupunki pitää Harjulinjan YVA-ohjelmaa perusteellisena ja katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelua tulee viedä eteenpäin, jotta alueen ja koko Suomen energiajärjestelmä voi kehittyä kohti vähähiilistä ja kestävää tulevaisuutta. Viitasaaren kaupunki ei näe esteitä voimalinjan linjaukselle tai voimalinjan rakentamiselle. Viitasaaren kaupunki toivoo, että hankkeesta tiedotetaan aktiivisesti ja ajantasaisesti kaupunkia, hankealueella olevia asukkaita ja kiinteistöjen omistajia sekä muita sidosryhmiä.

Oheismateriaali:

- Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Harjulinjan voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma)

Lisätiedot: Rakennusarkkitehti Riina Pietarila, puh. 040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi, kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Kaupunginhallitus

§ 317

08.12.2025

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä esitetyn lausunnon Fingrid Oyj:n Harjulinjan voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että rakennusarkkitehti Riina Pietarila esitteli asiaa kokouksessa ja oli paikalla kokouksessa klo 16:03 – 16:20.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Pohjois-Savon ELY-keskuksen kirjaamo

Tarkastetusta, allekirjoitetusta ja 12.12.2025 nähtävänä pidetystä pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa

Viitasaarella 12.12.2025

Seija Järnfors
tiedonhallintasihteeri

VIITASAAREN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus

§ 317

08.12.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 317

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Väylävirasto
Trafikledsverket

Lausunto

1 (3)

VÄYLÄ/8388/Vv-01.07/2025

18.12.2025

Pohjois-Savon ELY-keskus
kirjaamo
kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntopyyntö 17.11.2025 (POSELY/107/2025)

Lausunto Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta YVA-ohjelmasta

Pohjois-Savon ELY-keskus on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Fingrid Oyj:n Harjulinjan 2 x 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Pyhäjärven Murtoperän ja Kangasniemen Kauppilan välille rakennettavaa uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoyhteyttä, joka sijoittuu 14 kunnan alueelle neljässä maakunnassa. Rakennettavan voimajohtoyhteyden pituus on noin 181–196 kilometriä toteuttavasta vaihtoehdosta riippuen. Hanke on osa Pyhäjärveltä Kouvolaan suunniteltua suurempaa hankekokonaisuutta, eli niin kutsuttua Harjulinjaa.

Suunniteltu voimajohtoreitti risteää valtateiden 9, 23 ja 27, kantateiden 69 ja 77, seututeiden 446, 545, 551, 552, 560 ja 659, yhdysteiden 5451, 5511, 5601, 5602, 6411, 6570, 7693, 15241, 15242, 15249, 15278, 15280, 16005, 16008, 16009, 16017, 16046, 16093, 16096, 16737, 16744, 16765, 16767, 16811, 16815, 16817, 16917, 16918, 16927, 16929, 18477, 18479, 18480 ja 18481, Iisalmi-Ylivieska- ja Haapamäki-Pieksämäki-ratojen sekä Listonsalmi-Säynätsalmen avokanava -väylän kanssa.

Vaikutuksia liikenteeseen voi syntyä voimajohdon rakentamisen aikana voimajohtorakenteiden kuljetuksista sekä muusta rakentamiseen liittyvästä liikkumisesta. Voimajohdon ja teiden sekä ratojen risteämissä liikenteeseen voi kohdistua lyhytaikaisia vaikutuksia voimajohdon rakentamisesta teiden ja ratojen yli. Voimajohdon rakentamisen liikennevaikutukset siirtyvät etenevän voimajohtotyömaan mukana.

Liikennevaikutusten arviointi käsittää hankkeen rakentamisen, käytön ja käytöstä poistamisen aiheuttamat vaikutukset liikenteeseen

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä

18.12.2025

rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Rakentamisen aikaisten vaikutusten osalta on arvioitava myös rakentamistoimien vaikutus muulle liikenteelle niiltä osin, kun voimajohto risteää maanteiden, rautateiden ja vesiväylien kanssa. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

Suurten rakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suuret rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkymiä. Mikäli johdon rakentamista tai esim. siihen liittyviä kuljetuksia varten tarvitaan joitakin erityisjärjestelyjä, kuten liittymien avartamista tai näkemäalueiden laajentamista, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa. Jos tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueella voimajohtojen rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastusluvan lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Sähköradan ylityksissä tulee olla vapaata tilaa (voimajohdon etäisyys) vähintään 11,5 m + jännitelisä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämisen kohdalla on muita ratateknisiä laitteita. Väylävirasto allekirjoittaa ja hyväksyy sähköradan ylitykset voimajohtojen osalta.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja

18.12.2025

myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 43/2024 v2) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Pohjois-Savon ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Pohjois-Savon ELY-keskuksen kirjaamo
Tiedoksi	Hanna Turunen Pohjois-Savon ELY-keskus, L-vastuualue

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	18.12.2025 10:57
Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	18.12.2025 10:59

ASIAKIRJAT

Asiakirja

Fingrid Harjulinja YVAO Väylävirasto lausunto.pdf

